Dzisiaj 16 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 135 Wydanie P Poznań, piątek dnia 22 marca 1935 Rok 30

Poznań, 21 marca.

Gdzie jest Polska?

Po bardzo słabej reakcji rządu angielskiego na jawne przez Niemcy przekreślenie całokształtu przepisów traktatu wersalskiego, zakazujących im utrzymywania armji na podstawie powszechnej przymusowej służby wojskowej, jako też lotnictwa wojskowego, mocne, męskie wystąpienie rządu francuskiego wprowadza w duszną, przytłaczającą atmosferę polityczną powiew świeży, czerstwy, zdrowy.

Doszło już przecież było do tego, że miało się wrażenie, iż wystarczy mieć wolę i odwagę, jaką mają niewątpliwie Niemcy hitlerowskie, a nietylko wolno wszystko, lecz wszystkiemu z ich strony wszyscy poddadzą się bezwolnie i bezwładnie. Tej zgniłej atmosferze przeciwstawiają się patrzące prawdzie zdecydowanie w oczy, jasne i twarde słowa prezesa francuskiej rady ministrów Flandina w senacie oraz postanowienia tejże rady, poparte mocnem i prawie jednomyślnem stanowiskiem wspomnianej izby.

Postawa, jaką zajął rząd francuski, nie dogadza oczywiście metodom polityki angielskiej, ale, jak te metody właśnie rozzuchwaliły politykę niemiecką, tego dowodem jest rozwój wypadków.

Polacy, ale nietylko Polacy pytają teraz: Gdzie jest Polska? Jakie jest stanowisko rządu polskiego? Jakie wnioski wysnuć zamierza? Wysnuć oczywiście ze stanowiska bezwzględnych interesów państwa polskiego.

Czy Polska ma nadal stać przy boku Niemiec? Czy ma być nadal głuchą na wymowną naukę dziejów? Czy ma jej nic nie mówić wojna światowa?

Czy na to w Niemczech powstaje potężna armja, by może stać na straży granic państwa polskiego? By czuwać nad nietykalnością polskiego Pomorza i ustalonych traktatem związków Gdańska z Rzeczpospolitą Polską? Czy Polsce nie grozi ze strony Niemiec, potężnego ich nacjonalizmu i zbrojeń ich na wielką skalę niebezpieczeństwo — w porównaniu z wszystkiemi innemi państwami — największe?

Rząd polski milczy, a prasa rządowa — dowcipkuje na temat „histerji endeckiej", fałszywych „alarmów" w cudzysłowie itp. Do jakiego to wszystko zmierza celu?

Społeczeństwo polskie, jak w ostatnich latach, gdy chodziło o politykę zagraniczną rządu polskiego, tak i teraz nic nie wie o dążeniach i zamierzeniach rządu, a stoi przecież wobec zagadnienia wagi pierwszorzędnej dla losów narodu i państwa polskiego. Słusznie powiada w „Gazecie Warszawskiej" sen. Kozicki: „Przyszła chwila dla kierowników polityki polskiej stanowcza; dłużej w pozycji dwuznacznej trwać nie mogą". Każdemu narzuca się wręcz pytanie:

Gdzie jest Polska? Polska oficjalna i obóz za nią stojący?

Polska Łódź w walce o swe prawa

Nagroda literacka m. Łodzi tylko dla Polaka-chrześcijanina — taką uchwałę powzięła rada miejska — Wniosku o usunięcie Żydów z magistratu komisarz rządowy nie chciał poddać pod głosowanie

Łódź, (Tel. wł.) Z niezwykłem zainteresowaniem oczekiwano wczorajszego plenarnego posiedzenia rady miejskiej w Łodzi, na którem zapaść miały na wniosek Klubu Narodowego uchwały o znaczeniu zasadniczem.

Po załatwieniu szeregu spraw, jak zaciągnięcie pożyczki długoterminowej na cele inwestycyjne, sprawy regulaminu komisji rewizyjnej i innych, przystąpiono do głosowania nad wnioskiem Klubu Narodowego w kwestji statutu nagrody literackiej m. Łodzi.

Jak wiadomo, zmieniony przez Klub Narodowy statut dopuszcza do udziału w nagrodzie wyłącznie Polaków-chrześcijan.

Za wnioskiem Klubu Narodowego padło 36 głosów, a przeciw wnioskowi 22 głosy Żydów, „sanatorów" i socjalistów. Grupa radnych Ch. D. wstrzymała się od głosowania.

Uchwalenie tego wniosku radni Klubu Narodowego i niezwykle licznie zebrana publiczność przyjęła burzą oklasków. Frakcja żydowska, „sanacyjna" i socjalistyczna zgłosiły na ręce komisarza rządowego piśmienne protesty.

Zkolei Klub Narodowy ponowił wniosek swój o usunięcie z magistratu wszystkich urzędników — Żydów, jednak komisarz Wojewódzki oświadczył, że nie podda wniosku tego pod obrady, ponieważ zmiana personelu urzędniczego nie należy do kompetencji rady miejskiej. Kiedy adw. Kowalski chciał wobec tego złożyć protest i uzasadnić niesłuszność tych motywów, komisarz nie udzielił mu głosu i czemprędzej zamknął posiedzenie. W tej chwili radni narodowi powstali z miejsc i na znak protestu odśpiewali hymn Młodych. Sala rady miejskiej zabrzmiała śpiewem, do którego dołączyła się z entuzjazmem cała publiczność.

Drugie posiedzenie rady miejskiej, na którem z wielkiem zainteresowaniem oczekiwane jest exposé przedstawiciela Klubu Narodowego, odbędzie się dzisiaj w czwartek wieczorem.

Dokoła konstytucji i ordynacji wyborczej

Warszawa, (tel. wł) Coraz bardziej ustala się w kołach politycznych, że we wtorek nastąpi w Sejmie debata nad poprawkami Senatu do ustawy konstytucyjnej. Pierwotny projekt, aby załatwić na końcu ustawę o pełnomocnictwach i poprawki Senatu do budżetu, zdaje się uległ zmianie. Wszystkie te rzeczy uskuteczni się przedtem, a później zostanie zwołane specjalne posiedzenie na wtorek, aby przyjąć poprawki Senatu.

Punkt ciężkości tkwi w tej chwili w ordynacji wyborczej. Nad nią pracuje poseł Podoski z ramienia B. B., który w komisji konstytucyjnej tą właśnie sprawą specjalnie zajmował się. Zdaje się, że koncepcja trybunałów, któreby kwalifikowały kandydatów, została zaniechana. Natomiast nie ulega kwestji, że tendencją przyszłej ordynacji wyborczej będzie niedopuszczenie do oddziaływania stronnictw. Okręgi mają być jedno-, dwu- i trzymandatowe. Liczba posłów ma być zmniejszona. Zdaje się, że przy takiej konstrukcji wyborczej B. B. nie będzie występował jako partja polityczna. Natomiast dopiero później utworzyłby się klub parlamentarny, współdziałający z rządem. (w)

Wręczenie noty protestacyjnej w Berlinie

Berlin. (Tel. wł.) Ambasador francuski François Poncet odwiedził dziś przed południem min. spraw zagranicznych Neuratha i wręczył mu notę swego rządu, protestującą przeciw dekretowi z 16 marca b. r.

Jak donosi Niem. Biuro Inf., min. Neurath przyjął notę, zwracając uwagę ambasadorowi, że uzasadnienie jej przez rząd francuski wypływa z fałszywych przesłanek, nie odpowiadających obecnemu położeniu i dlatego uzasadnienie to musi być odrzucone przez stronę niemiecką.

„Skoda"

Warszawa. (Tel. wł.) Zakłady Skody przeszły na własność skarbu państwa. Zarządzenia przejęcia zakładów zostały już wydane. Na własność skarbu państwa przeszły mianowicie zakłady lotnicze Skody na Okęciu z wyjątkiem elektrowni i kablowni. Suma kupna wyraża się kwotą kilkunastu miljonów złotych.

Rozruchy chłopskie

Uzhorod. (PAT). Krwawe strajki w pow. rachowskim (Czechosłowacja) oraz rozruchy chłopskie w powiecie międzylaboreckim wywołały ostrą reakcję władz przeciwko miejscowym ruskim i węgierskim ugrupowaniom politycznym.

W większości miast na Rusi Podkarpackiej odbyły się masowe rewizje w lokalach partyjnych, redakcjach, drukarniach i mieszkaniach prywatnych. Policja i żandarmerja zgromadziły stosy materjału pisanego i drukowanego.

Dyrekcja policji w Uzhorodzie zabroniła kolportowania 8 czasopism, t. j. wszystkich opozycyjnych. Oczekiwane są dalsze represje władz.

Jutro w wydaniu głównem:

„OD PETERSBURGA DO LENINGRADU"

przez Ignacego Chrzanowskiego

Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego

O zwołanie Rady Ligi

Genewa (Tel. wł). Dziś przed południem nadszedł do sekretarjatu genralnego Ligi Narodów telegram, w którym Francja domaga się w związku z ogłoszeniem przez Niemcy powszechnej służby wojskowej, natychmiastowego zwołania Rady Ligi Narodów.

W kołach zbliżonych do sekretarjatu generalnego przypuszcza się, że Rada zbierze się pod koniec przyszłego tygodnia.

Podróż brytyjskich ministrów

Londyn (PAT). Ambasador Raczyński odwiedził min. Edena i odbył z nim dłuższą rozmowę, która miała na celu ustalenie szczegółów wizyty w Warszawie.

Marszruta przedstawiciela rządu brytyjskiego pozostaje bez zmian. Min. Eden przybędzie w poniedziałek 1 kwietnia i pozostanie w stolicy Polski dwa dni.

Londyn (PAT). Agencja Reutera donosi:

Min. Eden uda się samolotem w sobotę rano do Paryża, a po naradzie z Lavalem i Suvichem wyjedzie pociągiem do Berlina, dokąd przybędzie jednocześnie z Simonem.

Druga narada ministrów trzech mocarstw, jak mówią, odbędzie się prawdopodobnie w Stresie.

8 tys. członków — utraci

warszawska Ubezpieczalnia Społeczna

Warszawa. (Tel. wł.) Warszawska Ubezpieczalnia Społeczna liczyła ostatnio 293 062 ubezpieczonych, zatrudnionych na terenie 72.213 zakładów.

Począwszy od przyszłego miesiąca przewidywany jest znaczny ubytek członków ubezpieczalni, z powodu wyłączenia z przymusu ubezpieczenia osób, zarabiających ponad 750 zł miesięcznie, członków rodzin rzemieślników zatrudnionych w tym samym warsztacie i t. d.

Obliczają, że warszawska Ubezpieczalnia Społeczna traci w ten sposób około 8000 członków.

Francja w obronie pokoju

Przebieg doniosłych obrad w senacie — Senator Lemery żąda powrotu do dwuletniej służby wojskowej — Sen. de Jouvenel domaga się podpisania paktów wzajemnej pomocy — Zwarta i olbrzymia większość za rządem

Paryż. (PAT.) Przebieg wczorajszych obrad senatu po przemówieniu premjera Flandina był następujący:

Pierwszy zabrał głos sen. Lemery, podkreślając, iż premjer w swem oświadczeniu pragnął przedewszystkiem odpowiedzieć na deklarację rządu Rzeszy.

Sen. Lemery ocenia liczebny stan czynnej armji niemieckiej na 750 tysięcy. Prócz tego jednak Niemcy mogą powołać pod broń natychmiast 100 dywizyj szturmowych, za któremi stoi jeszcze poważna rezerwa. Zdaniem mówcy należy więc obecnie przeprowadzić reformę ustawy o poborze do armji, tak, aby Francja dysponowała dostatecznemi siłami do obrony swych granic. Sen. Lemery twierdzi następnie, że Francja nie posiada obecnie dostatecznych sił zbrojnych. Dla poparcia swej tezy mówca powołuje się na cyfry, podane przez marsz. Pétain i dochodzi do wniosku, że zamiast chwilowego powiększania czasu trwania służby wojskowej na okres słabszych liczebnie roczników, rząd powinien oprzeć się na większości w parlamencie i zażądać uchwalenia ustawy, jakiej wymaga bezpieczeństwo państwa.

Sen. Armbruster oświadczył, że senat wyrazi zaufanie rządowi, ale fakt ten nie może jednak powstrzymać go od powiedzenia prawdy. Mówca podkreśla, że ostatnie wydarzenia nastąpiły z winy Francji i przypomina ustępstwa czynione Niemcom, a w szczególności ewakuację Nadrenji. Gdy Niemcy posiadać będą 900-tysięczną armję, zażądają wtedy od Ligi Narodów rewizji klauzul terytorjalnych traktatu wersalskiego. Liga spowodowała zbyt wiele złudzeń, aby mieć do niej zaufanie. Dlatego mówca będzie głosować przeciw wszelkim wnioskom, które nie dadzą gwarancyj bezpieczeństwa.

Sen. Paul-Boncour wystąpił z obroną polityki zagranicznej Francji.

Sen. Saint-Maur zwraca się do rządu z zapytaniem, czy zajmie przychylne stanowisko wobec wniosku, jaki wpłynie do izby, zmierzającego do przywrócenia dwuletniej służby wojskowej. Od odpowiedzi rządu na to pytanie zależeć będzie stanowisko grupy, do której należy mówca.

Sen. de Jouvenel podkreśla, że ostatni gest kancl. Hitlera powiększył nietyle siły wojenne Niemiec, lecz ich potęgę dyplomatyczną. Zbrojenie Rzeszy jest faktem, podczas gdy układy londyńskie i rzymskie nie są nimi jeszcze. Francja przygotowuje pakty i nie podpisuje ich. Państwa, które przygotowują pakty, nie znajdują się w tem samem położeniu, co te państwa, które opierają się na dokonanych aktach. Mówca pragnie, aby doszło do skutku porozumienie między państwami sprzymierzonemi. Mówca obawia się, że armja niemiecka może zająć zdemilitaryzowaną strefę, a potem może być wysunięta kwestja Kłajpedy. Nie należy więc zwlekać z podpisaniem paktu wzajemnej pomocy. Nie wiadomo, w jakim stanie znajduje się obecnie porozumienie z Anglją, ale można mieć zaufanie do Mussoliniego. Sen. de Jouvenel występuje z apelem, aby wycofano różne wnioski i przyłączono się do wyrażenia rządowi zaufania, iż będzie prowadził politykę, mogącą zapewnić państwu bezpieczeństwo.

Wskutek tego apelu wycofano wszystkie inne wnioski.

Premjer Flandin wyraził radość, że rząd stwierdzić może zgodę co do jednego tekstu, za którym prawie jednomyślnie wypowiada się cały senat. Oświadcza, że Francja nie da się zaskoczyć, aby jednak rząd mógł rozwinąć w całości niezbędną akcję, musi francuska polityka zagraniczna nie zależeć od gry wyborczej poszczególnych partyj.

W głosowaniu wniosek sen. de Jouvenela został uchwalony większością 263 przeciw 21.

Zadowolenie prasy francuskiej — Trzy i pół miljarda na lotnictwo

Paryż (Tel. wł.) Uchwała rządu francusk. przedstawienia sprawy powszechnej służby wojskowej w Niemczech Lidze Narodów, oraz wielka mowa premjera Flandina, spotkała się z całkowitem uznaniem prasy francuskiej.

Pertinax oświadcza w „Echo de Paris", że premjer Flandin użył ostrych słów pod adresem Niemiec. Trudno jednak dopatrzeć się logicznych wniosków wynikających z jego słów, gdyż przy użyciu art. 40 ustawy o służbie wojskowej nic się nie zmieniło.

„Petit Parisien" zadowolony jest bez zastrzeżeń z mowy premjera Flandina, która była wczoraj głosem całej Francji. O uchwale w sprawie zbrojeń niemieckich powiadomiony został w środę wieczorem telegraficznie generalny sekretarz Ligi Narodów. Wydaje się jednak, że rząd francuski nie domaga się natychmiastowego zwołania Rady Ligi, gdyż bezpośrednie niebezpieczeństwo nie istnieje.

„Excelsior" komentuje postanowienie rządu w ten sposób, że chodzi tu o formę dyskusji i porozumienia pod egidą Ligi Narodów. Jeżeli, wbrew uzasadnionym obawom, w toku rozmów z min. Simonem Niemcy wyrażą gotowość przystąpienia do systemu wzajemnej pomocy, wówczas porozumienie to umożliwi rządowi francuskiemu wycofanie wniosku z Genewy.

Paryż (tel. wł.) Na posiedzeniu komisji lotniczej izby deputowanych zapowiedział minister lotnictwa gen. Denain wniesienie projektu, który upoważniłby go do natychmiastowego zużycia na lotnictwo wojskowe kredytu miljarda franków, przewidzianego na rok przyszły. Pozatem kredyty te mają być podwyższone o pół miljarda do łącznej sumy 3 i pół miljarda franków na cele lotnicze.

Zastrzeżenia angielskich dzienników

Londyn. (Tel. wł.). Uchwała rządu francuskiego spotyka się w prasie angielskiej z krytyką.

„Times" w artykule pod tytułem „Dobra i zła uchwała", pochwala postanowienie wyjazdu Edena do Paryża, a potępia decyzję rządu francuskiego przedstawienia sprawy powszechnej służby wojskowej w Niemczech Lidze Narodów. Dziennik wyraża przekonanie, że Eden w Paryżu uczyni wszystko, aby w tym krytycznym momencie pohamować francuskich i włoskich ministrów. Ten plan jest znacznie lepszy, aniżeli zwołanie specjalnej konferencji. Omawiając uchwałę rządu francuskiego „Times" stwierdza, że nie da ona korzyści i należy się raczej spodziewać ujemnych wyników. Jednomyślnie uznaje się konieczność ściągnięcia Niemiec zpowrotem do Genewy, czemu może tylko przeszkodzić oskarżenie ich przed Ligą Narodów. Poza tem nad Lemanem stwierdzi się jedynie to, co wszyscy już dawno wiedzą, że naruszony został traktat wersalski. Wynikiem obrad genewskich będzie fakt, umocnienia nieufności niemieckiej do Ligi Narodów.

Dyplomatyczny współpracownik „Morning Post" jest zdania, że pierwsze pytanie Simona pod adresem Hitlera dotyczyć będzie gotowości Niemiec powrotu do Genewy. W kołach urzędowych określa się to zagadnienie jako kamień węgielny europejskiej współpracy.

„News Chronicle" ocenia francuską krytykę noty angielskiej jako nieuzasadnioną i stwierdza, że odwołanie się Paryża do Ligi Narodów spowodowane zostało względami na politykę wewnętrzną.

Lot „Legjonowa"

Warszawa. (PAT). Balon „Legjonowo", który wystartował we wtorek o godz. 13,15 z załogą mjr. inż. Mazurkiem i inż. Stożko, wylądował w środę o godz. 17.10 w pobliżu majątku Garków koło Lublina.

Po starcie balon szybował przy słonecznej i ciepłej pogodzie w kierunku północno-wschodnim i po osiągnięciu stopniowo wysokości 1900 mtr. utrzymywał się na tym poziomie prawie podczas całego swego lotu. Przed lądowaniem, wskutek spadku temperatury powietrzne prądy pionowe naniosły silną mgłę, zasłaniając całkowicie pilotom pole widzenia. Wskutek zimna balon począł szybko opadać i mimo wyrzucenia całego balastu, był zmuszony do lądowania na zagajniku. Lądowanie odbyło się spokojnie.

Frycz dyrektorem teatru

Kraków. (Tel. wł.). Na wczorajszem posiedzeniu komisji teatralnej Kaplicki złożył oświadczenie, że dyrekcję teatru im. Słowackiego w przyszłym sezonie chce powierzyć profesorowi Akademji Sztuk Pięknych, Karolowi Fryczowi, dotychczasowemu kierownikowi działu dekoracyjnego.

Frycz byłby samodzielnym dyrektorem, a więc system, według którego teatr miał dwóch sterników, artystycznego i administracyjnego, zostałby zaniechany.

Zbrodnia furjata

Wiedeń. (Tel. wł.) Cierpiący od dłuższego czasu na napady szału były lekarz wojskowy 4 brygady z Lincu, Cordon, zastrzelił asystentkę swego lekarza domowego, dr. Tietza.

Dopiero po wypadku dr. Tietz i znajdujący się w mieszkaniu klienci zdołali rozbroić furjata, oddając go w ręce policji, przyczem Cordon usiłował znów użyć broni palnej.

Próba zastraszenia

„Gazeta Polska" w artykule wstępnym najwyraźniej grozi tym posłom, którzy w Sejmie przeciwstawiają się projektowi konstytucyjnemu B. B., że ich rola polityczna będzie „skończona", że nie wejdą do nowego parlamentu, który zresztą nie ma być wyrazem partyj. Artykuł, obliczony na zastraszenie słabych, nosi w wydaniu prowincjonalnem nagłówek: „W przededniu", w wydaniu zaś warszawskiem: „Koniec — i początek".

Wiadomości

W kołach finansowo-giełdowych Paryża uporczywie utrzymują, że kurs waluty belgijskiej nie utrzyma się na obecnym parytecie złotym. Przypuszczają, że frank belgijskie załamie się w najbliższym czasie i zadaniem nowego rządu będzie opracować inny parytet złota dla zdewaluowanej waluty.

*

W porozumieniu z premjerem Tsaldarisem prezydent republiki Zaimis zamianował kilku nowych ministrów i podsekretarzy stanu. Min. spraw wewnętrznych został Ghallys, tekę sprawiedliwości objął Chloros, a Mavromichalis jest ministrem bez teki. Zamianowano także nowych gubernatorów Macedonji, Tracji i Epiru.

*

Według ostatnich wiadomości z Nowego Jorku, spokój w dzielnicy murzyńskiej Harlem zaprowadzony został dopiero dziś rano. Przeszło 100 osób zostało ranionych, kilka z nich bardzo ciężko. Policja przeprowadziła liczne aresztowania.

*

Liczba zabitych w krwawych rozruchach w Karaczi (w Indjach) wynosi według ostatnich danych 34 osoby.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.28½ zł, w Gdańsku na Warszawę 5.26 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. gotówką 197.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.93 zł, gotówką 172.59 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 21. 3. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych notowano jedynie 5% poż. konwersyjną, którą poszukiwano — przy słabej podaży — po 68.50%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% dol. listy zast. po 48.—, 4½% dol. listy zast. w złocie po 46.—% oraz 4½% złotowe listy zast. po 48.50%, natomiast 4% listy zast. konwert. obracano po 47.25.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 90.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państ. pożyczka konwersyjna 68,50 P.
4½% dolarowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziemstwa Kred. 48 P.
4½% dolarowe listy zast. serji K z r. 1933 w złocie Pozn. Ziemstwa Kred. 46 P.
4½% złotowe listy zast. serji K. z r. 1933 Pozn. Ziemstwa Kred. 48,50 P.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 47,25 +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 90.— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 21. 3. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 30 tonn par. Poznań	13,85

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposob spokojne)	13,50	13,75
Pszenica (Usposob. słabe)	15.00	15,25
Jęczmień browarowy	20,00	20,50
Usposobienie słabe.		
Jęczmień 710—725 g/l.	18,25	18,50
Jęczmień 680—690 g/l.	17,25	17,75
Usposobienie słabe.		
Owies (Usposob słabe)	14,50	15,00
Owies nad się do siewu	15,10	15,50
Usposobienie słabe.		
Mąka		
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	20,00	21,00
żytnia I gat. 0-65% wł. w.	19,00	20,00
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	13,50	14,50
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	11,50	12,50
żytnia razowa 0.95% wł. w.	15,50	16,50
Usposobienie wyczekujące.		
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	26,00	28,50
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	25,50	26,00
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	24,50	25,00
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	23,50	24,00
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	22,50	23,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	21,50	22,00
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	21,00	21,50
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	18,00	18,50
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	15,25	15,75
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	14,25	14,75
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	11,75	12,25
Usposobienie słabe.		
Otręby żytnie stand.	10,75	11,25
Otręby pszen. grube stand.	11,25	11,75
Otręby pszenne średnie st.	10,50	11,00
Otręby jęczmienne	10,25	11,50
Rzepak zimowy	39,00	41,00
Rzepik latowy	36,00	38,00
Siemię lniane	44,00	47,00
Gorczyca	39,00	41,00
Wyka latowa	31,00	33,00
Peluszka	33,00	35,00
Groch Viktorja	35,00	40,00
Groch Folgera	30,00	32,00
Łubin niebieski	11,00	11,50
Łubin żółty	13,00	13,50
Seradela	14,00	15,00
Mak niebieski	34,00	37,00
Koniczyna czerwona surowa	130,00	140,00
Koniczyna czerw 95—97% cz.	155,00	165,00
Koniczyna biała	80,00	110,00
Koniczyna szwedzka	220,00	240,00
Koniczyna żółta odłuszczona	70,00	80,00
Przelot	75,00	95,00
Tymoteusz	60,00	70,00
Rajgras angielski	90,00	100,00
Makuch lnian. w taflach	18,75	19,00
Makuch rzepakowy w tafl.	12,75	13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43%	19,25	19,75
Śrut Soja	20,00	20,50
Słoma pszenna luzem	3,00	3,20
„ pszenna prasowana	3,60	3,80
„ żytnia luzem	3,25	3,50
„ żytnia prasowana	3,75	4,00
„ owsiana luzem	3,75	4,00
„ owsiana prasowana	4,25	4,50
„ jęczmienna luzem	2,45	2,95
„ jęczmienna prasow.	3,35	3,55
Siano zwykłe luzem	7,00	7,50
„ zwykłe prasowane	7,50	8,00
„ nadnoteckie luzem	8,00	8,50
„ nadnoteckie pras.	8,50	9,00

Ogólne usposobienie niejednolite.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 190 t., pszenicy 280 t., jęczmienia 257,5 t., owsa 15 t., mąki żytniej 111,3 t., mąki pszennej 67,9 t., otrąb żytnich 75 t., otrąb pszennych 35 t., grochu Viktorja 15 t., gorczycy 2 t., peluszki 8,4 t., łubinu niebieskiego 1,2 t., seradeli 29 t., siemienia lnianego 21,6 t., maku niebieskiego 10 t., koniczyny czerwonej 2,1 t., koniczyny szwedzkiej 1 t., lucerny 10 t., nasion 5,62 t., makuchu lnianego 15 t., makuchu rzepakowego 15 t., kukurydzy 5 tonn.

Na wschód od Bajkału

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Moskwa, 19 marca

Jest na terenie Rosji Sowieckiej kraj, gdzie „jedynoliczników" się nie prześladuje, ani nie nakłada się na nich większych podatków, gdzie każdego zgłaszającego się do kołchozu przyjmuje się z otwartemi rękami, gdzie wogóle nowego przybysza nikt nie pyta, skąd przychodzi, a wszyscy, ściślej góra (wszędzie bardzo sroga) jest mu niezwykle rada. Krajem tym są ziemie Dalekiego Wschodu, położone na wschód od jeziora Bajkału.

Wedle postanowień centralnego komitetu sowietów z r. 1933 każdy nowy „jedynolicznik", czyli chłop, samodzielnie prowadzący swoje gospodarstwo, jest zwolniony na lat 10 od wszelkich podatków. Również i każdy nowy kołchoz jest wolny przez 10 lat od podatków. Ziemi bez rozróżnienia, zarówno dla nowego kołchozu, jak i dla nowego „jedynolicznika" dostarcza państwo, byle tylko nowi kandydaci do rolnictwa czyto kolektywni, czy indywidualni potrafili się wykazać posiadaniem jakichkolwiek narzędzi gospodarczych. Kto zaś legitymuje się posiadaniem konia, odrazu jest traktowany jak wielka figura. Takie jest bowiem zapotrzebowanie na Dalekim Wschodzie na żywy inwentarz rolniczy.

Oprócz wszelkiego rodzaju ulg i ułatwień na rzecz osiedlania się na Dalekim Wschodzie prowadzona jest niezwykle intensywna agitacja. Oto kilka jej próbek:

— My, wojownicy Specjalnej Czerwonej Daleko-Wschodniej Armji — oświadcza grupa zdemobilizowanych wojskowych —, ukończywszy czas naszej służby w jej szeregach, pozostajemy na stałe zamieszkanie na Dalekim Wschodzie razem ze swoją armją, razem ze swoimi dowódcami, którzy nas wychowali.

— Co skłania nas do pozostania tutaj? Daleki Wschód — to kraj najbogatszy. Tutaj istnieją świetne warunki przyrodzone. Olbrzymie bogactwa wnętrza ziemi, lasów, mórz i rzek.

— Więcej ludzi, żeby szybciej ucywilizować kraj — oto czego potrzeba sowieckiemu Dalekiemu Wschodowi. Przywozimy tutaj nasze rodziny i zapraszamy do przyjazdu naszych sąsiadów ze wsi. Do przyjazdu żon i krewnych jużeśmy wszystko przygotowali.

— Jest jeszcze jedna przyczyna — kończą patetycznie swoją odezwę byli wojskowi Czerwonej Armji —, dla której zostaliśmy na Dalekim Wschodzie. Jest nią — troska o daleko - wschodnie granice, które, jak powiedział towarzysz Bluecher, są „mocno zamknięte na kłódkę". I jeśliby ktokolwiek spróbował otworzyć kłódkę granic naszego Wschodu, to my na pierwszy zew wstępujemy w szeregi Czerwonej Armji, która nas wychowała.

Były marynarz floty carskiej, a obecnie komendant łączności flotyli na Amurze widzi olbrzymią różnicę między dawnym a obecnym Dalekim Wschodem. Argumenty jego są egotyczne:

— Byłem kiedyś — pisze — marynarzem, mięsem armatniem. Teraz ja dowodzę okrętami wojennemi, chroniącemi wschodnie bramy kraju Sowietów. Wasza władza sowiecka nagrodziła mnie orderem Czerwonego Znamienia. Takich komendantów u nas niemało. Niezmiernie wzrosły nasze doświadczenia i wiedza. Gotów jestem oddać całe życie za Daleki Wschód.

Komendantowi flotyli na Amurze nie przychodzi na myśl, że i w jego teraźniejszej flotyli są zwykli marynarze — czyli mięso armatnie, takie samo, jakiem był on niegdyś w armji carskiej. Zapewne jednak nie przyjdzie to na myśl i setkom tysięcy czytelników jego słów w gazetach, lub słuchaczom przez radjo.

W obrębie prowincji zwanej „Daleko-Wschodnim Krajem" został stworzony na samej granicy z Mandżukuo nad rzeką Amurem „autonomiczny obszar żydowski" — Biro-Bidżan. Argumenty, które mają przemówić do umysłowości żydowskiej, są, jak należy się spodziewać, natury materjalistycznej. To też Abraam Mendelewicz, „brygadjer fermy hodowli świń" tak opisuje powaby Biro-Bidżanu:

— Do Biro-Bidżanu — zapewnia on — przyjechałem z Odessy z całą rodziną, z żoną Chawą i trzema synami. I oto ja widzę, że mój starszy syn Naum jest „przyczepiaczem" maszyn, średni — maszynistą młocarni, a młodszy — „traktorystą" (tak się nazywa prowadzący traktor — funkcja bardzo wyróżniana, marzenie każdego wiejskiego „komsomolca" — przyp. kor.). Sam jestem brygadjerem fermy hodowli świń. Kiedy przybyłem na fermę, było w niej 20 świń. Przybytek w ciągu roku wynosił 95. Teraz jest ogółem 115 świń.

Rzecz znamienna. O ile chodzi o Żydów, to chwalą oni różne rzeczy w Biri-Bidżanie: a więc świnie, owoce, miód, drzewo, a przedewszystkiem handel tem wszystkiem, natomiast o rolnictwie w Biro - Bidżanie podaje prasa sowiecka tylko artykuły rozumowane, statystyczne, pochwał zaś samych Żydów w tym zakresie brak. Widocznie do entuzjazmowania się rolnictwem nawet w Związku Sowieckim nie potrafią Żydów zmusić. A z owych artykułów statystycznych dowiadujemy się, że przestrzeń uprawna w Biro - Bidżanie doszła w r. 1934 do 32.500 ha. Nie jest to zbyt wiele.

O całości Daleko - Wschodniego Kraju, o jego bogactwach są podawane w pismach sowieckich cuda. Na północnym Sachalinie i na Kamczatce wydobywa się naftę, której produkcja miała wzrosnąć w ciągu ostatnich lat 2 i pół raza. W tym samym czasie miano zwiększyć wydobycie węgla 3 i pół raza, produkcję złota o 116 proc. i t. d.

Do podanych wyżej cyfr należy się niewątpliwie odnieść z rezerwą, mimoto jednak z całokształtu podjętych zarządzeń i użytych środków propagandowych wynika jasny plon sowieckiej polityki w stosunku do Dalekiego Wschodu. Plan ten oparty jest na dwóch założeniach. Pierwsze założenie — ziemie Dalekiego Wschodu trzeba intensywnie zaludniać, bo tylko tą drogą można wzmóc obronność tego kraju. Drugie założenie: tereny Dalekiego Wschodu muszą być samowystarczalne pod względem gospodarczym.

W jednej z poprzednich naszych korespondencyj położyliśmy nacisk na tę część przemówienia zastępcy komisarza obrony Tuhaczewskiego, wygłoszonego na VII kongresie Sowietów, gdzie oznajmił on, że Rosja Sowiecka stwarza dwie zupełnie odrębne armje, jedną dla obrony zachodnich granic, drugą dla obrony granic wschodnich. Armje te będą samodzielne i samowystarczalne, tak pod względem materjału technicznego, jak i pod względem mobilizacji rezerw ludzkich. Otóż w tym planie jest jeszcze dziś mankament. Rosja Sowiecka ma istotnie dość ludzi, aby nimi obdzielić dwie samodzielne armje, ale ludzie ci nie są równomiernie rozmieszczeni. Przestrzenie Syberji jeszcze nie mogą stworzyć dostatecznej rezerwy ludnościowej dla armji na Dalekim Wschodzie. Zresztą i Syberja, jako całość, to za wielki obszar, aby łatwo było zeń zgromadzić ludzi w razie mobilizacji na granicy Dalekiego Wschodu. Raczej Daleki Wschód zostanie wtedy zdany na własne siły.

To też intensywna polityka ludnościowa na Dalekim Wschodzie jest naczelną wytyczną działalności państwowej Sowietów. Niewątpliwie Żydom z Biro - Bidżanu nie pozwolonoby redagować „Wiadomości Literackich"; ani we Władywostoku, ani w Chabarowsku, ani w Aleksandrowsku!

SZAŁAWA.

PO DYMISJI

PO DYMISJI RZĄDU BELGIJSKIEGO

Ustąpienie premjera Theunisa zaskoczyło opinję belgijską; złożenie dymisji poprzedziło oświadczenie premjera, zarzucającego parlamentowi niedostateczne popieranie wysiłków rządu, zmierzającego do odbudowy gospodarki narodowej.

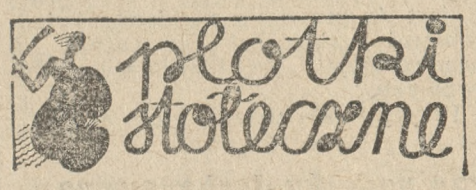

20 marca.

Pos. Ludwik Waszkiewicz złożył mandat sejmowy. Piastował go od Sejm ustawodawczego. Należał do działaczy NPR-owskich. Po przewrocie majowym Waszkiewicz jako legjonista i piłsudczyk poszedł za „sanacją". Działał w Łodzi. Tam kierował organizacją robotniczą „Praca". Nawet gdy był w „sanacji", nieraz musiał zgryźć cierpką pigułkę. Wreszcie zgorzkniał i widząc bezcelowość swej pracy, wolał ustąpić z pola. Czuł bankructwo.

Ale najklasyczniejszy w tem wszystkiem jest szczegół, że Waszkiewicz rezygnację swoją złożył jeszcze przed miesiącem. Wystosował ją pisemnie na ręce prezesa BBWR p. Sławka.

*

Postępek Waszkiewicza jest czynem człowieka niezakłamanego, przynajmniej w stosunku do siebie samego. Nawet taka rezygnacja, od której zresztą p. Sławek kilkakrotnie p. Waszkiewicza odwodził, — jest pewnem pociągnięciem.

Iluż jest jednak w łonie partji rządowej działaczy i posłów, którzy prywatnie, zastrzegając poufność, narzekają na stosunki, w jakich żyją, wywnętrzają się nawet szczerze, ale nie mają ani siły, ani odwagi, ani chęci uczynić kroku decydującego.

Przyczyna: boją się!...

*

A co się dzieje z p. Poniatowskim? Podobno to już trzecia faza walki o tekę min. rolnictwa. W gruncie rzeczy to walka z wpływami konserwatywnemi. Cośby o tem mógł powiedzieć p. Raczyński, podsekretarz stanu w temże ministerjum.

P. Poniatowski walczy o wpływy i kierunek polityki rolnictwa. Posiada za sobą ten plus, że jest „fachmanem". Zresztą wahał się przez blisko pół roku, czy obejmować tekę, czy też nie. Gdy ją przyjął, to chyba nie po to, by za lada podmuchem ks. Radziwiłła i jego protektorów rezygnować z linji wytkniętej.

*

W sferach politycznych uchodzi za rzecz zdecydowaną, że najprawdopodobniej w przyszłym tygodniu przyjdą pod obrady sejmowe poprawki Senatu do tez konstytucyjnych. Byłoby coś nieprawdopodobnego, gdyby do tego nie doszło.

W klubach poselskich pogotowie. Będą musieli posłowie wykazywać tę pilność jeszcze kilka dni. Bo wedle wszelkich zapowiedzi poprawki miałyby przyjść pod głosowanie dn. 26 marca (dwie trzynastki!)....

WARSZAWIANIN.

Krwawe zajścia na Węgrzech

Budapeszt. (PAT). W miejscowości Endroed w okręgu wyborczym Bekes doszło do krwawych zajść.

Miejscowy kandydat partji drobnych rolników zwołał wiec, na który sam nie przybył. Wobec tego władze usiłowały ten wiec rozwiązać. Zebrany tłum sprzeciwił się i zaatakował policję, zmuszając ją do użycia broni. 5 osób, wśród nich jedna kobieta padło trupem. Jedna osoba zmarła w drodze do szpitala. Jedna jest ciężko ranna.

Władze zarządziły natychmiastowe śledztwo, prowadzone pod kontrolą ministra spraw wewnętrznych Kozmy, który udał się na miejsce zajść.

KTO KUPUJE TOWARY KRAJOWE, PRZYCZYNIA SIĘ DO ZMNIEJSZENIA BEZROBOCIA.

LONDYŃSCY UTOPIŚCI

MINISTER SIMON I EDEN

łudzą się jeszcze, że rokowaniami i perswazjami zdołają nakłonić Niemcy hitlerowskie do zatamowania zbrojeń. Sir Simon (z lewej) mimo ostatnich wydarzeń w Niemczech planuje wyjazd do Berlina. Lord prywatnej pieczęci królewskiejEden (z prawej) też niebawem ma ruszyć w wielką podróż polityczną i to do Warszawy i Moskwy. Prawe skrzydło konserwatystów angielskich ostro sprzeciwiło się oficjalnej wizycie ministra w stolicy Sowietów.

B. B. uchwalił w Sejmie nowe podatki

Warszawa. (Tel. wł.) Środowe posiedzenie Sejmu zakończyło się dopiero o godz. 22. Ze spraw, które wywołały dużą debatę, załatwiono tylko ustawę o szarwarkach.

Większość „sanacyjna" ratyfikuje umowy z Niemcami

Blok „sanacyjny" po przegłosowaniu ustawy, ratyfikującej umowę handlową z Niemcami, ratyfikował układ z Rzeszą w sprawie wykupu obligacyj zachodnio-pruskich. Załatwiono poza tem jeszcze szereg spraw drobniejszych, poczem przystąpiono do debaty nad uchwałą o budowie nowych linij kolejowych, a mianowicie Ostrołęka—Mława, Zegrze i Myszków oraz Nowogródek i Nowojelnia.

Nowe linje kolejowe

Najważniejszą jest linja Mława—Ostrołęka, która połączy kresy północne najkrótszą drogą z Pomorzem.

W dyskusji pos. Piotrowski (P. P. S.) zwrócił uwagę, że podczas budowy kolei Warszawa—Radom niesumienni przedsiębiorcy postępowali tak, że obecnie w sądzie zalega przeszło 500 spraw o niewypłacone zarobki pracownicze i świadczenia socjalne.

Rozkwit twórczości podatkowej

Następnie omawiano ustawę o podwyższeniu o 5 procent dodatku do podatków bezpośrednich, oraz spadkowego i od darowizn. Podwyżka ta — mówił referent Duch (BB) — jest obciążeniem dochodu społecznego, lecz stanowi konieczność państwową. Komisja skarbowa nie podwyższyła dodatku do podatku gruntowego, który pozostaje w dotychczasowej wysokości 10 procent. Podwyżka tego dodatku da około 19 miljonów.

Pos. Pepłowska (Kl. Nar.) zwróciła uwagę, że obecna kadencja sejmowa przyniosła rozkwit twórczości podatkowej większości rządowej. Stosowanie haseł min. skarbu o zaciskaniu pasa nie wydaje się możliwem, raczej możliwe byłyby — o czem powinny pamiętać czynniki właściwe — pewne oszczędności w zużyciu światła elektrycznego i w funduszach. Emerytury, które dotknęły budżet bardzo znacznie, są obecnie też poważną jego częścią, bo stanowią około 12 procent. Znaczne wydatki stanowią pozycje na utrzymanie armji konfidentów. Nawet skromny poseł, wyjeżdżając na prowincję, otrzymuje aż dwóch „aniołów stróżów". Jest to niepotrzebna rozrzutność, wystarczyłby chyba jeden.

Pos. Langer (Kl. Lud.) twierdzi, że rząd zamiast wyszukać i wykorzystać naturalne źródła skarbu, powiększa tylko podatki i rozszerza sieć podatkową. Hasło frontem do wsi wyraża się w ten sposób, że na wsi pojawia się coraz częściej egzekutor skarbowy.

Pos. Lewandowski (Kl. Narod.) podkreślił, że majątek państwowy obecnie różnie szacują. Można przyjąć jego wartość na około 15 miljardów. Dochód zatem z tego powinien dać półtora miljarda, podczas gdy płaci na rzecz skarbu państwa przeciętnie tylko 50 miljonów złotych. Zbyt wielka jest dysproporcja pomiędzy świadczeniami własności prywatnej, a świadczeniami przedsiębiorstw państwowych.

Przyjęto całą ustawę głosami BB.

Kryzysowy dodatek do państwowego podatku dochodowego

Pos. Duch (BB) zreferował następnie nowelę o kryzysowym dodatku do państwowego podatku dochodowego, która podwyższa podatek ten od wyższych uposażeń. Da to około 4 miljonów złotych.

Pos. Zaremba (P. P. S.) stwierdził, że można wyzyskać inne oszczędności. Tak np. fundusze dyspozycyjne wynoszą 24 miljony. Zaoszczędzenie uważa tutaj za możliwe. Oszczędzenie w biurokracji zbytniej dałoby również poważne kwoty. Tak samo dostosowanie budżetu wojskowego do siły płatniczej państwa byłoby korzystne. Domaga się zwolnienia od podatków rolników o dochodzie poniżej 200 zł miesięcznie oraz gospodarstw rolnych poniżej 5 ha. Zwraca uwagę, że corocznie kapitał zagraniczny wywozi około 400 miljony dywidendy i procentów. Ustawę przyjęto.

Umarzanie i odraczanie zaległych podatków

Następnie pos. Czernichowski (BB) zreferował nowelę o spłacie zaległości. Likwidacja zaległości łączy się z całkowitą reformą podatkową. Projekt noweli rozciąga dotychczasową kompetencję min. skarbu w sprawie umarzania i odroczenia zaległości względnie rozkładania ich na raty w ten sposób, że minister będzie miał prawo stosować te ulgi na całość świadczeń publicznych, a nietylko do zaległości podatkowych.

Pos. Lewandowski (Kl. Nar.) oświadczył, że jego klub będzie głosował przeciwko temu przedłożeniu, gdyż jest to ustawa, która nie zawiera żadnych konkretnych danych, jak będzie wyglądała w praktyce. Nie można uchwalać ustawy dla tych wszystkich, którzy w praktyce mieli nieuczciwy stosunek płatniczy do państwa. Poza tem obecne ustawy są tylko pełnomocnictwami dla rządu, do którego Klub Narodowy nie ma zaufania.

Pos. Langer (Str. Lud.) zwrócił uwagę, że ustawa jako pełnomocnictwo może się stać bronią polityczną dla rządu oraz przynętą dla tych, którzy przystąpią do partji rządowej. Ustawę uchwalono głosami BB.

Jaskółka amnestji dla przestępców podatkowych

Podobnie uchwalono również przedłożenie o uwolnieniu od odpowiedzialności karnej za przestępstwa podatkowe. Sprawozdawca pos. Wierzbicki (BB) wskazał, że przyświeca tu dążenie do zmiany stosunku władzy podatkowej do podatnika na bardziej poprawny i to nawet do takiego niesumiennego podatnika, który wyrównał swoje wykroczenia wobec państwa.

Pos. Mazur (Kl. Nar.) zwalczał ten projekt jako szkodliwy. Jest to bowiem jaskółka amnestji dla przestępców podatkowych. Ustawa idzie na rękę tylko tym, którzy nie grzeszyli zbytnio uczciwością wobec skarbu państwa, tj. głównie Żydom. Ponadto stanowi ona znaczne uszczuplenie dochodów państwa. Minister apelował o pomoc do społeczeństwa przy tępieniu i wykrywaniu przestępców podatkowych. Kiedy jednak na Pomorzu jeden z urzędników tępił nadużycia innych urzędników na wysokich stanowiskach, został zwolniony z urzędu bez emerytury. Mogę służyć nazwiskami. Minister skarbu został powiadomiony o tym wypadku, a p. Prezydentowi przedłożono w tej sprawie nawet odpowiedni memorjał.

Ustawę przyjęto głosami BB.

Wszystkie kluby za wyjątkiem B. B. przeciw szarwarkowi

Wreszcie załatwiono sprawę świadczeń w naturze t. zw. ustawę o szarwarku. Referent Polkowski (BB) przedstawił, że ustawa ma na celu uporządkowanie dotychczasowego stanu rzeczy i równomierne obciążenie wielkiej rzeszy ludności wiejskiej.

Pos. Staniszkis (Kl. Nar.) zauważył, że większość rządowa zachowuje się tak, jakby dopiero teraz przyszła do głosu, podczas gdy ponosi odpowiedzialność za swoją 8-letnią działalność. Plan min. Neugebauera zbankrutował z całym funduszem drogowym. Bardzo różnie ocenia się świadczenia w pracy. Wyliczając świadczenia według zestawień, skiego, wyniosłoby to według ustawy 3 zł na jeden mórg.

Pos. Langer (Str. Lud.) wystąpił ostro przeciwko temu projektowi. Jeżeli szarwark nie jest dobry w Abisynji, to napewno nie jest do przyjęcia dla Polaków. Ludność wiejska niedojada, a teraz spada na nią podatek pańszczyźniany i dlatego stawia wniosek o odrzucenie ustawy.

Pos. Pawłowski (Str. Lud.) zgłosił szereg poprawek, m. i. aby szarwark mógł być użyty na cele gminne, ażeby obowiązek szarwarku względnie płacenia zań rozciągnąć na wszystkie miasta, aby potrącać stracony czas za dojście do miejsca pracy.

Pos. Rutka (Kl. Nar.) widzi w ustawie nowe obciążenia podatkowe. Szarwark nie przyniesie pożytku, gdyż jak każdy przymus, wywołuje reakcję.

W głosowaniu wnioski ludowca Langera odrzucono większością rządową 201 przeciw 147 głosom. Odrzucono poprawki pos. Pawłowskiego. (w)

Do nabycia we wszystkich aptekach.
nr 7 591

Ś. p. Jan Rozwadowski

W Warszawie zmarł na udar serca śp. Jan Jordan-Rozwadowski. Należał do działaczy narodowych, bardzo zasłużonych sprawie, lubo mało głośnych.

Rozwadowski pochodził z województwa tarnopolskiego z rodziny ziemiańskiej. Należał do tego młodego pokolenia, które za swój obowiązek poczytywało pracę na roli, umacnianie polskości za Ziemi Czerwieńskiej, odruszczanie chłopa polskiego.

Po ukończeniu studjów uniwersyteckich zagranicą Rozwadowski zajmował się zagadnieniami parcelacyjnemi i ekonomicznemi, przez pewien czas nawet był docentem ekonomji na uniwersytecie lwowskim. Z okresu strajków rolnych w wschodnich powiatach Małopolski, pozornie społecznych, a właściwie przeciwko własności polskiej skierowanych, Rozwadowski pozostawił kilka rozpraw społeczno-naukowych. Naukę poświęcił jednak dla roli, na której dzielił dolę, a częściej niedolę polskiego rolnika.

Pełen temperamentu politycznego zyskał piękną kartę w ruchu narodowym Małopolski. Wespół z St. Głąbińskim, A. Balasitsem, Ap. Tarnawskim, T. Buynowskim, St. Biegą należał do grona działaczy małopolskich, którzy wsparli J. L. Popławskiego, R. Dmowskiego, J. Hłaskę, Z. Wasilewskiego w krzewieniu ruchu demokratyczno-narodowego w dawnej Galicji. Rozwadowski należał zawsze do kierowników tego ruchu.

Czas wojny wyjechał do Szwajcarji. Tu stanął pospołu z innymi działaczami narodowymi do pracy nasamprzód w Agencji Centralnej Polskiej w Lozannie, potem w Komitecie Narodowym Polskim w Paryżu. Rozwadowski reprezentował w tych organizacjach, dzięki którem zyskaliśmy przedstawicielstwo na konferencji międzynarodowej, były zabór austrjacki. Umysł żywy, rzeczowy, stateczny; człowiek gorącego serca, wielkiej ofiarności, krystalicznego charakteru; obywatel prawy, bezinteresowny, wierny sztandarowi; najbliższy towarzysz pracy w czasie wojny Romana Dmowskiego, Marjana Seydy i kolegów, z którymi sharmonizowany był całkowicie jako polityk, obywatel, człowiek.

Po wojnie i zakończeniu prac konferencji pokojowej Rozwadowski wrócił do Małopolski. Wielu szukało karjery w administracji czy dyplomacji; Rozwadowski, chociaż miał warunki i kwalifikacje, wskutek wrodzonej skromności i odpowiedzialności obywatelskiej osiadł z powrotem we Lwowie, oddany pracy organizacyjnej i organizowaniu rolników.

Należał do tych pracowników, którzy nie szukają rozgłosu, a mają największe zadowolenie w poczuciu spełnionego obowiązku. Był to najsilniejszy bodziec do dalszych prac, do dalszego tworzenie życia.

Głęboką żałobą okrytej rodzinie śp. Jana Rozwadowskiego redakcja nasza składa wyrazy szczerego współczucia.

Powszechna służba wojskowa w Rzeszy

Berlin. (PAT). Ze strony poinformowanej oświadczają, że postanowienia wykonawcze do niemieckiej ustawy wojskowej ogłoszone zostaną dopiero w przyszłym tygodniu.

Niesprawdzone oficjalnie wersje mówią o rozciągnięciu obowiązku służby wojskowej na wszystkie roczniki do 1900 r. Starsze roczniki mają być wezwane na około 8-tygodniowe ćwiczenia.

Poborowi, należący do wolnych zawodów, mają otrzymać prawo do odbywania służby w miejscu ich zatrudnienia, oraz spędzania nocy w mieszkaniu prywatnem

Piaszczysta zamieć nad stanem Kansas

Nowy Jork. (Tel. wł.) Stan Kansas nawiedzony został wczoraj przez ogromną zamieć piaszczystą. Szczególnie ucierpiały południowo-zachodnia i zachodnia część stanu.

Połączenia telefoniczne i telegraficzne wskutek uszkodzenia są zerwane. Ustał również ruch kolejowy.

W wielu miejscowościach musiano zamknąć szkoły, ażeby nie wywołać dalszych następstw katastrofy.

W małej mieścinie Palco kilkanaście dzieci udusiło się wskutek zasypania. Wszędzie szkody materjalne są ogromne. Liczba ofiar w ludziach jest narazie nieznana.

W środę po południu stolica Kansasu tonęła w ciemnościach wskutek chmur pyłu piaskowego, który unosił się w ogromnych ilościach nad miastem.

Straszny wybuch gazu we Wrocławiu

Berlin (Tel. wł). W czwartek rano wydarzył się we Wrocławiu przy ul. Dessauerstr. straszny wybuch gazu świetlnego w piwnicy.

Wskutek tego wybuchu w piwnicy zarwały się podłogi mieszkań parterowych. Pięć osób dorosłych oraz jedno dziecko spadli do piwnicy i zostali przywaleni cegłami. Przywołana straż ogniowa wydobyła wszystkich ciężko poranionych. Jedna kobieta zmarła w szpitalu.

Powodem katastrofy było prawdopodobnie pęknięcie ulicznej rury gazowej. Ulatniający się gaz dotarł do piwnicy i gdy stróż wchodząc rano włączył lampę elektryczną na schodach, gaz się zapalił od iskry w przełączniku.

Legitymacje urzędnicze

Warszawa (Tel. wł.) Wyszedł okólnik min. spraw wewn. w sprawie wprowadzenia z dniem 1 kwietnia nowych legitymacyj urzędniczych. Legitymacje te będą od tego terminu wyłącznym dowodem dla otrzymania ulg przy przejazdach kolejami państwowemi. Zarazem nowe legitymacje mają być przez władze państwowe i samorządowe traktowane jako dowody tożsamości narówni z dowodami osobistemi. Dawne legitymacje mają być wycofane najdalej do dnia 1 maja br., po tym terminie ulegają unieważnieniu.

Posiadacze legitymacyj urzędowych będą korzystali z prawa do dowolnej ilości przejazdów jednorazowych na linjach normalnotorowych kolei państwowych w wagonach klasy I, II, lub III pociągów osobowych i pośpiesznych z wyłączeniem luksusowych za opłatą według tabeli szóstej (B) a za przejazd linjami wąskotorowemi kolei państwowych połowę opłat normalnych.

Ziemie wywalczone przez Dmowskiego

Śląski zakątek województwa poznańskiego

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Rychtal, 20 marca.

Górny Śląsk — jak rokrocznie — obchodzi dziś uroczyście z pieśnią polskiego Hymnu Narodowego na ustach rocznicę upragnionego powrotu do macierzy, — powrotu, wywalczonego ofiarnie krwią górnika śląskiego w pierwszem powstaniu tej prastarej ziemi polskiej.

Rocznicę czternastą plebiscytu...

Czternaście lat temu Ślązacy po wiekach poczuli się znów wolnymi Polakami. Walcząc o każdą piędź ziemi orężnie, a później propagandowo na rzecz Polski w okresie gorących dni plebiscytu, dokładnie zdawali oni sobie również sprawę z materjalnych korzyści, jakie Polska odniesie z przyłączenia ich ziemi do macierzy. Kopalnie, huty, cały wielki przemysł dzisiejszego Śląska, to przecież praca rąk polskiego górnika - Ślązaka! Jego dzieło na polskiej ziemi! Mimo wytężonych prób germanizacyjnych ze strony zaborców, zwłaszcza w ostatnich stu latach, w kościele, w sztolni, na zebraniach i w podziemnych „wyrąbanych chodnikach" niepodzielnie królowała, rozlegała się pieśń polska, stara gwara śląsko - polska, legenda o macierzy...

Więc też Ślązak sam winien był decydować, komu z prawa i starszeństwa przypaść ma w udziale ziemia jego ojców. Lud śląski zadecydował: Śląsk był, jest i będzie polski!

Metody plebiscytowe znane są nam wszystkim. W ich wyniku ogromna część Ślązaków została poza kordonem wbrew swej woli. Mimo to duża część Górnego Śląska odzyskała wolność dzięki absolutnej większości głosów, oddanych za Polską. Ślązacy więc zrobili, ile się dało. Ślązacy i ich duchowi przywódcy dobrze zasłużyli się Ojczyźnie!

Istnieje na terenach dawniejszego Średniego Śląska skrawek ziemi prapolskiej, której ludność nie bierze oficjalnego udziału w uroczystościach wyzwoleńczych Śląska, chociaż również i ten zakątek odzyskał wolność w okresie odbudowy państwa polskiego. A jednak biją tam gorące, patrjotyczne serca polskie, żyje w ludzie tradycja polska, dominuje czysta gwara śląska.

W obrębie jednego z największych powiatów Wielkopolski, mianowicie powiatu kępińskiego, na obszarze 268 km. kw. (1/5 część powiatu) mieszka 16 tysięcy (10 proc. ludności powiatu) rdzennych Ślązaków, zajmujących się wyłącznie uprawą roli, potrosze tylko handlem. Są to dwa skrawki, dawniejszych powiatów sycowskiego i namysłowskiego, wcielone bez plebiscytu na mocy traktatu wersalskiego w granice państwa polskiego i dołączone do obszaru Wielkopolski.

Stan ten pozostał do dnia dzisiejszego, ludność ta z pozorów uważana jest za wielkopolską i stąd pochodzi pewne zaniedbanie w zainteresowaniu się jej życiem przedewszystkiem kulturalnem, tak odrębnem w porównaniu z Wielkopolską, a nawet silnie wyodrębnionem regjonalnie i tradycyjnie od reszty Śląska.

Sam za siebie mówi już fakt, że ludność ta zajmuje się rolnictwem, gdy tymczasem na Śląsku w ogromnej części rolnictwo ustąpiło miejsca przemysłowi (wyłączam oczywiście Cieszyńskie i południową część Śląska). Gdyby użyć właściwego określenia, należałoby — ten dziś tak zapomniany — zakątek nazwać pewnego rodzaju rezerwatem specyficznych, prastarych cech i tradycyj Śląska.

Jest bowiem faktem niezaprzeczonym, że tu właśnie tkwi, przez ludność miejscową pilnie strzeżona, bodaj najstarsza tradycja Śląska, że teren ten, mimo zakusów germanizacyjnych we wszelkich formach, pozostał czysto polskim, że wreszcie sami Niemcy musieli to uznać, podpisując traktat wersalski i zgadzając się na oddanie tego terenu Śląska Polsce bez plebiscytu. Niemcy zresztą nigdy nie negowali polskości tego terenu.

Piszący w sposób, dla Niemiec wygodny (jak zresztą wszyscy niemieccy badacze) Zimmermann uznaje powiat sycowski za „językowo mieszany" („Beyträge zur Beschreibung Schlesiens", Brzeg, 1787) i mówi dalej, że: „das Polnische sei die Lieblingssprache auch derer, die Deutsch verstünden" (t. z. „język polski jest ulubionym językiem nawet tej części ludności, która rozumie po niemiecku").

Niemiec Lompa stwierdza, że Cieśń i Goszcz (prastare polskie miejscowości, z rokiem 1155 jako oficjalną datą założenia) jeszcze w roku 1817 były czysto polskie („ganz polnisch").

Polak Bandtke w „Mrówce Poznańskiej" z roku 1821 stwierdza to samo.

„Oberlandesgerichtspräsident" Hundrich, w r. 1843—46, w swych urzędowych relacjach, opierając się na informacjach lekarzy powiatowych i kleru (któremu w tym właśnie czasie przypadła niewdzięczna rola germanizowania Śląska), donosi, że w roku 1817 powiat sycowski był czysto polski, a ok. roku 1837 powiat sycowski jeszcze był przeważnie polski („noch überwiegend polnisch"). Określenie „überwiegend" (t. zn. przeważnie) jest trochę śmieszne. Gdy bowiem szczegółowo wyliczyć miejscowości, okazuje się, że zdołano zgermanizować tylko cztery miejscowości w ciągu lat dwudziestu: Syców, Twardą Górę, Goszcz i dominjum Międzybórz (siedziba księcia Birona), dalsze 24 miejscowości (wymienione dokładnie) są „gemischt" („językowo mieszane"). „Pozostałe" miejscowości są czysto polskie. Otóż tych „pozostałych" miejscowości jest tylko 77 (siedemdziesiąt siedem!).

Bardzo ciekawym dokumentem niezaprzeczonej polskości tego zakątka śląskiego są nieoficjalne „księgi zapowiedzi", prowadzone w języku polskim do roku 1848 przez proboszczów n. p. w Domosłowie, w Trębaczowie, w Turkowach i t. d. W nich to właśnie figurują setki takich staropolskich nazwisk jak: Skupień, Woziwoda, Skiba, Bystry, Kusznik, Polona i i. obok imion: Bartek (nie Bartłomiej), Walek (nie Walenty), Matys, Stanisław, Jędrek, Jagna, Hanna, Różyna, Halska (!).

Wreszcie tuż przed wojna w r. 1912 renegat J. Franzkowski wydał obszerną, b. ciekawą monografję powiatu sycowskiego („Geschichte des Kreises Gross—Wartenberg"), w niektórych szczegółach mi tutaj pomocną. Franzkowski mówi, że: „das Deutsche schlägt auch mehr und mehr Wurzel", „jetzt wird durchweg nur deutsch unterrichtet" (t. zn. „język niemiecki zakorzenia się stopniowo" i „obecnie wykłada się wyłącznie w języku niemieckim"). Musiało jednak z tym niemieckim iść ciężko, gdy dalej Franzkowski przyznaje, że jeszcze upłynie pewien czas, zanim osiągnięty zostanie upragniony cel, t. zn. germanizacja, i że chodzi tu tylko o pewnego rodzaju ewolucyjny proces, który wywalczyć należy mądrze i wytrwale („...Freilich wird wohl noch einige Zeit vergehen, ehe das erwünschte Ziel erreicht sein wird. Es handelt sich eben un einen Process, der mit viel Klugheit und grosser Ausdauer durchgefochten sein will... Suaviter in modo, fortiter in re"...).

I oto upłynęły lata, minął krwawy czas wojny, w której rezultacie wytyczyliśmy sobie granice odrodzonej Polski. Nietylko orężnie. Jak piędź po piędzi ziemi polskiej wywalczał polski żołnierz - powstaniec, tak o prawo do każdej piędzi ziemi polskiej walczył duchowy wódz narodowej Polski Roman Dmowski przy ustanawianiu traktatu wersalskiego. I właśnie Roman Dmowski na dowód prapolskości Namysłowskiego i Sycowskiego przytoczył na obradach w Wersalu szereg dowodów, m. i. podał statystykę dzieci szkolnych, udawadniającą niezbicie, że przewagę w szkołach stanowią dzieci polskie. Podał także raporty inspektorów szkolnych, z których wynikało, że w Namysłowskie i Sycowskie wzbraniali się iść nauczyciele niemieccy, gdyż dzieci tam są polskie i teren to niezwykle trudny dla pracy nauczycielskiej.

Dzięki takim argumentom Dmowskiego ta część Śląska przypadła Polsce bez plebiscytu.

Znów minęły lata. Lata wolności, lata borykań o lepsze jutro. Oglądamy Sycowskie i Namysłowskie.

Chaty tu niskie, izby schludne, czyste. W środku izby na stole duża, tysiącstronicową !), książka do nabożeństwa p. t. „Droga do Nieba", w której równą połowę stanowią pieśni polskie! Na ścianie nierzadko spotkasz portret, któregobyś się tu nie spodziewał. To portret Romana Dmowskiego. Tutejszy Ślązak bowiem chce sobie zapamiętać, kto za nim kiedyś wyrzekł dobre słowo...

st. d.

WIOSENNE SŁOŃCE ujawnia najdelikatniejsze zarysy zmarszczek

Mogłybyśmy zapobiec ich powstawaniu używając wyłącznie

MYDEŁ PRZETŁUSZCZONYCH i KREMÓW M. MALINOWSKIEGO

Tg 505 **Warszawa** **Lab. Chem. Farm. ul. Chmielna 4**

— — Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnych firmach. — —

Wybory do wydziałów powiatowych

Przed kilku tygodniami (w nr. 89 „Kurjera Poznańskiego") streściliśmy regulamin wyborczy do rad powiatowych. Obecnie podajemy przepisy regulaminu wyborczego do wydziałów powiatowych, ogłoszonego rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych z 3. 11. 1934 (Dziennik Ustaw R. P." nr. 101 poz. 918 z r. 1934).

Po ukonstytuowaniu się nowych rad powiatowych wybór 6 członków wydziału powiatowego zarządza wojewoda w piśmie do starosty, podając dzień głosowania. (Czasokres dla zarządzenia wyborów nie jest oznaczony. Do czasu wyboru nowego wydziału powiatowego urzęduje dawny wydział.) Starosta zawiadamia o dniu i godzinie zebrania wyborczego wszystkich uprawnionych wyborców conajmniej na 6 dni przed terminem zebrania (za potwierdzeniem odbioru).

Wyborcami są radni powiatowi i członkowie wydziału, t. j. nowo wybrani radni i członkowie wydziału dotychczasowi (z poprzedniej kadencji).

Kandydat na członka wydziału powiatowego musi mieć nietylko ogólne warunki wybieralności do samorządowych organów ustrojowych (30 lat, obywatelstwo polskie i zamieszkanie na obszarze wyborczym najmniej od roku, o ile nie jest funkcjonarjuszem publicznym lub właścicielem nieruchomości) oraz umiejętność czytania i pisania po polsku, ale oprócz tego t. zw. „przygotowanie praktyczne".

Takie „przygotowanie praktyczne" ma w myśl § 8 II rozp. wykonawczego do ustawy samorządowej ten, kto conajmniej przez trzy lata był: 1) radnym lub członkiem zarządu gminy, miasta lub powiatu lub wojewódzkiego związku samorządowego; 2) posłem lub senatorem; 3) członkiem rady lub zarządu komunalnej kasy oszczędności, izby rolniczej, rzemieślniczej lub przemysłowo-handlowej, instytucji ubezpieczeń społecznych lub innych instytucyj publiczno-prawnych (np. Ziemstwa Kredytowego, Komunalnego Związku Kredytowego), wreszcie spółdzielni lub zarejestrowanych stowarzyszeń kulturalno-oświatowych i gospodarczych; (w tych wypadkach trzeba przedłożyć poświadczenia zarządów danej instytucji, a co do członkostwa w zarządach spółdzielni władz prowadzących rejestr); 4) urzędnikiem państwowym I lub II kategorji w administracji ogólnej, skarbowej lub szkolnej lub w samorządzie na stanowisku referendarskiem. Wreszcie kwalifikacje na członków wydziałów powiatowych mają te osoby, które posiadają pełne kwalifikacje zawodowe burmistrza lub wójta.

Członkiem wydziału powiatowego może być wybrany radny powiatowy, który przez ten wybór nie traci mandatu radnego, albo osoba zpoza grona radnych.

Wybory przeprowadza starosta z najstarszym i najmłodszym wiekiem wyborcą. Do ważności wyborów musi być obecnych więcej niż połowa liczby wszystkich uprawnionych wyborców.

Wybory odbywają się tajnie i stosunkowo na listy kandydatów, zgłaszane na samem zebraniu na wezwanie przewodniczącego (starosty), który po odczytaniu przepisów wyborczych wyznacza na to conajmniej 15 minut.

Nie mogą piastować mandatów do wydziału powiatowego członkowie zarządów gminnych ani miejskich (wójt, podwójci, burmistrz, wiceburmistrz i ławnicy). W razie przyjęcia mandatu do wydziału powiatowego, tracą oni mandat członków zarządu gminnego względnie miejskiego.

Listy kandydatów zgłasza się na piśmie, a podpisać je musi conajmniej 1/6 część ustawowej liczby wyborców. Wyborcy z miast (należących do powiatu) mogą zgłosić jednak listę osobną, choćby stanowili mniej niż 1/6 liczby wyborców.

Lista winna obejmować przynajmniej dwu kandydatów z podaniem oprócz imienia i nazwiska także wieku i miejsca zamieszkania. Do listy dołączyć trzeba przepisane oświadczenie kandydata; jeżeli jest obecny na zebraniu, może je złożyć ustnie. Kandydować można tylko z jednej listy i każdy wyborca może podpisać tylko jedną listę. Listy ustala przewodniczący, dając im numer porządkowy w kolejności zgłoszenia.

Głosowanie odbywa się zapomocą kart do głosowania i kopert ostemplowanych urzędowo — jak przy innych wyborach tajnych. Na karcie wyborczej pisze się tylko numer (wprawdzie regulamin mówi, że można pisać numer lub nazwę listy, ale nie wspomina o tem, w jaki sposób listy otrzymują nazwę). Przewodniczący odczytuje kolejno według alfabetu nazwiska wyborców, a ci wrzucają koperty do urny.

Obliczenie wyniku głosowania jest takie same, jak przy wyborach do rad gminnych.

Jeśli zgłoszono na listy, uznane za ważne, nie więcej kandydatów, niż jest mandatów, uważa się zgłoszonych kandydatów za wybranych i głosowanie się nie odbywa. Jeżeli jednak takich zgłoszonych kandydatów jest mniej niż 6, wybór reszty kandydatów odbywa się w wyborach uzupełniających (jak niżej). To samo się dzieje, jeśli na którąś z list wypadło z obliczenia więcej mandatów, aniżeli na liście zgłoszono kandydatów lub jeśli wybór poszczególnych kandydatów został unieważniony.

Wynik wyboru ogłasza przewodniczący na samem zebraniu wyborczem.

Zastępców członków wydziałów powiatowych nie wybiera się. W razie opróżnienia mandatu — wskutek złożenia lub utraty mandatu albo śmierci, wstępuje ten kandydat, który był zgłoszony na tej samej liście bezpośrednio po wybranym kandydacie. Jeśli lista kandydatów jest wyczerpana, następują wybory uzupełniające.

Wybory uzupełniające zarządza wojewoda najpóźniej w 30 dni po opróżnieniu się mandatu. Odbywają się one w ten sam sposób co główne, z tą różnicą, że przy wyborze tylko jednego lub dwu kandydatów mandat uzyskuje ten kandydat względnie tych dwu kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów.

Protest wyborczy ma prawo wnieść ta sama liczba wyborców, która jest uprawniona do zgłaszania list kandydatów; wnosi się go na piśmie, z uzasadnieniem, na ręce starosty — w ciągu siedmiu dni po dniu ogłoszenia wyniku wyborów. O ważności wyborów rozstrzyga w województwach zachodnich wojewoda przy współudziale izby wojewódzkiej, a na jego orzeczenie przysługuje skarga do Najw. Trybunału Administracyjnego.

Unieważnienie wyborów z urzędu może nastąpić w ciągu dni 60.

W razie nieważnienia wyborów w całości, wojewoda zarządza nowe wybory w ciągu 30 dni od dnia unieważnienia.

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** przynosi znakomitą ulgę.

Tg 506

Ciągnienie loterji

Warszawa (Tel. wł.) W ciągnieniu loterji większe wygrane padły na następujące numery:

10 000 zł — 144363, 163009, 146603, 171333.

2 000 zł 37857, 181675

1 000 zł 175893.

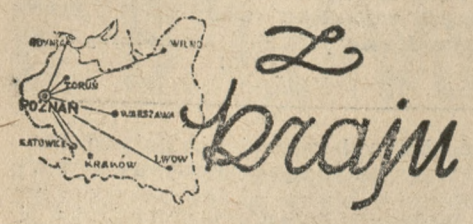

Z Kraju

RUCH TELEGRAFICZNY W WAŻNIEJSZYCH MIASTACH

Według ostatnich obliczeń, w styczniu rb. wysłano z Warszawy 38 tys. telegramów, ze Lwowa 14 tys., z Łodzi 11 tys., z Poznania i Krakowa po 10 tys., z Gdyni i Katowic po 8 tys., z Wilna 6 tys., z Bydgoszczy 4 tys., z Białegostoku i Torunia po 2 tys. telegramów.

W tym samym czasie nadeszło do Warszawy 65 tys. telegramów, do Łodzi 14 tys., do Lwowa 13 tys., do Krakowa 9 tys., do Gdyni 8 tys., do Poznania 9 tys., do Wilna i Katowic po 6 tys., do Bydgoszczy 4 tys., do Białegostoku i Torunia po 2 tys. telegramów.

LICZBA OSÓB UBEZPIECZONYCH W UBEZPIECZALNI WARSZAWSKIEJ

Warszawska ubezpieczalnia społeczna liczyła ostatnio 293.062 ubezpieczonych zatrudnionych na terenie 72.213 zakładów i warsztatów przemysłowych. Począwszy od przyszłego miesiąca, przewidywany jest znaczny ubytek liczby członków ubezpieczalni, a to z powodu wyłączenia z przymusu ubezpieczenia osób zarabiających ponad 725 zł miesięcznie i członków rodzin rzemieślników, zatrudnionych w tym samym warsztacie.

Wobec ograniczenia liczby osób podlegających przymusowi ubezpieczeń, warszawska ubezpieczalnia społeczna straci około 8 000 członków.

ŁÓDŹ, A NOWY SYSTEM LECZNICZY

Jak donoszą, bawił wczoraj w Łodzi wiceminister opieki społecznej p. Jastrzębski i to w związku z wprowadzeniem nowego systemu leczniczego. Jak się okazuje, reorganizacja ta napotyka w Łodzi na poważne trudności z tej prostej przyczyny, że na peryferjach miasta brak odpowiednich lokali dla lekarzy. A przedmieścia te liczą właśnie najwięcej członków ubezpieczalni.

BEZROBOTNI Z GÓRNEGO ŚLĄSKA — NA KRESY WSCHODNIE

W ub. niedzielę odbyło się w Siemianowicach zebranie reflektantów na osady na kresach wschodnich. Na zebraniu tem delegacja bezrobotnych, która w ostatnim czasie bawiła na kresach wschodnich w majątku Werchy, złożyła obszerne sprawozdanie. Główny inicjator tej akcji, ks. kanonik Bączkowski, poinformował zebranych o warunkach nabycia ziemi na własność, przyjmując równocześnie deklarację zdecydowanych na wyjazd reflektantów. Ponieważ jednak nasi bezrobotni na Śląsku nie posiadają odpowiednich środków na nabycie parceli, delegaci zainteresowanych tą akcją udali się z odpowiednim memorjałem do senatora Wojciecha Korfantego oraz marszałka sejmu śląskiego mec. Wolnego z prośbą o poparcie życzeń bezrobotnych na terenie sejmu śląskiego.

W najbliższych dniach ma powstać w Katowicach ekspozytura akcji osadniczej na kresach wschodnich, która udzielać będzie zainteresowanym odpowiednich informacyj.

POLOWANIE NA NIEDŹWIEDZIA W LASACH HUCULSZCZYZNY

Liczba niedźwiedzi w lasach naszych już jest bardzo niewielka. Trafiają się one w Karpatach, szczególnie zaś na Huculszczyźnie. Dlatego też mają one zapewnioną ochronę, a czas polowania na nie trwa zaledwie kilkanaście dni w roku. W tych dniach, jak donoszą, bawił na Huculszczyźnie w Skolem, książę Alfons de Bourbon, bratanek b. króla hiszpańskiego, który przy tej okazji ubił niedźwiedzia. Od r. 1931 był to pierwszy egzemplarz upolowany znowu w tej okolicy.

PROCES O STARCIE Z POLICJĄ

Przed sądem okręgowym w Łucku rozpoczął się proces przeciwko 35 oskarżonym o to, że w dniu 1 maja w lesie pod Kiwercami ranili ciężko 2 funkcjonarjuszów policji państwowej, strzelając do nich z broni palnej oraz obrzucając ich kamieniami. Oskarżeni do winy się nie przyznają. Proces potrwa 3 do 5 dni.

ROZKŁAD LOTÓW DO WILNA, RYGI I TALLINA

Z dniem 1 kwietnia rb. wznowiona zostanie, zgodnie z letnim rozkładem lotów, komunikacja lotnicza na linji Warszawa — Wilno — Ryga Tallin, przerwana na okres zimowy.

Rozkład lotów na tej linji będzie następujący: odlot z Warszawy codziennie, nie wyłączając niedziel, o godz. 7.15, przylot do Wilna o godz. 9.25. Odlot z Wilna w poniedziałki, środy i piątki o godz. 9.50, przylot do Rygi o godz. 12.50, odlot z Rygi o godzinie 13.15, przylot do Tallina o godzinie 14.45. W kierunku powrotnym samoloty odlatywać będą z Tallina we wtorki, czwartki i soboty o godz. 12, przylot do Rygi o godz. 13.30, odlot o godz. 13.55, przylot do Wilna o godz. 14.55. Odlot z Wilna codziennie, nie wyłączając niedziel, o godz. 15.20, przylot do Warszawy o godz. 17.30.

Służba dwuletnia we Francji

Wśród wielkiego napięcia zarówno izb parlamentarnych jak i opinji, zyskał projekt przedłużenia służby wojskowej we Francji większość głosów. Nie obyło się przytem bez zajść. Socjaliści zgłosili wniosek o votum nieufności dla Flandina, który jednak wielką liczbę głosów: 389 przeciw 190 — został odrzucony. Następnie zgłosił b. minister wojny Fabry wniosek, aby wraz z przedłużeniem służby wojskowej przeprowadzić wzmocnienie liczebności sił armji i lotnictwa. Ale izba wypowiedziała się olbrzymią większością również przeciw temu. To, że w trzeciem głosowaniu projekt rządowy 2-letniej służby przyjęty został dużą większością głosów: 354 przeciw 201, świadczy, że umiarkowany program rządu Flandina odpowiada pragnieniom izby i społeczeństwa francuskiego Projekt 2-letniej służby izba przyjęła jako zarządzenie przejściowe, które wygaśnie w r. 1940.

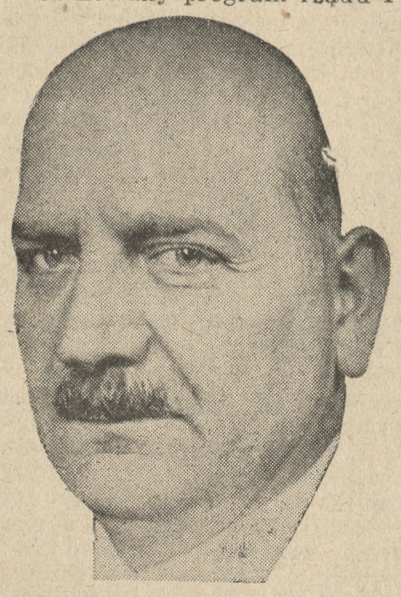

PREMJER FLANDIN
którego środowe wystąpienie w Senacie spotkało się z wielkiem uznaniem całej opinji francuskiej.

Jakie są motywy, które skłoniły izbę właśnie teraz do dyskutowania i rozstrzygnięcia sprawy służby wojskowej?

Francuski sztab generalny zaraz po skończonej wojnie światowej zdawał sobie sprawę z tego, że po 20 latach okres wojny przypomni się dotkliwą luką w kontyngencie rekrutów i że 4 i pół lata działań wojennych, równoznacznych ze zmniejszeniem liczby urodzin, będzie trzeba odrobić w tej lub innej formie, gdy nadejdzie pora wcielenia do szeregów roczników z lat 1914—18. Teraz właśnie zbliża się krytyczny okres. Według obliczeń sztabu francuskiego, normalny kontyngent rekrutów, wynoszący w ostatnich latach 230.000 ludzi, obniży się w latach 1936—40 do zaledwie 118.000 głów.

Premjer Flandin od dłuższego czasu zdawał sobie sprawę z konieczności zajęcia się służbą wojskową. Nie śpieszył się z tem zbytnio, obawiając się opozycji lewicowców. Odkładał więc ten temat na czas po wyborach komunalnych, mających się odbyć w maju. Premjer wolałby nawet jeszcze dalszej zwłoki, aż do jesieni, do czasu wyborów jednej trzeciej senatu. I byłaby może sprawa rekrutów istotnie czekała, gdyby jej nie przyśpieszyły wydarzenia na arenie międzynarodowej.

Hasło do przyśpieszenia debaty wojskowej i spopularyzowania jej w społeczeństwie, dał marszałek Pétain w głośnym swym artykule w „Revue des Deux Mondes" z 1 marca Wielki wódz armji francuskiej z czasów wojny, dzisiaj członek najwyższej rady wojennej, wypowiedział się kategorycznie za koniecznością wprowadzenia 2-letniej służby wojskowej, jako jedynego środka przeciw zmniejszonemu poborowi rekrutów w nadchodzącym okresie lat 1936—40. Wniosek swój uzasadnił marszałek Pétain względami, wypływającemi z obecnej sytuacji międzynarodowej. Wobec tak miarodajnego wypowiedzenia się, Flandin nie mógł odraczać sprawy liczebności wojska.

Gdy gabinet przygotowywał projekt ustawy o 2-letniej służbie wojskowej, nastąpiły dalsze wydarzenia w świecie międzynarodowym, przyśpieszające rozwój wypadków we Francji. W Anglji ogłoszono Białą Księgę zbrojeń, z wnioskiem do parlamentu o zwiększenie budżetu sił zbrojnych W. Brytanji o 10 procent. Krótko potem rozeszła się po świecie wiadomość o jawnem organizowaniu w Rzeszy Niemieckiej lotnictwa wojskowego, co usunęło resztki złudzeń że Niemcy uznają jeszcze militarne klauzule traktatu wersalskiego.

Fakty te niezmiernie ułatwiły drogę rządowemu projektowi 2-letniej służby w izbie deputowanych. Skoro zaś sam Herriot, radykał z krwi i kości, niepoprawny zwolennik zbliżenia francusko-niemieckiego, w przeddzień debaty wojskowej w izbie wołał, że „Francji grozić będzie w krótkim czasie dwukrotnie silniejsza armja niemiecka", jasne było, że rząd Flandina znajdzie poparcie izby.

Wszystko wskazuje na to, że mrzonki polityki briandowskiej należą we Francji do niepowrotnej przeszłości.

Zjazd właścicieli nieruchomości z całej Polski

Sprawa moratorjum mieszkaniowego i podatkowego

W Warszawie obradował nadzwyczajny zjazd przedstawicieli stowarzyszeń właścicieli nieruchomości miejskiej z całej Polski. Obrady zjazdowe toczyły się w sali Tow. Kredytowego przy ul. Czackiego, przyczem na otwarcie obrad przybyli przedstawiciele min. spraw wewnętrznych, min. skarbu, min. sprawiedliwości komisarjatu rządu, zarządu miejskiego. Zagaił obrady prezes dr. Artur Potocki, w prezydjum zaś zasiedli: pp. min. K. Tyszka, prezes J. Markiewicz, dr. J. Szimmel, inż. M. Kossowski, red. K. Janikowski, i dyr. L. Rząśnicki.

W zagajeniu swojem dr. Potocki podkreślił cel zjazdu. Chodzi mianowicie o znalezienie środków do uregulowania sprawy moratorjum mieszkaniowego dla bezrobotnych oraz zmniejszenie nadmiernych podatków na rzecz samorządu.

Zkolei pos. dr. Jerzy Schimmel wygłosił referat o moratorjum mieszkaniowem dla bezrobotnych. Mówca stwierdził, że bezrobocie rozkłada się nierównomiernie na poszczególne miasta w Polsce Ośrodki uprzemysłowione są znacznie silniej dotknięte plagą bezrobocia, niż skupienia miejskie, nie posiadające większej ilości zakładów przemysłowych. Głównemi siedzibami bezrobocia są miasta Śląska, ośrodki przemysłu włókienniczego i Zagłębia Dąbrowskiego. W tych trzech grupach miast mieści się około 75 proc. liczby bezrobotnych. W obrębie wymienionych miast i miasteczek bezrobocie rozkłada się znów nierównomiernie, a to z powodu rozsiedlenia robotników na peryferjach miast.

Urzędy skarbowe ściągają podatki **od tego czynszu, którego pobieranie uniemożliwia ustawa moratoryjna!! To samo czynią samorządy w dziedzinie opłat komunalnych za wodę, kanały, gaz i elektryczność, zużytą na oświetlenie klatek schodowych i podwórzy.**

Uszczuplenie dochodów poszczególnych właścicieli domów z tytułu dostarczania bezpłatnych mieszkań dla bezrobotnych sięga często 50—60 proc. i więcej ogólnych wpływów. Powoduje to **kompletny zanik nawet najkonieczniejszych remontów i napraw.** Skutkiem tego domy przedmieść i małych miasteczek, zamieszkałe przeważnie przez robotników, znajdują się w coraz gorszym stanie technicznym.

Referent wysuwa tezę, że bezrobotnych, którzy cierpią za winy niezawinione, nie można wyrzucać na bruk. Również uważa, że w tych wypadkach, w których ubytek komornego z powodu bezrobotnych lokatorów nie jest znaczny, niema problemu gospodarczego dla własności miejskiej.

W innych wypadkach uważa za rzecz konieczną i nieodzowną, aby samorząd wykonał obowiązki, ciążące na nim z tytułu ustawy o opiece społecznej z 1923 r., która wyraźnie nakazuje samorządom zajęcie się sprawą mieszkań w takich i podobnych wypadkach.

Właściciele nieruchomości mogą w pewnych wypadkach w miarę możności przyczynić się do zwalczania nasilenia bezrobocia, a mianowicie, jeśli chodzi o odciążenie nadmiernej podaży rąk do pracy przez wprowadzenie napraw, remontów, inwestycyj wodociągowo-kanalizacyjnych, modernizacji mieszkań, podział większych mieszkań na małe i t. d. Trzeba jednak stworzyć warunki gospodarcze i prawne umożliwiające przeprowadzenie tych prac.

Byłoby rzeczą wysoce korzystną, gdyby rząd przy podziale funduszów z pożyczki inwestycyjnej przekazał część wpływów na powyższe cele.

Dalej poseł Szimmel stwierdza, że należy umożliwić podział mieszkań dużych na małe, powstałe z podziału wielkich, przez wyjęcie tych mieszkań z pod przepisów ustawy o obronie lokatorów, ponieważ według dzisiejszego ustawodawstwa małe mieszkania podlegają przepisom o moratorjum. co **wielu właścicieli domów powstrzymuje od przerabiania dużych lokali na małe.**

Następnie referent dyr. L. Rząśnicki omówił sprawę dodatków i opłat komunalnych, które ciążą na nieruchomościach miejskich, przyczem wysunął w tej mierze następujące postulaty:

1) od nieruchomości miejskich mogą być pobierane podatki samorządowe tylko w postaci dodatku do państwowego podatku od nieruchomości (budynków) z pominięciem dodatków nadzwyczajnego i kryzysowego;

2) poza dodatkiem komunalnym, budynki (nieruchomości) nie mogą być obciążone żadnemi innemi daninami na rzecz związków komunalnych;

3) opłaty za korzystanie z urządzeń i miejskich przedsiębiorstw użyteczności publicznej winny pokrywać tylko koszty eksploatacji, amortyzacji, godziwego oprocentowania oraz renowacji urządzeń, z wykluczeniem ukrytych w opłatach komunalnych podatków inwestycyjnych:

4) opłaty te mogą być pobierane tylko od nieruchomości faktycznie korzystających z urządzeń i komunalnych przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Po referatach wywiązała się obszerna dyskusja, w wyniku której zapadły uchwały, dotyczące omawianych na zjeździe spraw. Wybrano również delegację, która postulaty właścicieli nieruchomości miejskich przedstawi władzom państwowym i parlamentowi.

Nasz Plebiscyt

Plebiscyt „Kurjera Poznańskiego" w związku I Konkursem Graficznym wywołał wśród Czytelników — jak było do przewidzenia — żywe zainteresowanie. Odpowiedzi zaczęły już napływać, a nadto otrzymujemy listy, wyrażające najszczersze zadowolenie z powodu akcji kulturalnej, jaką podjęliśmy pierwsi w Polsce, i to na tak wielką skalę.

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że jutro w piątek, o godz. 1 w południe nastąpi otwarcie w Instytucie Krzewienia Sztuki (IKS, Pl. Wolności 14a)

wystawy prac konkursowych

nagrodzonych, wyróżnionych i dopuszczonych do wystawy. Czytelnicy więc, biorący udział w Plebiscycie, będą mogli opinję swoją tem pewniej ustalić na podstawie przyjrzenia się oryginałom. Wystawa obejmuje 30 obrazów.

Wstęp na wystawę bezpłatny; zwiedzać ją można przez cały dzień do późnego wieczora.

Do PP. Artystów - Grafików

Artyści-Graficy z Poznania, biorący udział w Pierwszym Konkursie Graficznym „Kurjera Poznańskiego", których prace reprodukowane były z okazji naszego Plebiscytu, zechcą się zgłosić w ciągu dni najbliższych w redakcji pisma naszego w godzinach połem omówienia warunków subskrypmiędzy 10 a 11 przed południem — cecyjnych.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec
22
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Bazylego m.
Sobota: Katarzyny
Kalendarz słowiański
Piątek: Godysława
Sobota: Czcimisława
Słońca: wschód 5,52
zachód 18,07
Długość dnia 12 g. 15 min.
Księżyca: wschód 21,13
zachód 6,00
Faza: 2 dzień po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka plus 7 st. C., ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. pochmurno, wiatr zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 14 st. C., najniższa plus 2 st. C.

Przepowiednia pogody na piątek: Pogodnie i ciepło, także w nocy.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu Dziś plus 1,96 mtr.

— * **Ochotnicy na front!** Na podstawie art. 70 i 71 ustawy o powsz. obow. wojjsk. (Dz. Ust. R. P. nr. 60/33 r. poz. 455) oraz § 313 ustęp 1 rozp. wykon. (Dz. Ust. R. P nr. 83/34 r. poz. 757) minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej. Do czynnej służby wojskowej w wojsku i w marynarce wojennej w charakterze ochotników mogą zgłaszać się w roku bieżącym mężczyźni, urodzeni w latach 1915, 1916 i 1917.

Zgodnie z art. 70 ustawy i § 313 rozp. wykonawczego ochotnicy mają prawo wyboru rodzaju wojska lub marynarki wojennej w ramach określonych rozkazem ministra spraw wojskowych. Rodzaje wojska, do których mogą się zgłaszać w roku bieżącym ochotnicy, terminy i sposób wnoszenia podań oraz terminy badań lekarskich podane będą w obwieszczeniach o zaciągu ochotniczym, które zostaną rozplakatowane w miastach i gminach

Zachęca się młodzież do jak najliczniejszego zgłaszania się do wojska i marynarki wojennej w charakterze ochotników, gdyż: 1 maturzystom szkół średnich ogólnokształcących i równorzędnych wcześniejsze odbycie czynnej służby wojskowej umożliwia spokojne odbywanie studjów po odbytej służbie, a tym, którzy zgłosili się ochotniczo, lecz nie zostali przyjęci z braku warunków fizycznych — daje w razie studjów na wyższych zakładach naukowych prawo do odroczenia służby wojskowej do 25 lat życia włącznie. 2) Posiadającym conajmniej ukończonych 4 oddziałów szkół powszechnych służba ochotnicza daje możność poświęcenia się po jej odbyciu służbie nadterminowej, a posiadającym conajmniej ukończonych 7 oddziałów 7-mioklasowych szkół powszechnych umożliwia pozostanie w wojskowej służbie zawodowej, a tem samem uzyskanie po odbyciu służby zawodowej stanowiska w służbie cywilno-państwowej. 3) Służba ochotnicza w marynarce wojennej daje możność zdolniejszym ochotnikom pływania na okrętach, poznania świata oraz nabycia fachu, który i w życiu cywilnem daje kwalifikacje do ubiegania się o odpowiednią pracę. Pierwszeństwo do służby ochotniczej w marynarce wojennej mają ci kandydaci, którzy prócz zwykłych warunków posiadają pewną praktykę, udowodnioną odpowiedniemi świadectwami w następujących zawodach: kowalskim, ślusarskim, elektrykarskim, montera, palacza, szofera, maszynisty, cieśli, kucharza, marynarza. 4) Zpośród kandydatów do lotnictwa bez cenzusu pierwszeństwo posiadać będą ci, którzy prócz warunków, wymaganych do lotnictwa, udowodnią odpowiedniemi świadectwami praktykę w następujących zawodach: kowalski, ślusarski, elektrykarski, montera, szofera, maszynisty, radjotelegrafisty, fotografa, rusznikarza, blacharza.

— * **Z targu.** Dnia 20. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 2,20—2,40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,20—1,40 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mdl. jaj 80—85 gr.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1,00—1,20 zł; słoniny wędzonej 1,20—1,40 zł; wieprzowiny 0,80—1,30 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1,00—1,40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,40—1,60 zł; smalcu 1,50—1,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,60 do 3,00 zł; kaczka 2,50—4,00 zł; gęś 3,50 do 6,00 zł; para gołębi 1,00—1,20 zł; indyk 4,00—7,50 zł; perlica 1,50—2,00 zł; królik 0,80—1,20 zł; bażant 2,80—3,00 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,60—3,20 zł; 1 kg. okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg. lina 2,60—3,00 zł; karpia 2,00—2,40 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 1,00—1,80 zł; 1 kg. sandacza 2,80—3,00 zł; 1 kg. karasia 1,20—2,40 zł; za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej. Śledzie świeże („zielone") 50—70 gr za kg.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 6—7 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg. cebuli 10—15 gr; pęczek rzodkiewek 25—30 gr; 1 kg. szpinaku 0,80—1,20 zł; seleru 40 groszy; 1 kilogram kalarepy 20—30 groszy; 1 kg marchwi 10—15 groszy; 1 kg buraków 15 groszy; 1 kg. brukselki 1,20—1,60 zł; główka kapusty białej 20—50 gr; włoskiej 20—30 gr; modrej 25—50 gr; 1 kg. rabarberu 1,20 zł; główka sałaty 30—35 groszy.

Za owoce: 1 kg. jabłek 0,60—1,40 zł. 1 kg pomarańcz 1,20—1,60 zł; owoców suszonych 1,20—1,80 zł. (hu.)

— * **Osobiste.** Kapitan Maksymiljan Chmielewicz, kapelmistrz 58 pułku piechoty wielkopolskiej i doradca muzyczny D. O. K. VII, uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim dyplom i tytuł magistra filozofji w zakresie muzykologji.

P. kpt. M. Chmielewicz znany jest w całej Polsce ze swej wybitnej działalności kapelmistrzowskiej i kompozytorskiej, a szczególnie obywatelstwu naszego miasta z okazji licznych wystąpień reprezentacyjnych. P. kapitan Chmielewicz jest więc drugim dyplomowanym muzykologiem w armji, po p. majorze dr. Stefanie Śledzińskim, kapelmistrzu orkiestry reprezentacyjnej 36 p. p. K. A. w Warszawie.

— * **Ślub.** We wtorek, 19 bm. o godz 12 pobłogosławiony został w kościele św Marcina przez ks. prałata Taczaka związek małżeński pomiędzy p. Aleksandrem Mniszkiem, wicekonsulem polskim w Mińsku, a p. Marją Pomorską, córką śp. radcy dr. Józefa Pomorskiego z Poznania. Po uroczystości kościelnej podejmowani byli państwo młodzi wraz z szczupłem gronem krewnych i najbliższych przyjaciół przez matkę panny młodej, panią radczynię Irenę Pomorską w sposób odpowiadający wymogom czasu w myśl przepisów kościelnych. Młodej parze „Szczęść Boże!"

— * **Zmiany w policji wojewódzkiej.** Jak donosi „Słowo Pomorskie", zastępca naczelnika wojewódzkiego urzędu śledczego P. P. w Toruniu, p. podinspektor Karol Romańczyk, obejmie w najbliższym czasie stanowisko oficera inspekcyjnego w komendzie wojewódzkiej P. P. w Poznaniu.

Parowóz polski dla Chin

H. Cegielski w Poznaniu buduje pierwszy okazowy parowóz dla „Kiangnan Railway Limited"

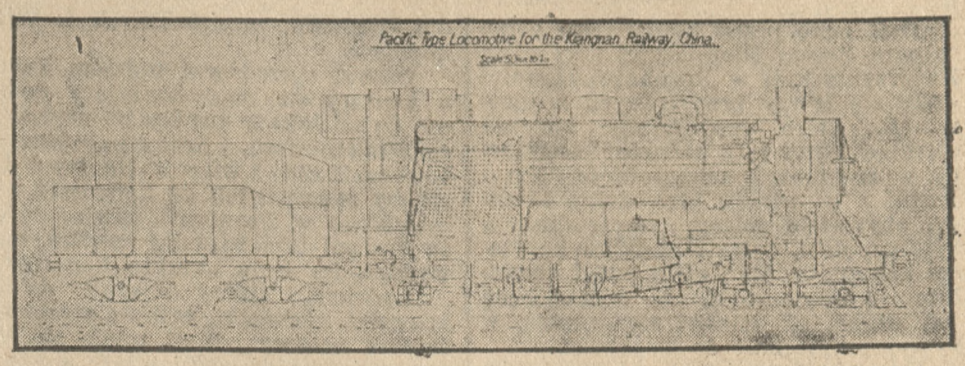

RYSUNEK TECHNICZNY PAROWOZU, BUDOWANEGO W POZNANIU NA UŻYTEK CHIŃCZYKÓW.

W fabryce H. Cegielski w Poznaniu buduje się okazowy parowóz dla chińskiego towarzystwa kolejowego „Kiangnan Railway Limited" w Szanghaju.

Parowóz ten, który gotowy będzie w sierpniu bieżącego roku, ważyć będzie 54.000 kilogramów i mierzyć będzie 8,65 metrów długości. Maksymalna szybkość parowozu wynosić będzie — stosownie do zamówienia — 90 kilometrów na godzinę.

Obecnie przygotowuje się wszystkie części składowe parowozu i z początkiem czerwca fabryka Cegielskiego przystąpi do montażu. Parowóz, który został zamówiony przez chińskie towarzystwo kolejowe celem przekonania się o jakości parowozów polskich, spowoduje niewątpliwie dalsze zamówienia.

Okazowy parowóz dla Chin wysłany będzie z Poznania szynami do Hamburga, a stamtąd bezpośrednio przewieziony statkiem do Szanghaju. Wysłanie parowozu przez Gdynię podwyższyłoby znacznie cenę przewozu, ponieważ z portu naszego niema bezpośrednich połączeń okrętowych do Chin i parowóz trzeba byłoby rozkładać na części i przeładowywać po drodze na statek bezpośredni.

Zaznaczyć należy, że fabryka Cegielskiego interesuje się obecnie również rynkiem indyjskim, gdzie są bardzo duże możliwości dla polskich parowozów. Indje Brytyjskie pod względem zapotrzebowania parowozów, są bardzo pojemne. Indyjskie towarzystwa kolejowe — w liczbie dwudziestu — uzupełniają tabor parowozowy rocznie około tysiącem jednostek, gdy, dla przykładu, Niemcy potrzebują rocznie tylko 200 nowych parowozów. Indyjskie towarzystwa kolejowe stosują obecnie coraz więcej lekkich parowozów, które ciągną tylko dwa do trzech wagonów. Krótkie takie pociągi mają na celu współzawodnictwo z transportem autobusowym.

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika bydgoska

— PIELGRZYMKA DO PAKOŚCI. — Kat. Tow. Abstynentów parafjij św. Trójcy organizuje w niedzielę pielgrzymkę do Pakości. Cena przejazdu autobusem 3,50 zł. Zgłoszenia przyjmuje p. Getkówna, ul. Patr. Jackowskiego 1, I p.

— ODZNACZENIA WOJSKOWYCH. — Decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej otrzymali krzyże zasługi następujący wojskowi garnizonu bydgoskiego: mjr. Stanisław Gąsiorek z 62 p. p. — złoty krzyż; kpt. Jan Nidecki, prof. literatury szkoły podchorążych, rtm. Czesław Dmochowki z 16 p. ul. i por. Paweł Kuczera, kapelm. 61 p. p. — krzyże srebrne; chorążowie Ignacy Rozmiarek i Teodor Sztuba, st. sierżanci Ignacy Dolaciński, Piotr Dwornik i Franciszek Nowakowski, st. ogniomistrz Jan Kowalski sierżanci Adam Drutowski i Stanisław Świtała, wachm. Stanisław Grabowski oraz plutonowy Piotr Biedrzyński otrzymali krzyże bronzowe.

— WYPADEK SPORTOWCA. Podczas treningu na boisku „Polonji" jeden ze znanych piłkarzy z I drużyny tego klubu, p. Aleksander Dąbrowski, upadł na ziemię tak nieszczęśliwie, że złamał prawą rękę. Przewieziono go karetką pogotowia do szpitala miejskiego, gdzie zajął się ofiarą wypadku chirurg dr. Dziembowski.

— PRZEDŁUŻENIE GODZIN HANDLU SŁODYCZAMI. W okresie od 1 kwietnia do 1 października składy ze słodyczami, owocami i napojami chłodzącemi będą mogły być otwarte do godz. 12 o północy. W innych składach godziny handlu pozostają niezmienione.

Kronika gnieźnieńska

— POŻAR. W zabudowaniach p. Emila Krügera w Polskiej Wsi pod Kłeckiem wybuchł onegdaj pożar. Na szczęście pastwą płomieni padły tylko chlewy i stajnia. Inwentarz uratowano cały. Powstałe straty wynoszą około 3 tys. złotych. — Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. (gb.)

— WŁAMANIE. Większej kradzieży dopuścili się niewykryci sprawcy, którzy włamali się do kawiarni p. Lewandowskiego w Gnieźnie przy ul. Chrobrego 19 i skradli około 120 sztuk płyt gramofonowych oraz aparat radjowy. Poszkodowany oblicza straty na około tysiąc złotych. (gb.)

Kronika gostyńska

— WYKŁAD. W niedzielę, dnia 24 bm. wygłosi tu wykład uniwersytecki p. dr. Józef Widajewicz p. t. „Legenda Bałtyku". (ak.)

— PRZEDSTAWIENIE. „Ptasznik z Tyrolu" odegrany będzie w poniedziałek przez zespół operowy pod dyrekcją p. Wojciechowskiego. (ak.)

— „KSIĄŻKA I PRASA". Pod tym tytułem wygłosił na zebraniu Kat. Stow. Mężów wykład p. Stachowski, obrazując interesująco wpływ dobrej książki i prasy, a ujemny złej literatury. (ak.)

— Z BANKU POŻYCZKOWEGO. Według bilansu, przedłożonego na walnem zebraniu Banku Pożyczkowego Spółdzielczego, aktywa i pasywa wynoszą złotych 1 759 106,35, a czysty zysk 13 966,09 zł. Do rady nadzorczej na przeciąg trzech lat wybrano pp. Wł. Jezierskiego, A. Wawrzyniaka i J. Portalskiego. Rachunek strat i zysków wykazuje 144 209,50 zł. Instytucja powyższa liczy obecnie 1873 członków. (ak.)

Kronika kępińska

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Na dworcu w Hanulinie wybierali bezrobotni z próżnych wagonów węglowych, wracających z Gdyni resztki miału. 17-letni Paweł Kwiatkowski, zam. przy ul. Dworcowej, dostał się między koła, które obcięły mu stopę. Rannego przewieziono do szpitala. (kc.)

Kronika kościańska

— WYKŁAD. W dniu 20 bm. rozpoczął się w Kościanie cykl odczytów organizowanych przez T. C. L. Barzd treściwie opracowany referat na temat: „Kształt, granice, wielkość i położenie Polski" wygłosił w salach T. C. L. p. prof. Igłowicz z Kościana. (mk.)

— Z ŻYCIA HALLERCZYKÓW. W niedzielę o godz. 10,30 odbędzie się w kościele farnym w Kościanie msza św. żałobna za poległych żołnierzy armji błękitnej gne. J. Hallera. Po nabożeństwie w hotelu „Victoria" zebranie plenarne, na którem placówka Hallerczyków uczci dzień imienin wodza armji błękitnej, gen. broni Józefa Hallera. Sympatycy i goście są bardzo proszeni. (mk.)

— ZEBRANIE. Roczne walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej w Kościanie odbędzie się 29 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Lurca. (mk.)

— KURS. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej urządza w niedzielę, 24 bm. w Kościanie kurs metodyczno-programowy dla zarządów parafjalnych Akcji Katolickiej, kierowników oddziałów Stow. Akcji Katolickiej, z następującym programem: O godz. 9,30 wspólna msza św. dla uczestników kursu w sali „Sokoła" i referat na temat „Akcja Katolicka, jej istota, zadanie i organizacja" wygłosi ks. Marlewski, dyr. Archid. Instytutu A. K., drugi referat p. t. „Program praktyczny pracy parafjalnej Akcji Kat." wygłosi p. Gajowczykówna, sekr. gen. Achid. Inst. A. K., trzeci referat na temat: „Rekolek-

Nowy prezes „Bratniej Pomocy" U. P.

Jak już donosiliśmy prezesem Bratniej Pomocy Uniwers. Pozn. wybrany został na rok 1935/36 czołowy kandydat Narodowego Komitetu Wyborczego p. Stefan Slanina.

Toruń buduje nową elektrownię

Toruń (wd). Rada miejska w Toruniu na posiedzeniu w dniu 20. b. m. przyjęła wniosek zarządu miejskiego o wybudowanie nowej elektrowni, ponieważ obecna jest przestarzała i nie wystarcza, jako rezerwa na wypadek przerwania dopływu prądu z Gródka.

Uchwałą ta zapadła po referacie komisji, która specjalnie udawała się do Bydgoszczy i Grudziądza w celu zapoznania się z tamtejszemi nowemi elektrowniami, tudzież dokonała wizji lokalnej w elektrowni miejscowej, mając dzięki temu możność porównania. Wystarczy powiedzieć, że elektrownia w Bydgoszczy dla wyprodukowania 1 kwg. prądu zużywa 0,8 kg. węgla, podczas kiedy elektrownia toruńska na ten sam cel potrzebowała aż 4 kg. węgla. Nowa elektrownia stanie na Jakóbskiem przedmieściu.

cje zamknięte, szkołą apostołów" wygłosi p. szambelan Potworowski z Goli. (mk.)

— WYKŁAD. W dniu 24 bm. o godz. 20 wygłosi w ramach powszechnych wykładów uniwersyteckich w auli państw. gimn. w Kościanie prof. U. P. p. dr. Klich z Poznania wykład „O cyganach, ich pochodzeniu, wędrówkach i języku". Wstęp dla dorosłych 30 gr. dla uczni szkolnych i wojskowych niższych stopni 15 gr. (mk.)

Kronika nowotomyska

— KRADZIEŻ. W nocy z niedzieli na poniedziałek włamali się złodzieje do wędzarni p. Maćkowiaka we Lwówku, skąd skradli większą ilość wędlin. (tp.)

— TOW. PRZEMYSŁOWCÓW WE LWÓWKU odbyło w salce parafjalnej walne zebranie pod przewodnictwem prezesa p. Stawińskiego Po odczytaniu protokółu przystąpiono do omówienia szeregu spraw podatkowych. Poza tem prezes podał do wiadomości członków, że niebawem rozpocznie się kurs mistrzowski. (tp.)

— Z SĄDU. Sąd grodzki w Nowym Tomyślu skazał Cecylję Bocer z Rakoniewic za kradzież powłoki, prześcieradeł, ręczników itp. na szkodę Gertrudy Kuweilerowej z Nowego Tomyśla oraz za kradzież bielizny, pościeli i wiele innych rzeczy na szkodę rolnika Mustera G. z Borui Starej na 5 tygodni aresztu z zaliczeniem aresztu śledczego. Za kradzież zegarka na szkodę Marty Neumann z Kakolewa skazany został Bronisław Kaźmierczak ze Sworzyc na 2 tygodnie aresztu. (tp.)

Kronika ostrowska

— KURS NACZELNIKÓW REJONOWYCH. W sobotę, 16 bm. zakończył się w Ostrowie nabożeństwem w kościele parafjalnym 14-dniowy kurs naczelników rejonowych Straży Pożarnych II i III stopnia. W kursie wzięło udział 40 delegatów z różnych powiatów południowej Wielkopolski. Kursem kierował p. podinspektor Bednarek. Wykłady wygłaszali pp. insp. Busza, Stawinoga i inni. (rp.)

— WALNE ZEBRANIE. W szkole handlowej w Ostrowie odbyło się onegdaj walne zebranie Stow. Absolwentów szkoły pod przewodnictwem dyr. Gniazdowskiego. Po sprawozdaniach i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: Pacyna — prezes, Przybyła i Idzior — zast., J. Jańczakówna — sekr., Nyske — skarbnik, Kubiakówna, Rainertówna, Górkowski, Pawlicki — gospod. Komisję rewizyjną tworzą pp. Berkowski, Chylanka i Szeferówna. Hasłem „Cześć kupiectwu" zamknięto obrady. (rp.)

— KRADZIEŻ. W nocy z 18 na 19 bm. nieznani sprawcy wybili w Ostrowie w składzie p. Voelkla, ul. Kościelna, szybę wystawową, zabierając różne towary galanteryjne, wartości kilkudziesięciu złotych. (rp.)

— WYSTAWA. W sali „Grand Cafe" otwarto w ub. niedzielę ruchomą wystawę obrazów. Wystawa obejmuje prace młodych artystów-rzeźbiarzy i malarzy harcerzy. (rp.)

— ZE SCENY. W sobotę, 23 bm. Teatr Narodowy z Poznania wystawi na scenie Teatru Miejskiego w Ostrowie wesołą komedję pod tyt. „Mecz małżeński". Po południu przedstawienie dla młodzieży sztuki „Pan Wołodyjowski". (rp.)

Kronika śremska

— Z KOŁA OŚWIATY PRZY K. O. P. Z inicjatywy kierowika szkoły powszechnej p. T. Janeckiego odbyło się w Śremie zebranie konstytucyjne Koła Oświaty przy Kursie Oświaty Pozaszkolnej. Celem koła jest pogłębianie wiadomości w zakresie religji, kultury i wychowania społecznego. Do koła wstąpiło 30 członków. Zarząd wybrano w osobach pp.: T. Janecki — opiekun, T. Misiak — prezes, S. Danielewicz — wiceprezes i sekretarz, Z. Muszyński- skarbnik, Cz. Nowak i M. Kaczmarek — ławnicy. Zebrania koła odbywają się w każdy piątek miesiąca o godz. 19,30 w świetlicy męskiej szkoły powszechnej. (ad.)

— Z RADY MIEJSKIEJ. Na ostatniem posiedzeniu rady miejskiej w Śremie, po uchwaleniu poprawek do nowego budżetu, wybrano delegatem na zjazd Zw. Miast w Warszawie burmistrza p. Dębickiego. — Sprawę starań o pożyczkę na budowę koszar poruczono komisji, którą tworzą pp. Muślewski i burm. Dębicki. Podpadającą była nieobecność na zebraniu 4 radnych „sanacyjnych". (ad.)

— WYBORY WÓJTA. W poniedziałek, 18 bm. odbyły się wybory wójta obwodu śremskiego. Wójtem wybrano p. Władysława Nowaka z Niesłabina, zastępcą wójta p. Tomczaka z Dąbrowy, I ławnikiem p. Piaseckiego z Psarskiego, II ławnikiem p. Rogackiego z Nochowa, III ławnikiem p. Jędrzejczaka z Kopyt. (ad.)

— SUBHASTA. Miejscowy sąd grodzki w Śremie ogłosił przetarg przymusowy maj. Małachowo, w powiecie śremskim, będącej własnością p. Teodory Sicińskiej, na wniosek całego szeregu wierzycieli, m. in. powiatowej K. K. O., Kasy Chorych i będącej w likwidacji firmy „Rolnik". — Majętność obejmuje obszar około 371 ha o czystym dochodzie 1014,25 talarów i wartości użytkowej budynków 1521 zł. Suma szacunkowa z ub. roku wynosi 420 698 zł. suma wywoławcza 280 466 zł. Termin licytacji wyznaczono na dzień 11 maja br. godz. 10 w tutejszym sądzie grodzkim. Jest to jeden z mnożących się z każdym dniem znaków „poprawy konjunkturalnej". (śn.)

Zjechali się do Poznania po spadek po Hindenburgu

Policja z trudem usunęła z przed gmachu konsulatu niemieckiego w Poznaniu tłumy przyjezdnych z prowincji zamówionych przez niewykrytego jeszcze oszusta po odbiór spadku po Hindenburgu

Dziś rano przed konsulatem generalnym Rzeszy Niemieckiej przy ulicy Zwierzynieckiej w Poznaniu, zgromadziły się tłumy przyjezdnych z prowincji, które wprowadziły konsula niemieckiego i cały personal konsularny w zrozumiałe zakłopotanie. Przyjezdni z prowincji, przeważnie Niemcy, obywatele polscy, zamieszkali w Wielkopolsce, zalegli nietylko korytarze konsulatu, ale i ulice przed konsulatem i oświadczyli, że czekać będą tak długo, aż załatwi się sprawę, w której przyjechali do Poznania.

Gdy zapytano ich o cel przybycia, odpowiedzieli, że przybyli po odbiór przyznanego im spadku po zmarłym prezydencie Rzeszy Niemieckiej, feldmarszałku Hindenburgu.

W dalszym ciągu badania sprawy okazało się, że tłumy, przybyłe do Poznania, padły ofiarą sprytnego oszusta, który grasował ostatnio na terenie woj. poznańskiego i odwiedzając poszczególnych mieszkańców wiosek i miasteczek oświadczał im, że prezydent Hindenburg zapisał w testamencie znaczną część swojego majątku dla Niemców, zamieszkałych w Wielkopolsce.

Oszust sprzedawał ludziom kartki z kwitarjusza, upoważniające rzekomo do udziału w spadku po prezydencie Hindenburgu, i brał od „interesantów" po 2 złote i więcej. Na dzień dzisiejszy zamówił ich do konsulatu niemieckiego w Poznaniu, oświadczając, że nastąpi tam rozdział spadku, oraz wydane im będą „krzyże honorowe".

Ludziom, którzy oblegali dzisiaj konsulat niemiecki, tylko z trudem, i to przy pomocy policji, udało się wyperswadować, iż padli ofiarą oszusta Prezydent Hindenburg — według naszej wiedzy — nie pozostawił nic w spadku dla Niemców z Wielkopolski, a konsulat niemiecki w Poznaniu nie może przyznawać „Ehrenkreuzów" obywatelom polskim.

Przypuszczać można, iż policja ujmie niebawem oszusta i dowiemy się, kim jest ten spryciarz, który w tak dowcipny sposób zdołał nabrać dziesiątki i setki osób, chciwych na talary prezydenta Hindenburga.

Kronika szamotulska

— Z ŻYCIA „SOKOŁA". Walnemu zebraniu Tow. gimn. „Sokół" we Wronkach przewodniczył prezes okręgowy, p. dyr. Sokołowski. Po szczegółowych sprawozdaniach zarządu wybrano nowy zarząd, do którego weszli pp.: Haly — prezes, Bajewski — wiceprezes, Roman Sroczyński — sekretarz, Anyżewski — skarbnik. Konic — naczelnik, Sarna Ludwik — zast. naczelnika i Błażejewski Władysław. Młodzież garnie się całemi zastępami do ćwiczeń gimnastycznych, które odbywają w poniedziałki i środy. Nowozałożony oddział bokserski ćwiczy we wtorki, czwartki, piątki i soboty. — Walnemu zebraniu żeńskiego Tow gimn. „Sokół" przewodniczyła p. Budzyńska. Po sprawozdaniach wygłosiła bardzo treściwy referat o wychowaniu sokolic p. Jadomska. W skład nowego zarządu wchodzą pp.: Sroczyńska — prezeska, Bartuszowa — wiceprezeska, Surmacewiczowa — sekretarka, Budzyńska — zast. sekretarki, Lipecka — skarbniczka, Jadomska Marja — naczelniczka i Hosianka — zast. naczelniczki. Kom rew. pp. Młodzianowska, Srokówna i Hałowa. W zebraniu brała udział delegacja zarządu okręgowego z prezesem p. dyr. Sokołowskim na czele. Zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni sokolej. (sc.)

— ZJAZD RADY OKRĘGOWEJ. W niedzielę, dnia 31 bm. odbędzie się zjazd rady Sokolstwa Polskiego okręgu wronieckiego w Wronkach. O godz. 9.30 zebranie naczelnictwa w lokalu p. Śniegockiej, o godz. 11 zebranie rady okręgowej. Przybycie wszystkich prezesów i naczelników względnie naczelniczek konieczne. (sc.)

— KURS DLA K. S. M. M. W ub. niedzielę odbył się kurs kierowników oddziałów Kat. Stow. Młodzieży Męskiej okręgu szamotulskiego. Po wysłuchaniu mszy św., odprawionej przez asystenta kościelnego ks. Józefa Staszaka, nastąpiło otwarcie kursu, którego dokonał prezes okręgowy, p. Stanisław Białkowski. Po powitaniu delegata Związku K. S. M. M., kom. Goćwińskiego i licznych delegatów (100), wygłosił p. kom. Goćwiński kilka referatów z dziedziny Akcji Katolickiej. Dyskusja nad referatami była ożywiona i bardzo rzeczowa. Pod koniec podziękował delegat prezesowi p. Białkowskiemu za sprawną organizację kursu, który wypadł wspaniale. Odśpiewaniem pieśni „Hej, do apelu", zakończono kurs. Walne zebranie okręgu szamotulskiego odbędzie się w niedzielę, 31 bm. (sc.)

— SAMOBÓJSTWO. W ub. sobotę w południe targnęła się na swe życie 23-letnia Joanna Mametowa, zamieszkała w Ostrorogu. Po sprzeczce z matką, która wynikła na tle majątkowem, udała się Mametowa do swego pokoju, gdzie w zamiarze samobójczym wypiła większą ilość esencji octowej. W stanie groźnym przewieziono denatkę do szpitala św. Józefa w Szamotułach gdzie mimo troskliwej opieki lekarskiej zmarła nazajutrz. (sc.)

— Z ŻYCIA MŁODZIEŻY. W dniach od 16—24 bm. kółko fizyczno-chemiczne przy gimnazjum im. Ks. Piotra Skargi w Szamotułach urządziło wielką wystawę fotograficzną. Wystawę zwiedzać można codziennie w filji gimnazjum przy ulicy Prez. Mościckiego od godz. 13—16. Z licznych i ciekawych eksponatów szczególniejszą uwagę zwracają nigdzie dotąd niereprodukowane zdjęcia cennych zabytków architektury powiatu szamotulskiego. (sc.)

Kronika szubińska

— CYGANIE SKRADLI KONIA. W majętności Smogulec, własność p. Bogdana Czapskiego, skradziono w nocy na 19 bm. konia, wartości 600 złotych. O kradzież tę podejrzewa się dwóch cyganów, których widziano w okolicach Kcyni. (kl.)

— POSTRZELONY PRZEZ LEŚNIKA. W lesie strzeszyńskim postrzelił borowy Stanisława Witkowskiego z Psarskiego, napotkanego podczas kradzieży drzewa. Witkowski, który poszedł do lasu ze swym szwagrem Ignacym Mańczakiem, wskutek postrzału odniósł tak ciężkie obrażenia ciała, że przewieźć go musiano do szpitala miejskiego w Poznaniu. (kl.)

Katastrofa wskutek oberwania sie sufitu

Z pod gruzów wydobyto dwie kobiety, z których jedna poniosła śmierć

Ostrów (a). Wstrząsająca katastrofa wydarzyła się we wtorek wieczorem w Ostrowie przy ul. Gimnazjalnej 21.

Z niewyjaśnionej bliżej przyczyny oberwał się na pierwszem piętrze sufit i spadł do parterowego mieszkania, zajmowanego przez Marjannę Sobczakową i Michalinę Kluczyk. Na miejsce katastrofy wezwano miejscową ochotniczą straż pożarną, która zpod gruzów wydobyła obie kobiety. Sobczakowa poniosła śmierć na miejscu, zaś Michalina Kluczyk odniosła lekkie obrażenia.

W celu ustalenia przyczyn wypadku i wyświetlenia szczegółów katastrofy władze wszczęły natychmiastowe dochodzenia.

Skarb w starej wierzbie

Kościerzyna (d). Wieś Konarzyny, w powiece kościerskim, przeżywa obecnie nielada sensację. W starej wierzbie odkryto tajemniczy skarb, który ożywił wszystkich mieszkańców wioski.

Przed kilku dniami ścięto starą, zeschniętą, stojącą nad stawem wierzbę, którą porąbano na podwórzu szkoły. Jakież jednakże było zdziwienie robotników, skoro w wiórach znaleźli 20 monet srebrnych z wizerunkiem cesarza Wilhelma I. Po tem odkryciu zajrzano do pieców w szkole, gdzie część drzewa spalono. W piecach znaleziono około 10 funtów stopionego z sobą srebra i złota.

Na temat sensacyjnego odkrycia, po wiosce poczęły krążyć najrozmaitsze wersje co do pochodzenia i właściciela skarbu.

NIEMA KOBIET BRZYDKICH SĄ JEDYNIE KOBIETY ZANIEDBANE

Jeden z znakomitych znawców kosmetyki twierdzi, że kobiety brzydkie nie istnieją, a spotykamy jedynie kobiety zaniedbane. O słuszności tej teorji, każdy będzie mógł łatwo się przekonać wkrótce. Zrealizowano bowiem niedawno niezwykle dowcipną komedję z za kulis „salon de beauté" p. t.

Jest to ciekawa satyra na kobiety, spędzające godziny w gabinetach kosmetycznych, które po wszystkich zabiegach stają się zbyt piękne... i właśnie mężowie od nich uciekają.

Po raz pierwszy zobaczymy na ekranie zabiegi, interesujące każdą kobietę jak: gimnastyka, racjonalny masaż, depilacja brwi, maquillage i t. p.

Cztery popularne gwiazdy: Gary Grant, Genevieve Tobin, Helena Mack i Edward Everett Horton biorą udział w tej niezwykłej i arcyzabawnej komedji, która jako **następna premjera ukaże się w kinie „Metropolis".** ng 7 004

Kronika trzemeszeńska

— ZEBRANIE. W ub. sobotę odbyło się w Trzemesznie walne zebranie spółdzielni „Rolnik", któremu przewodniczył prezes rady nadzorczej p. Sylwester Roszak z Miat. Do protokółu powołano p. Kubską. Patronat reprezentował p. Wierzbicki z Poznania. Po sprawozdaniach prezesa p. Roszaka i dyr. „Rolnika" p. Gałkowskiego udzielono zarządowi i radzie nadzorczej pokwitowania. Referat o obecnej sytuacji handlu i o spółdzielczości wygłosił p. Wierzbicki z Poznania. — Do rady nadzorczej wybrano pp. dyr. banku Zdzisława Dabińskiego z Trzemeszna, M. Mroza z Mławy, St. Mellera z Mławy, Kaptura z Lubinia i M. Stubę z Duszna.

— KRADZIEŻE. Właścicielowi mleczarni w Strzyżewie Peczkowem, p. Brewce, skradziono w nocy z soboty na niedzielę nowy wóz wartości 150 zł. — Nieznani złodzieje skradli p. Gajewiczowi w Łosośnikach garderobę męską i damską. Poszkodowany ocenia straty na około 2 tys. złotych. Dochodzenia prowadzi policja. (tw)

— POŻAR. W Jastrzębowie wybuchł w ub. sobotę pożar w zagrodzie p. Jerzego Kandla; pożar strawił stodołę i chlew część inwentarza martwego i żywego. — Przyczyny pożaru nie ustalono. Straty oblicza się na około 5 tys. zł. (tw)

— STRZELANIE „SOKOŁA". W niedzielę, 17 bm. odbyło się w Trzemesznie w lokalu p. Talagowej strzelanie z wiatrówki o mistrzostwo gniazda dla starszych i młodszych członków. Mistrzostwo starszych zdobył właściciel tartaku dh Józef Kaptur, młodszych dh. Józef Kręgowski. (tw.)

Kronika wągrowiecka

— ZA OPÓR WŁADZY. Sąd okręgowy z Gniezna na sesji wyjazdowej w Wągrowcu skazał w ubiegłym tygodniu Józefa i Marjana Przysieków z Wągrowca na 2 mies. więzienia każdego za awanturowanie się na zabawie i stawianie oporu policji. (wb.)

— ŻYCIE SPORTOWE. K. S. „Nielba" z Wągrowca rozegrał ub. niedzielę mecz piłki nożnej z K. S. „Promień" z Opalenicy o mistrzostwo klasy B. Mecz zakończył się wynikiem 4:1 na korzyść „Nielby". (wb.)

Kronika żninska

— WALNE ZEBRANIE. W niedzielę, 17 bm. odbyło się w Żninie walne zebranie rady okręgowej K. S. M. M., któremu przewodniczył ks. prob. Hoffman. Nowy zarząd stowarzyszenia tworzą pp.: J. Świtala — prezes, J. Hernet — wiceprezes, M. Markiewicz — sekretarz, J. Smorowski — skarbnik. Do komisji rewizyjnej wybrano Smakulskiego i Chrzanowskiego. Aktualny referat wygłosił p. Gruszczyński z Poznania. Pod koniec uchwalono kilka rezolucyj oraz omówiono sprawę zniżki kolejowej na bieg „Kurjera Poznańskiego". (żd)

Przymusowe lądowanie

Kościan (mk). Onegdaj lądował niemiecki samolot szkolny dwupłatowiec marki „D-Itul" ze swastyką hitlerowską na terenach Nowejwsi pod Śmiglem. Samolotem kierował 22-letni lotnik Brandt Walter.

Powodem lądowania była rzekomo mgła i brak paliwa. Wypadkiem zajęły się władze policyjne. Następnego dnia nastąpił odlot w kierunku Nie-

DZIAŁ GOSPODARCZY

Na marginesie stosunków polsko-gdańskich

Bardzo wiele mówi się w ostatnich czasach o „zaprzyjaźnionych stosunkach polsko-gdańskich". W rzeczywistości jednakże na każdym kroku spotyka się w Gdańsku bojkot towarów pochodzenia polskiego. Już po krótkim pobycie w Gdańsku da się zauważyć, że forsuje się tu na różne sposoby hasło: „kupujcie tylko towar pochodzenia rdzennie gdańskiego względnie równorzędnego, a jeżeli kupujecie towar polski, to musi on być przynajmniej o 20 proc. tańszy, ale i wówczas należy kupić towar gdański, gdyż jesteście Niemcami-patrjotami".

Ten stan rzeczy w ostatnich czasach pogorszył się znacznie na niekorzyść towarów polskich. Wpłynęło na to rozporządzenie senatu W. M. Gdańska z dnia 10 stycznia 1935 r., na podstawie którego wszystkie towary produkowane na terenie gdańskim, muszą posiadać specjalne oznaczenia. Zarządzenie senatu W. M. Gdańska nosi charakter obligatoryjny w odróżnieniu do podobnych ustaw i zarządzeń w innych państwach, które to ustawy posiadają jedynie charakter fakultatywny. Wprowadzając to rozoprządzenie senatu W. M. Gdańska widocznie zapomniał o podstawowym artykule 215 umowy polsko-gdańskiej, zawartej w Warszawie 24 lutego 1921 r., który wyraźnie mówi, że „wszelkie ograniczenia w obrocie towarowym pomiędzy Rzecząpospolitą a W. M. Gdańskiem są zniesione".

Na skutki cytowanego wyżej zarządzenia senatu W. M. Gdańska z dn. 10 stycznia b. r. długo nie potrzeba było czekać. Już w najbliższych dniach po ukazaniu się tego zarządzenia prasa gdańska podjęła energiczną i na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandową przeciwko wyrobom nie produkowanym na terenie gdańskim, a więc i wyrobom przywożonym z Polski. Odnośną akcję uświadamiającą przeprowadza się również poza prasą w różnych związkach politycznych i gospodarczych, jak również i społecznych, a przy znanym wybitnym szowiniźmie Gdańszczan jak i wrogim stosunku do Polski pożądany przez W. M. Gdańsk efekt już został osiągnięty.

Ostatnie dni przynoszą cały szereg wiadomości świadczących, iż wywóz wyrobów polskich na teren W. M. Gdańska maleje niemal z każdym dniem. Pewna firma, która sprzedawała do niedawna na terenie gdańskim miesięcznie około 20 tys. kg. swoich wyrobów, obecnie sprzedaje tylko 2 tys. kg. miesięcznie, a i ta cyfra jest problematyczną, gdyż sprzedaż maleje w dalszym ciągu. Inna znowuż firma, która sprzedawała swoje wyroby w ilości 2 tys. kg. miesięcznie, zmuszona była w ostatnich czasach przystąpić do likwidacji swego przedsiębiorstwa na terenie W. M. Gdańska, ponieważ zbyt tych towarów tak zmalał, że nie opłaca się tej firmie drukować etykiet w języku niemieckim i ponosić pewne choćby nawet drobne koszty.

W ostatnich czasach zachodzą nawet takie wypadki, że dyrektorzy gdańskich fabryk osobiście odwiedzają odbiorców, skłaniając ich do zaniechania popierania fabryk polskich i stanowczo domagają się nabywania tylko wyrobów fabryk gdańskich.

Na terenie W. M. Gdańska pojawiają się co pewien czas spisy firm w Gdańsku, które są lojalne i godne polecenia, a pomijające te firmy, które w czemkolwiek naraziły się wobec zarządzeń. (Czytaj — te firmy, które prowadzą wyroby polskie). W stosunku do takich firm, które okazały się nielojalne, rozpoczyna się bojkot i nacisk w kierunku zmuszenia ich do podporządkowania się zarządzeniom Takim kupcom robi się wszelkiego rodzaju trudności, czy to w życiu towarzyskiem czy w sprawach podatkowych lub innych, związanych z wykonywaniem zawodu. Kupcy w obawie przed represjami, stosują się do tych wskazań, nie chcąc dostać się na czarne listy.

Nawet na targowiskach dla dowozu żywności place są podzielone na 2 połowy i to lewa strona dla Kaszubów polskich, prawa dla Niemców. Jaki jest cel podziału placu na 2 połowy, na polską i niemiecką? Otóż po stronie prawej można kupować bez narażenia się na złą opinję, a lewą stronę targowiska pilnują specjalne bojówki, zawstydzając tych, którzy chcą tam kupować i perswadują im, że „niemoralnem" jest kupowanie produktów pochodzenia polskiego. Specjalna organizacja hitlerowska skupuje następnie po minimalnych cenach produkty żywnościowe od tych samych Kaszubów, by niemi handlować już jako towarem pochodzenia gdańskiego.

Nic więc dziwnego, że w tych warunkach zacieśnia się coraz bardziej rynek zbytu towarów pochodzenia polskiego.

Należałoby jeszcze wspomnieć o szowiniźmie kupców gdańskich, którzy żądają prowadzenia z nimi korespondencji tylko w języku niemieckim, żądają specjalnych opakowań dla towarów polskich, wysyłanych na teren W. M. Gdańska i t. p. I tak np. pewna fabryka polska, która zaczęła wywozić swoje towary do Gdańska, napotkała trudności, ponieważ kupcy gdańscy żądają, ażeby napisy na opakowaniach były niemieckie. Ponieważ fabryka opakowania papierowe zmieniła na opakowania przezroczyste z celofanu, a wówczas kwestja napisów niemieckich przestała być aktualna, kupcy gdańscy zażądali, ażeby poszczególnym gatunkom wyrobów tej fabryki nadać nazwy niemieckie.

Tak wyglądają w chwili obecnej „zaprzyjaźnione" stosunki polsko-gdańskie w Gdańsku. S.

Od redakcji. Powyższy artykuł, pochodzący z tutejszych kół gospodarczych, dowodzi, jakich środków chwyta się Gdańsk, aby przeprowadzić całkiem wyraźną „dyskryminację" wyrobów polskiego pochodzenia. Jest to stałe, systematyczne dążenie Gdańska. Omawiając umowy z Gadńskiem zaraz po ich podpisaniu, stwierdziliśmy, że w ich ramach Gdańsk może wykonywać wiele innych jeszcze, podobnych posunięć.

„Dyskryminacja" polskich towarów w Gdańsku jest przeprowadzana przez ucisk administracyjny. W zasadzie wyroby polskie, jako tańsze, powinny rynek gdański zdobyć. Ale Gdańsk zupełnie świadomie utrzymuje u siebie wyższy poziom cen i usuwa towary polskie przy użyciu różnych środków. Tak prowadzona akcja ma dwa cele: obok celu omawianego w powyższym artykule, także i wprowadzenie towarów gdańskich na rynek polski po cenach tańszych. Gdański bowiem producent, mając u siebie zapewniony zbyt i wysoką cenę, może na rynku polskim sprzedawać taniej, robiąc konkurencję przemysłowi polskiemu. Na robienie takiej konkurencji przemysłowi polskiemu w Gdańsku, znajdują nawet pieniądze na subwencje.

Krótkie informacje gospodarcze

— Dnia 14 marca br. wyjechała do Moskwy litewska delegacja gospodarcza, która przeprowadzać będzie rokowania o zwiększenie zakupów sowieckich na Litwie.

— W Berlinie rozpoczęły się rokowania handlowe niemiecko-tureckie.

— Liczba zwiedzających Wiedeńskie Targi Wiosenne, które zakończyły się w niedzielę, wzrosła w porównaniu z ub r. o 24%, przyczem liczba zwiedzających z Polski wzrosła aż o 76 proc.

— Włoska fabryka aluminjum Soc. Italiana dell Aluminio w Mori w półn. Włoszech wystawiona została na licytację.

— Angielskie towarzystwo naftowe zmieniło swoją dotychczasową nazwę „Anglo-Persian Oil Co." na „Anglo-Iran Oil Co."

— Prezydjum komitetu wykonawczego Rosji sowieckiej upoważniło radę komisarzy ludowych do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej w wysokości 100 milj. rubli. Pożyczka ma być spłacona po 10 latach.

— Skarb Stanów Zjednoczonych postanowił wycofać z obiegu banknoty emitowane przez t. zw. banki narodowe. W obiegu pozostaną tylko bilety emitowane przez skarb oraz przez banki, należące do systemu rezerwy federalnej.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opodatkowanie podatkiem dochodowym gospodarstw rolnych o obszarze 15 ha.** Wobec tego, że niektóre urzędy pociągnęły do opodatkowania w roku podatkowym 1934 osoby, których jedynem źródłem dochodu jest dochód z gospodarstwa rolnego poniżej 15 ha użytkowego gruntu. — ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 14. 2. 1935 r. L. D. V. 6282/2/35 wyjaśniło, że w myśl ustawy o państwowym podatku dochodowym, przy obliczaniu ogólnego dochodu z tego rodzaju gospodarstw rolnych, położonych dalej niż 5 km od granicy miasta o ludności powyżej 100 tys. mieszkańców, przyjmuje się dochód w wysokości nieprzekraczającej 4 centnarów metrycznych z 1 ha gruntu po cenach przeciętnych w roku osiągnięcia dochodu, służącego za podstawę opodatkowania. Ponieważ cena żyta w r. 1933 wynosiła przeciętnie 15 zł za 1 centnar, przeto dochód z gospodarstwa rolnego o obszarze 15 ha gruntu użytkowego wynosi: 15 ha po 4 centnary à 15 zł. czyli 900 zł. Doliczając czystą wartość użytkową mieszkania zajmowanego przez samego właściciela, która w drobnych gospodarstwach nie powinna przekraczać 200—300 zł — ogólny dochód z takiego gospodarstwa wyniesie 1100—1200 zł. który to dochód nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym. W związku z powyższem ministerstwo skarbu poleciło przeprowadzić rewizję wszystkich wymiarów, dokonanych w powyżej omówionej grupie gospodarstw rolnych i w razie stwierdzenia, że wymiar podatku został dokonany wbrew przepisom art. 15 ustawy, wstrzymać egzekucję podatku do czasu rozpatrzenia odwołania przez komisję odwoławczą, a co do płatników, którzy odwołań od tego rodzaju wymiarów nie wnieśli, upoważnia się dyrektorów izb skarbowych do umarzania w trybie art. 130 ordynacji podatkowej, wymierzonego podatku po sprawdzeniu stanu faktycznego. (k)

Z KRAJU

(k) **Poważny spadek franka belgijskiego i fluktuacje na giełdach walutowych.** Ostatnie zarządzenia rządu belgijskiego w kierunku ograniczenia obrotu dewizowego wpłynęły — jak się to zwykle w takich wypadkach dzieje — na przejściowy wzrost kursu dewizy belgijskiej, która była notowana w dniu 19 bm. wyjątkowo wysoko. Jednak dymisja rządu belgijskiego i powody jego ustąpienia wywarły na kurs franka belgijskiego wpływ tak dalece deprymujący, że na wczorajszych giełdach walutowych zanotowano spadek do nienotowanego dotychczas niskiego poziomu. Na kilku giełdach frank belgijski obniżył się już poniżej dolnego punktu złota, co świadczy o istotnie wielkiem zamieszaniu i pesymistycznej ocenie przyszłości waluty belgijskiej. Inne dewizy wykazują też bardzo poważne fluktuacje. W szczególności funt wykazał przy otwarciu giełd paryskiej i londyńskiej olbrzymią zwyżkę, którą w późniejszych godzinach w całości stracił. Giełda warszawska oraz zurychska nie zanotowały tego późniejszego spadku. Nowy Jork wykazał zwyżkę. Inne dewizy nie wykazują poważniejszych zmian, przyczem na giełdach zachodnich uwidacznia się pewne osłabienie walut złotych (z wyjątkiem fr. fr. i złotego), powszechnie zaś zanotowano osłabienie Amsterdamu.

(k) **Wzmożenie egzekucyj w rolnictwie.** W r. 1934 nastąpiło dalsze pogorszenie sytuacji materjalnej rolnictwa wielkopolskiego. Wyrazem tego było m. in. wzmożenie nasilenia egzekucyj. Na podstawie informacyj, uzyskanych z sądów grodzkich, stwierdzono, że postępowanie egzekucyjne było wdrożone w Poznańskiem w r. 1934 w 461 wypadkach, w tem najwięcej przeciw objektom 10—20 ha, podczas gdy w r. 1933 tylko w 315 wypadkach, najwięcej przeciw objektom 5—20 ha.

(k) **Polityka utrudnień wobec rolnictwa.** W ostatnim czasie Bank Polski obciął wszystkim instytucjom bankowym pracującym z rolnictwem, redyskont o 20 proc., rolnictwu zaś zredukował sumy pod lombard papierów wartościowych z 25 tys. zł na osobę na 10 tys. zł. Zarządzenie to o tyle boleśniej dotknęło rolnictwo, że weszło w życie bez uprzedniego powiadomienia o tem sfer zainteresowanych, stawiając je wobec faktu dokonanego. (AZ)

(k) **Ceny ziemi w Wielkopolsce.** W czasie przetargów ziemi w Wielkopolsce w r. 1934 cena ziemi kształtowała się następująco: najniższa cena uzyskana z przetargu za 1 ha wynosiła 400 zł przy objekcie 25 ha, najwyższa zaś 1.750 zł przy objekcie 9 ha. Natomiast w r. 1933 najniższa cena za 1 ha przy objekcie 28 ha wyniosła 620 zł, najwyższa zaś 1.530 zł przy objekcie 26 ha. (AZ)

(k) **Akcja prywatnych wierzycieli koncernu Dr. Roman May.** Jak już w swoim czasie donosiliśmy, zawiązał się w listopadzie ub. roku komitet wierzycieli koncernu Dr. Roman May, reprezentujący pewną część wierzycieli prywatnych. Przewodniczącym komitetu jest p. J. M. Nowacki, członkami zaś pp. inż. Makowski, K. Sowiński, St. Stwiorok i K. Wereszczako. Komitet ten opracował ostatnio obszerny memorjał w sprawie gospodarczej i finansowej naprawy koncernu Dr. Roman May, w którym poddaje krytycznej analizie stan majątkowy koncernu i wysuwa program uzdrowienia tego ogromnego przedsiębiorstwa. Notując z obowiązku sprawozdawczego pojawienie się tego memorjału, powstrzymujemy się od wyrażenia opinji o nim, uważając, iż dyskusja na ten temat może się ograniczać tylko do koła bezpośrednio zainteresowanych czynników. Zaznaczyć w związku z powyższą akcją należy, iż główny wierzyciel koncernu Bank Polski postanowił dochodzić swych pretensyj drogą sprzedaży subhastacyjnej objektu lubońskiego.

Z ZAGRANICY

(z) **Sytuacja budżetowa Włoch — blisko 1½ miljarda lirów deficytu.** Wpływy budżetowe Włoch w lutym rb. wyniosły 1.515 milj. lirów, natomiast wydatki 1.752 milj. lirów. Deficyt wyniósł więc 237 miljonów lirów. Deficyt budżetowy za pierwsze 8 miesięcy roku budżetowego 1934/35 wyniósł 1.410 milj. lirów, a łącznie z ujemnem saldem pozycji obrotu kapitałów (48 milj. lirów — właśnie w lutym) — 1.458 milj. lirów. Zaznaczyć należy, że w roku budżetowym 1933/34 luty przyniósł deficyt w wysokości 385 miljonów lirów, okres 8-miesięczny zaś 2.927 milj. lirów. W r. b. zatem nastąpiło bardzo poważne polepszenie sytuacji budżetowej Włoch. Deficyt budżetowy w lutym rb. i w ciągu 8 miesięcy roku budżetowego 1934/35 byłby jeszcze mniejszy, gdyby nie wydatki na wysyłkę wojsk i amunicji do kolonij włoskich w Afryce, które dotychczas już kosztowały stosunkowo poważne kwoty. Według oficjalnych danych włoskich deficyt budżetowy w lutym bez wydatków na cele wojskowe w Afryce wyniósłby 185 milj. lirów, zamiast faktycznych 237 milj. lirów, deficyt zaś za 8 miesięcy 1.207 milj. lirów, zamiast 1.410 milj. lirów. W ten sposób wydano w lutym na te cele 52 milj. lirów, w całym zaś okresie 203 milj. lirów.

(z) **Za dewaluacją franka.** W piśmie paryskiem „Quotidien" ukazał się artykuł deputowanego Deat'a, omawiający sytuację gospodarczą Czechosłowacji po dewaluacji korony i wprowadzeniu monopolu zbożowego. Deat powołuje się na opinję czołowych przedstawicieli życia gospodarczego Czechosłowacji, którzy stwierdzają, że obydwa te zarządzenia odbiły się bardzo korzystnie na położeniu ekonomocznem kraju i dochodzi do konkluzji, że Francja powinna pójść za przykładem Czechosłowacji.

(z) **Nowa waluta w Skandynawji?** Ostatnie znaczne wahania funta śledzone są w krajach skandynawskich z dużym niepokojem ze względu na pewną zależność walut skandynawskich od waluty angielskiej. W związku z tem sfery gospodarcze, zwłaszcza w Danji, wysunęły projekt stworzenia nowej jednolitej waluty w całej Skandynawji, któraby nosiła nazwę korony północnej. W ten sposób kraje skandynawskie wyzwoliłyby się z pod wpływu funta. Silne wahania waluty angielskiej narażają bowiem gospodarstwo krajów skandynawskich na dotkliwe wstrząsy i straty.

(z) **Projekty intensywnego popierania wywozu rolnego ze St. Zjednoczonych.** W dążeniu do poparcia wywozu artykułów rolnych ze Stanów Zjednoczonych, powstał projekt, subsydjowania wywozu wspomnianych artykułów. Subsydjowanie będzie się opierało na zarezerwowaniu 30 proc. ceł importowych na powyższe cele. Ponadto program ograniczenia obszarów uprawy będzie w dalszym ciągu konsekwentnie realizowany. Powyższe informacje świadczą o tem, że zwyżka cen szeregu artykułów rolnych uzyskana drogą szeregu sztucznych środków, przyczyniła się do osłabienia konkurencyjności amerykańskiego wywozu rolnego. Omawiany projekt subwencjonowania wywozu jest bardzo daleko idący i — w razie przejścia — poważnie zmniejszyłby widoki obniżenia amerykańskich barjer celnych, gdyż od wysokości ich zależałaby wysokość premij przy eksporcie rolnym.

Z WYDAWNICTW

(w) **Statystyka Skarbowa 1933/34".** Statystyka Polski, Serja C, zeszyt 20. Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego. — Warszawa 1935. Zeszyt zawiera szczegółowe dane o wydatkach i dochodach skarbu państwa oraz ważniejszych przedsiębiorstw i monopoli państwowych za rok budżetowy 1933/34. Dane o dochodach skarbowych obejmują wpływy z podatków bezpośrednich w rozbicu terytorjalnem według okręgów izb skarbowych. Uzupełnieniem tablic dochodów są zestawienia wymiaru podatku dochodowego od dochodów fundowanych, przemysłowego od obrotu i podatku od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich. Dział dochodów zamyka tablica, ujmująca ogólne zamknięcie rachunków podatków bezpośrednich. W drugiej części zeszyt zawiera zestawienie wydatków i dochodów skarbu śląskiego oraz wymiaru podatków: dochodowego, przemysłowego od obrotu i gruntowego na terenie woj. śląskiego. Dla ujęcia całokształtu finansów państwowych podano specjalne zestawienie, ilustrujące stan zadłużenia państwa i skarbu śląskiego. Zeszyt został opatrzony uwagami, zawierającemi niezbędne wyjaśnienia oraz dodatkowemi obliczeniami, wykazującemi wysokość obciążenia daninami publicznemi, przypadającemi na 1 mieszkańca.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

PREMJERA „HALKI" w ZURYCHU

Po Bernie Zurych — Pod batutą Rothenbuehla — Co mówi prasa? — Słuszny zapał — Ustępy liryczne — Ludność polska i Zachód — Trzeba wystawiać dzieła słowiańskie — Włoskość rymuje się z polskością — Niemiecka Halka i polski Jontek — Radość dla Polaka — Żywy Moniuszko.

Po przeszłorocznym triumfie „Halki" w Bernie szwajcarskiem zapragnęła opera zuryska wzbogacić swój repertuar arcydziełem Moniuszki. Stosownie do zapowiedzi, premjera odbyła się przed kilku dniami; dyrekcja kapelmistrza Rothenbühla, który w roku ubiegłym przygotował świetne przedstawienie berneńskie a potem miał sposobność dyrygować „Halką" w operze warszawskiej, była gwarancją, że premjera zuryska będzie pod względem muzycznym na prawdziwie artystycznej wysokości. I tak też w istocie było. Mam przed sobą sprawozdania z trzech dzienników: „Neue Zürcher Zeitung", „Zürcher Post" i „Tagesanzeiger". Wszystkie przepełnione pochwałami nietylko o wykonaniu, ale, co dla nas najbardziej interesujące, o muzycznej wartości „Halki"; pochwałami, które świadczą, iż magiczna siła piękności muzyki Moniuszki z biegiem lat zdaje się nie słabnąć, lecz wzrastać. — Oto ważniejsze wyjątki ze sprawozdań zuryskich:

W długim na pięciu kolumnach feljetonie zaznacza odrazu na początku sprawozdawca „Neue Zürcher Zeitung", że „Halka zapowiada się jako opera, która będzie przyciągała publiczność, a serdeczne jej przyjęcie na premjerze pozwala przypuszczać, że zdobędzie powodzenie w najszerszych masach słuchaczy". Zestawiając znaczenie „Halki" dla Polaków ze znaczeniem „Wolnego Strzelca" Webera dla Niemców, zastrzega się krytyk, iż nie ma zamiaru porównywać siłę twórczą i oryginalność Moniuszki z Weberem, ale uważa, że „Halka" swą prostotą i jasną linją muzyki i akcji przedstawia tak szczęśliwe zmieszanie ludowych i zachodnio-operowych czynników, tak naturalne połączenie śpiewów solowych, chóralnych i tańców, iż trzeba się dziwić, z jakiego powodu to dzieło miłe, a tak wielkie czyniące wrażenie, nie zdołało jeszcze poza Polską zdobyć sobie powszechnego uznania". Treść libretta charakteryzuje krytyk (nb. całkiem słusznie) jako „raczej smutną niż tragiczną historję", która robi wrażenie przez swą ludowej pieśni podobną prostotę i szczerość, mimo, że jej wątek dramatyczny nie jest ujęty w ramy mistrzowskiej budowy. „Moniuszko — pisze dalej sprawozdawca — przedewszystkiem liryk — w momentach dramatycznych jest raczej konwencjonalnym, nie można jednak zaprzeczyć, że z muzyki jego, efektownie choć czasem zbyt masowo instrumentowanej, przemawia ciepłe i szczere uczucie". Muzykę Moniuszki „w instrumentacji zdradzającą fachową i rutynowaną rękę autora", charakteryzuje sprawozdawca „Zürcher Post" jako „świeżą, o wspaniałych barwach a prostą i łatwo zrozumiałą; przypomina mu ona nietylko ogólnie lecz również pod względem formy (tj. zestawienia arji, zespołów solowych i chórów) pierwsze utwory Verdiego; „najsilniej się to wyczuwa" — pisze sprawozdawca — w scenie obłąkania Halki i w melodyjnie wspaniałej, a porywającej scenie solowej Jontka".

W dzienniku „Tagesanzeiger" znany muzykolog Fritz Gysi, zestawiając sukcesy, jakie zdobyły sobie kolejno w Zurychu „Borys Godunow" Mussorgskiego, „Djabeł we wsi" (balet jugosłowiański) a obecnie „Halka", uważa, że repertuar zurychskiej sceny operowej powinien iść dalej w tym kierunku (tj. wystawiać dzieła autorów słowiańskich) „bo widocznie — dodaje w konkluzji — i dla dramatycznej muzyki ma swe znaczenie dawne dictum: ex oriente lux"... Gysi również dopatruje się w „Halce" wpływów włoskich, zaznaczając równocześnie, „że muzyka Moniuszki jest żywym dowodem faktu, iż technika włoska i polskie właściwości doskonale w parze chodzą"; słowo właściwości w niemieckim oryginale brzmi „Stammgut", słowo trudne do dosłownego przekładu. W dalszym ciągu swej recenzji podnosząc wartość „pełnych nastroju chórów i porywających swą oryginalną rytmiką tańców góralskich" p. Gysi dochodzi do wniosku, że Halka odpowiada w zupełności ideałowi dawniejszego typu opery.

Wszyscy sprawozdawcy oddają wielkie pochwały wykonawcom, przedewszystkiem pani Judith Hellwig, która jako Halka, według zgodnych oświadczeń, „przeszła w tej kreacji samą siebie"; następnie świetnemu odtwórcy roli Jontka, naszemu tenorowi p. Marjanowi Saleckiemu; chóry były również na wysokim poziomie: „wspaniałe pod względem cieniowania, brzmienia i wyrazu" („Zürcher Post"). Kostjumy były wypożyczone przez operę warszawską.

W taki sposób wyjątki ze sprawozdań szwajcarskich dzienników odzwierciedlają silne wrażenie, jakie wywarła „Halka" na zurychowską publiczność, wrażenie, nie ustępujące temu, z jakiem prasa i słuchacze przyjęli „Halkę" w zeszłym roku w Bernie. Napełnić one muszą radością serce każdego Polaka. Jakaż to doskonała nauczka dla tych snobów czy niedowiarków, którym się wydaje, iż wobec muzyki „teraźniejszości" (przez duże T) sztuka Moniuszki jest to czcigodna, ale dziś już przestarzała i jedynie do domowego użytku nadająca się pamiątka!...

Dr. Henryk Opieński.

Włoch dyryguje w Pradze. Bernardo Molinari, znany kapelmistrz włoski, dyrygował koncertem Filharmonji praskiej. Wykonano m. in. rzadko grywaną symfonję Dworzaka F-dur, Respighiego „Fontane di Roma" oraz Verdiego uwerturę do „Nieszporów sycylijskich".

Wallenstein w operze. Jaromir Weinberger, autor znanego u nas „Szwandy Dudziarza" pisze operę o Wallensteinie. Tekst zaczerpnięty z trylogii Schillera.

„The Bartered Bride". Jest to angielski tytuł „Sprzedanej Narzeczonej". Wielkie dzieło Smetany ukazało się mianowicie w wyciągu fortepianowym z tekstem w Londynie, nakładem firmy Boosey and Co. Tekst przełożyła pani Rosa Newmarch.

Symfonika w Wilnie. Od jesieni odbywają się w Wilnie poranki symfoniczne, które doszły do liczby 10. Na ostatnim dyrygował Bierdjajew z Warszawy symfonją patetyczną Czajkowskiego oraz „Bajką" Moniuszki. Basista p. Michałowski odśpiewał ustępy z „Don Carlosa" i z „Borysa Godunowa".

W następnym Dziale:

CO MAMY U PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH?

przez

prof. Jana Mrozińskiego

TROCHĘ HISTORJI...

OD PROCY DO ARMATY

Inne mamy obecnie sposoby walki, niż za czasów Polski niepodległej, innej używamy broni i ochrony w boju. Dziś żołnierz i oficer wychodzi w pole w szarym mundurze, ażeby jak najskromniej wyglądać, jak najmniej odbijać od otoczenia. Do tego zmuszają obecne warunki bojowe walki. Dawniej o zwycięstwie decydowało osobiste męstwo jednostki, a im sławniejszy był rycerz, tem bardziej chciał się od otoczenia odróżnić, tem silniej uwydatnić tę różnicę przez posiadanie broni nietylko dobrej, ale także pięknej. Dawna broń stanowiła też niejednokrotnie arcydzieło sztuki. Interesują się więc nią nietylko wojskowi, ale także i miłośnicy dzieł sztuki. Dla tych wszystkich jest nader pożyteczną i ciekawą świeżo wydana przez Główną Księgarnię Wojskową praca rtm. dypl. Władysława Dziewanowskiego, nosząca tytuł „Zarys dziejów uzbrojenia w Polsce".

Autor, świetny znawca przedmiotu, przedstawia wygląd, rozwój i użytkowanie wszelkich rodzajów broni od zarania istnienia państwa polskiego aż do upadku powstania 1863 r. Omówiwszy ogólnie rozwój broni i charakterystykę poszczególnych okresów naszych dziejów, przechodzi do części szczegółowej. Przedewszystkiem zajmuje się bronią sieczną, a więc mieczami, szablami, rapierami, kończąc na sztyletach i puginałach. Także omawia broń drzewcową i obuchową: kopje, lance, czekany, berdysze, nie pomijając tak dobrze znanej z czasów walk o niepodległość — kosy. Sporo miejsca poświęca rozbiorowi broni miotającej i palnej, zajmując się zarówno starożytną procą, jak łukiem, kuszą, oraz wszelkiemi rodzajami strzelb i karabinów, a wreszcie działami. Obszernie traktuje rtm. Dziewanowski rozdział o uzbrojeniu ochronnem, poczem zaznajomiwszy czytelnika ze zbrojami i rzędami końskiemi przechodzi do uwag końcowych, podając wskazówki praktyczne, jak określić wiek i pochodzenie danego objektu, poznawać falsyfikaty i półfalsyfikaty, a wreszcie w jaki sposób ustawiać własne zbiory.

Zamyka pracę wykaz polskich majstrów i wytwórni broni, gdzie znajdujemy kilku mieczników w Poznaniu z XVI w., oraz rusznikarza w XVIII. Praca rtm. Dziewanowskiego napisana sumiennie, uzmysławia bardzo dobrze wygląd i rozwój broni używanej u nas, przyczem dużą usługę oddaja zamieszczone ilustracje poszczególnych objektów. Praca ta spełnia zadanie i wypełnia lukę, jaka dotychczas istniała w naszem piśmiennictwie wojskowem. Dotychczas bowiem nie posiadaliśmy tak dokładnego, a przytem jasnego dzieła o broni.

Dr. Janusz Staszewski.

Książki nadesłane

Dr. Adolf Wojciechowski: „Uszkodzenia sportowe u kobiet". Warszawa 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.

Dr. H. Jabłczyńska-Jędrzejewska: „Narciarstwo" przy współudziale dr. Czarnockiej-Karpińskiej, A. Heinricha, dr. S. Leszczyckiego i S. Żytkowiczowej. Warszawa 1935. Główna Księgarnia Wojskowa.

Prof. dr. Józef Rafacz: „Dzieje i ustrój Podhala Nowotarskiego za czasów dawnej Rzeczypospolitej Polskiej". Warszawa, 1935. Wydz. Kasy im. Mianowskiego.

Tomasz Parczewski: „Kronsztadt na tle rewolucji rosyjskiej". Warszawa 1935. — Wyd. Kasy im. Mianowskiego.

ŻYCIE KULTURALNE

CO NAS CZEKA W MUZYCZNYM POZNANIU?

Jutro, w piątek, dnia 22 marca odbywa się, jak już donosiliśmy parokrotnie, recital fortepianowy prof. Zygmunta Lisickiego, a to w sali św. Marcina o godz. 20. Na bogatym i wielce urozmaiconym programie umieścił świetny nasz pianista trzy dzieła Bacha w układzie Busoniego i Petriego, dalej z romantyków Schumanna również trzy (w tem Toccatę C-dur), Schuberta, mianowicie transkrypcję lisztowską jednej pieśni z cyklu „Piękna młynarka": „Młynarz i strumyk", wreszcie Liszta („Au bord d'une source"). Muzykę nowszą reprezentuje Debussy czterema utworami (m. in. „Reflets dans l'eau" i „Feux d'artifice"), wreszcie muzykę polską współczesną Szymanowski dwoma mazurkami i utworem „Tantris le Bouffon". Recitale prof. Lisickiego gromadzą zawsze licznych miłośników poważnej muzyki i wybornej pianistyki.

Donosiliśmy już, że Wielkopolska Szkoła Muzyczna urządza we wtorek, 26 marca, koncert muzyki religijnej. Na programie główne miejsce zajmuje oratorjum posyjne na tle Siedmiu Słów Chrystusa Na Krzyżu, napisane przez Henryka Schuetza, którego 350-lecie urodzin właśnie przypada. Dalej usłyszymy dwa słynne „Stabat mater", mianowicie Pergolesiego i Astorgi, na głosy solowe, chór i orkiestrę. Do programu tego wrócimy jeszcze w rozbiorze rozumowanym.

POLONICA WŁOSKIE

Włoska książka o Polsce. Bardzo sympatycznym objawem zainteresowań włoskich naszym krajem i kulturą jest wydana niedawno w Pizie książka p. Dario Lischi p. t. „Współczesna Polska" („La Polonia d'oggi", Pisa 1934, str. 203). Jest to zbiór szkiców, obrazków, informacyj, listów z podróży po Polsce, co wszystko razem składa się na wcale żywo napisaną, na dobrych źródłach opartą książkę, informującą o niektórych zagadnieniach naszych, o miejscowościach, o odcinkach pracy. Książka ma charakter dorywczy, reporterski, ale zdradza dobre przygotowanie i podbija nas swoją żywą sympatją do Polski. Z tytułów poszczególnych części wynika, że autor porywał się na problemy wielkie i skomplikowane, że chciał dać także rzut oka na naszą historję, geografję, kulturę współczesną — co mu się tylko w części udało. Oczywiście uderza go mocno łaciński a raczej włoski charakter architektury naszych większych miast; ślady związków włosko-polskich szczególnie go zajmują. Niestety całych połaci Polski nie oglądał. Był w Wilnie Warszawie, Krakowie, Lwowie, Toruniu, Gdańsku i Gdyni, opisał Katowice i Borysław, Zakopane — ale ani Poznania ani Gniezna nie widział. Obszernie omówił ruch współdzielczy w Polsce, ale wielkopolskich towarzystw współdzielczych nie uwzględnił. Książka ma poważne braki, ale naogół robi dodatnie wrażenie. (P)

TEATR

Berliński „Lessingtheater" zamieniło się na „Volkstheater des Westens". Ostatnio grano w nim 500 razy (!) „Krach um Jolanthe", historję o nielegalnie ubitej świni... Sztuka ta, zagrana w Warszawie, upadła z powodu nadmiernej trywialności. Obecnie wystawiono „Kamrata Kaspra", sentymentalną historję o żołnierzu, który wraca z wojny, i zastaje żonę kochanką innego, lecz ostatecznie godzi się ze swoim losem i z cudzem dzieckiem w domu.

Komedja Francuska we Włoszech. Zespół Comedie Française wyjeżdża do Włoch w kwietniu z gościnnemi występami do Rzymu, Florencji, Medjolanu, Genui i Turynu.

SLAWISTYKA

Prof. Brückner o dziele prof. T. Grabowskiego. Bogaty, jak zwykle, dział recenzyj w „Zeitschrift für slavische Philologie", redagowanej przez prof. Maksa Vasmera, ma za współpracownika sędziwego, lecz niezużytego w więcej, niż półwiekowym wysiłku nestora polonistów prof. Brücknera. W ostatnim zeszycie berlińskiego czasopisma (T. XI, z. 3-4) omawia on dzieła Kleinera, Krzyżanowskiego, Bystronia, wreszcie ostatni tom „Dziejów krytyki literackiej" Grabowskiego. Zaznacza, że autor dziełem tem urzeczywistnił powzięty przed lat plan, uwzględnił szeroko związki z zachodem, nie pominął też nowej nauki o literaturze, której zarysy przedstawił w osobnej, po niemiecku skreślonej syntezie. „Dieser Band — mówił Brückner — ist ein hochwillkommener Ratgeber, zumal im Chaos der heutigen Strömungen".

LITERATURA

O podwójnym człowieku. Był sobie w Anglji kompozytor, którego subtelne utwory nie mogły zdobyć popularności. Pewnego razu doszedł do przekonania, że bez użycia nadzwyczajnych środków nie zdoła przełamać obojętności społeczeństwa — i zmienił się w in. osobę. Filip Haseltine był marzycielem o uduchowionym wyrazie twarzy, Piotr Warlock cynikiem z kozią brodą i hulaką — nutą hulaszczą rozbrzmiewały też jego kompozycje, które szybko zyskały zastęp gorących zwolenników, przynosząc sławę i sute honorarja. Haseltine-Warlock był zresztą w gruncie rzeczy psychopatą i w młodym wieku odebrał sobie życie. Koleje tej ciekawej postaci skreślił obecnie C. Gray („Peter Warlock. A. Memoir". Londyn, 1934). Warto zaznaczyć, że metamorfozę Haseltine'a dwukrotnie uwieczniono w literaturze. Uczynił to, pokłóciwszy się z nim, D. H. Lawrence w „Zakochanych kobietach" i bardziej dobrodusznie Aldous Huxley w „Tańcu satyrów" („Antic Hay"). (Dr. W. T.)

VARIA

Podróżników polskich rejestruje w „Małym słowniku polskich pionierów kolonjalnych i morskich" p. Stanisław Zieliński. „Słownik" zawiera kilka tysięcy nazwisk dawnych i współczesnych podróżników, odkrywców, badaczy, eksploratorów i emigrantów oraz pisarzy, działaczy i pisarzy migracyjnych. Przy każdem nazwisku podaje autor krótką biografję oraz dość wyczerpującą bibljografję omawianej osobistości. „Mały Słownik" jest pożyteczną pomocą dla wszystkich, interesujących się polskiem podróżnictwem, emigracją i naszą literaturą podróżniczą. (op)

Pisma nadesłane

„Głos Sądownictwa". Nr. 3. Treść: L. Wójcik „O unifikację ducha praw polskich". — H. Medyński „Ochrona wierzyciela w Kod. Zob. — Dr. T. Dyzenhaus „Zobowiązania quasi — naturalne w Kodeksie Zobowiązań". — H. Świątkowski „Nowe oddłużeniowe dekrety roln." — K. Apołłow „Uregulowanie w drodze sądowej prawa własności parcelowanych gruntów". — Wł. Kozłowski „Na marginesie prawa o sądach pracy". — L. Stuckgold „Znaczenie szkody materjalnej w skardze na czynności komornika". — A. Lipiński „Grzywna, praca, areszt". R. S. — „Sowiecka Temida". — A. D. Szczygielski „Ustawodawstwo". — Poradnia prawnicza. — Kronika. — Orzecznictwo. — Młody prawnik. — Kronika. — Adres Red. Warszawa, Miodowa 15.

„Przyjaciel Szkoły". Nr. 6. Treść: J. Makosińska: „Pracownia geograficzna i metody nauczania geografji w szkole powszechnej". — A. Mamczyc: „Lekcje geografji w nowym programie". — J. Makosińska: „Główne rzeki Europy". — N.: „Nauczycielka pełna dobrych chęci". — Uwagi dyskusyjne. — Nowe książki. — Nasze Echa. — Przegląd czasopism. — K. Króliński: Podręczny leksykon pedagogiczny Przyjaciela Szkoły. Część 43, słowa Okultyzm do Organizacja pracy wychowawczej, str. 177—180. — Komunikaty. — Adres Red. Poznań, Wielka 18.

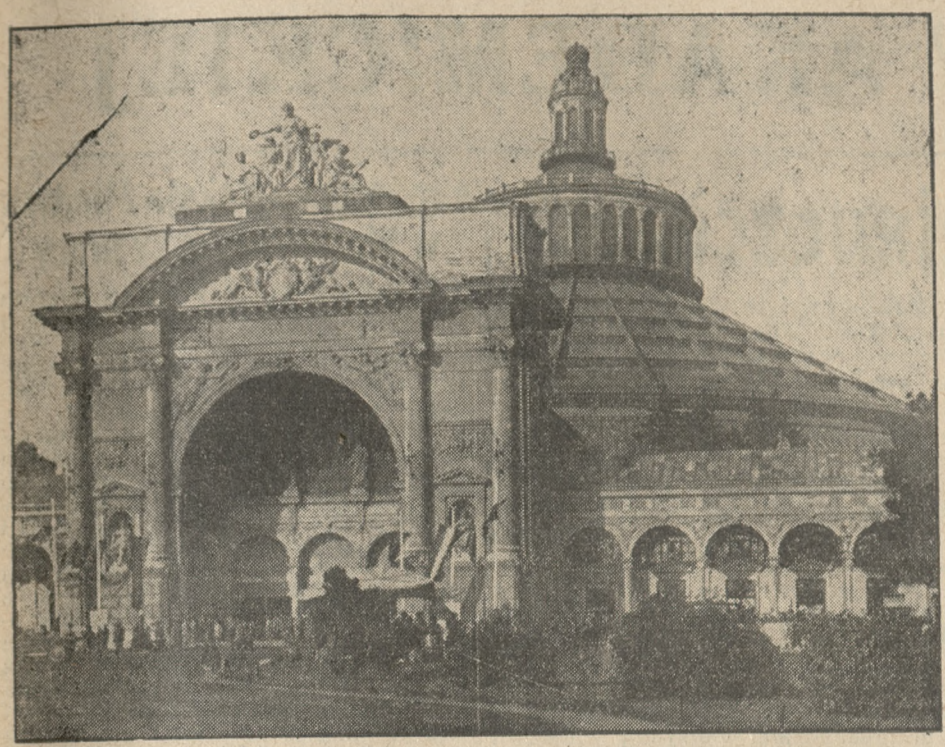

GŁÓWNE WEJŚCIE DO WIEDEŃSKIEGO „MESSEPALAST".

Handel materjałem wojennym

Rewelacyjne cyfry — Angielskie armaty przeciw Anglikom
Nastroje wojenne

Według danych, zawartych w świeżo wydanym w Londynie „Roczniku handlu sprzętem wojennym", wywóz różnego gatunku broni i amunicji z krajów wytwarzających materjały wojenne, dosięgnął zawrotnej cyfry dwudziestu czterech miljardów złotych.

Jest rzeczą zatrważającą — pisze jedna z gazet angielskich — że obroty handlowe tym śmiercionośnym towarem przybrały tak olbrzymie rozmiary, tembardziej, że „pokojowo usposobiona" Anglja jest jego największym dostawcą. Ta ostatnia wywiozła w wspomnianym okresie materjału bojowego za przeszło osiem miljardów złotych. Dokąd wywiozła? Prawda, że połowa poszła do kolonij brytyjskich i dominjów, lecz reszta? Oto Rosja i Chiny mają pod tym względem nader „pojemny" rynek. Zwłaszcza zapotrzebowanie „Państwa Niebieskiego", gdzie od lat toczą się wojny, wzrasta z roku na rok. Po W. Brytanji najwięcej „wyrobów szatana" eksportują: Ameryka, Francja i Włochy. — Zyski, osiągane z handlu sprzętem wojennym, są niezmiernie wysokie i płyną do kieszeni fabrykantów prywatnych, gdyż, rzecz oczywista, państwowe wytwórnie broni i amunicji w handlu tym udziału nie biorą. Przynajmniej — bezpośrednio.

Korespondent pisma londyńskiego pisze: Nigdy nie zapomnę mojej rozmowy z pewnym robotnikiem w Barrow, który w pierwszych dniach po wybuchu wojny światowej powrócił był z Dardanel, gdzie wraz z innymi robotnikami angielskimi zajęty był montowaniem bateryj, przeznaczonych do obrony cieśniny morskiej. Wkrótce potem, owe angielskie armaty kłosiły tysiące żołnierzy angielskich!... A w Belgji? Tam działa dziesiątkujące pułki niemieckie pod twierdzami belgijskiemi, były fabrykatem — Kruppa! W innych znów wypadkach torpedy, zbudowane w Anglji, zatapiały angielskie okręty, a kule angielskie zabijały angielskich żołnierzy.

A po wojnie czy staliśmy się mądrzejszymi? — zapytuje dziennikarz. Bynajmniej! W okresie czterech lat następujących po wojnie, wywieźliśmy materjałów wojennych, jak: armaty, karabiny, maszynówki, szable, bagnety i t. p. wartości ponad dziewięć miljardów złotych. Część tego poszła do Rosji, którą — zwalczaliśmy. Poza tem dostarczyliśmy: 58 tysięcy karabinów i 45 miljonów nabojów Francji; tysiące maszynówek — Japonji; olbrzymie ilości pocisków i nabojów — Rumunji; tysiącami karabinów i szabli „uszczęśliwiliśmy" Brazylję, Siam, Jawę!... W ostatnich czterech latach rząd nasz wydał czterdzieści tysięcy pozwoleń na eksport materjału bojowego do Abisynji, Argentyny, Holandji, Szwecji, Japonji, Chin i dziesiątek pomniejszych państw i państewek na całej kuli ziemskiej.

Ten międzynarodowy handel bronią śmiało nazwać można międzynarodowym kanibalizmem i jakże przygnębiająca jest myśl, że jakiś młody robotnik w Sheffieldzie lub Barrow, fabrykujący dziś działa, amunicję lub gazy trujące na wywóz zagranicę, może kiedyś sam, lub syn jego znaleźć się w okoliczności, że wypadnie mu nastawiać piersi na pociski wytworzone przez niego samego, a znajdujące się w ręku wroga!

Wiemy dziś wszyscy, że wojna nie popłaca; wie o tem każdy, nawet najzatwardzialszy militarzysta. Natomiast popłacają: panika wojenna i wojenne przygotowania. To też w każdem państwie znajdziemy potężne grupy osobników, którzy ciągną olbrzymie zyski z „nastrojów wojennych", i którzy nie przestają „djabła wojny" pokazywać strwożonym obywatelom. W ich to właśnie interesie, niejeden mąż stanu uważa za potrzebne, od czasu do czasu „pobrząkiwać szabelką".

Kr.

Jakie filmy przyniosły największe zyski

W Hollywood frazes „miljon dolarów", gdy mowa o filmach, powtarza się tak często, iż możnaby pomyśleć, że filmów przynoszących wytwórniom miljon dolarów jest tyle, co ananasów na wyspach Hawajskich. W rzeczywistości miljonowe zarobki przedstawiają się o wiele skromniej. Według statystycznych zestawień Hollywood wyprodukowało wogóle tylko 73 filmy, rentujące się miljonowo.

W kolejności dochodów idą po sobie następujące filmy: „Śpiewający blazen", przyniósł 5 miljonów dolarów, „Czterej jeźdźcy Apokalipsy" — 4½ miljona dolarów, „Ben Hur" — 4 miljony dolarów, „Wielka Parada", „Kawalkada", „Krytywagon", „Król Jazzu" — po 3½ miljona, „Melodja Broodwayu" — 2,8, „Gorączka Złota", „Dziewięć przykazań" — po 2 miljony. Reszta filmów przyniosła wytwórniom dochodu poniżej dwóch miljonów. Z tych 73 filmów połowa (37) należała jeszcze do filmów niemych. Jednym filmem europejskim, który osiągnął w U. S. A. dochód miljona dolarów, był film p. t. „Namiętność".

Z pośród gwiazd i gwiazdorów, którzy przyczynili się do największego powodzenia kasowego filmów, w jakich występowali, należy postawić na pierwszem miejscu Jeanette Gaynor, Charles'a Farrell'a, Harolda Lloyda, Chaplina, śp. R. Valentino, Baxtera, E. Love.

M.

Kapłan katolicki — wynalazcą

Profesor chemji w jednym z instytutów katolickich w Stanach Zjednoczonych, ks. Juljusz Artur Nieuwland, dokonał wynalazku gumy syntetycznej. Wynalazek ten, mający doniosłe znaczenie dla przemysłu, wywołał duże zaciekawienie w świecie chemików. Nad wynalezieniem tej gumy daremnie trudzili się chemicy potężnej grupy przemysłowej braci Du Pont. Prasa amerykańska, entuzjastycznie witając wynalazek, podkreśla, że zawdzięczają go Stany Zjednoczonych kapłanowi katolickiemu. (KAP.)

DWIE RASY: INNI LUDZIE

Po niedzielnem spotkaniu piłkarskiem Francja—Niemcy, zakończonem zwycięstwem piłkarzy niemieckich, kapitan francuskiej drużyny (z prawej) składał gratulacje niemieckiemu gościowi (z lewej).

Rockefeller miał przodków we Francji

John D. Rockefeller jest podobno chory na grypę, co u 95-letniego młodzieńca, nawet gdy uchodzi za najbogatszego na świecie, nie wyklucza możliwości niepokojących. Jeden z zabiegliwych dzienników paryskich, licząc się widocznie z temi możliwościami, zbadał drzewo genealogiczne rodu Rockefellerów. Wyniki tych badań były dość niespodziewane: okazało się, że ród Rockefellerów wywodzi się z Francji. Siedzibą szlacheckiego rodu de Roquefeuil Vère w departamencie Tarn. Należący do rodziny de Roquefeuil Maurycy i Eugenja de Guérin wyemigrowali w XVII w. do Anglji, a później do Ameryki. Tam zmienili nazwisko de Roquefeuil na Rockefeller. Gdyby John D. Rockefeller urodził się i działał w ojczyźnie swoich przodków, byłby niewątpliwie wdzięcznym modelem dla Balzac'a, zostałby uwieczniony piórem genjalnego pisarza na kartach „Komedji Ludzkiej".

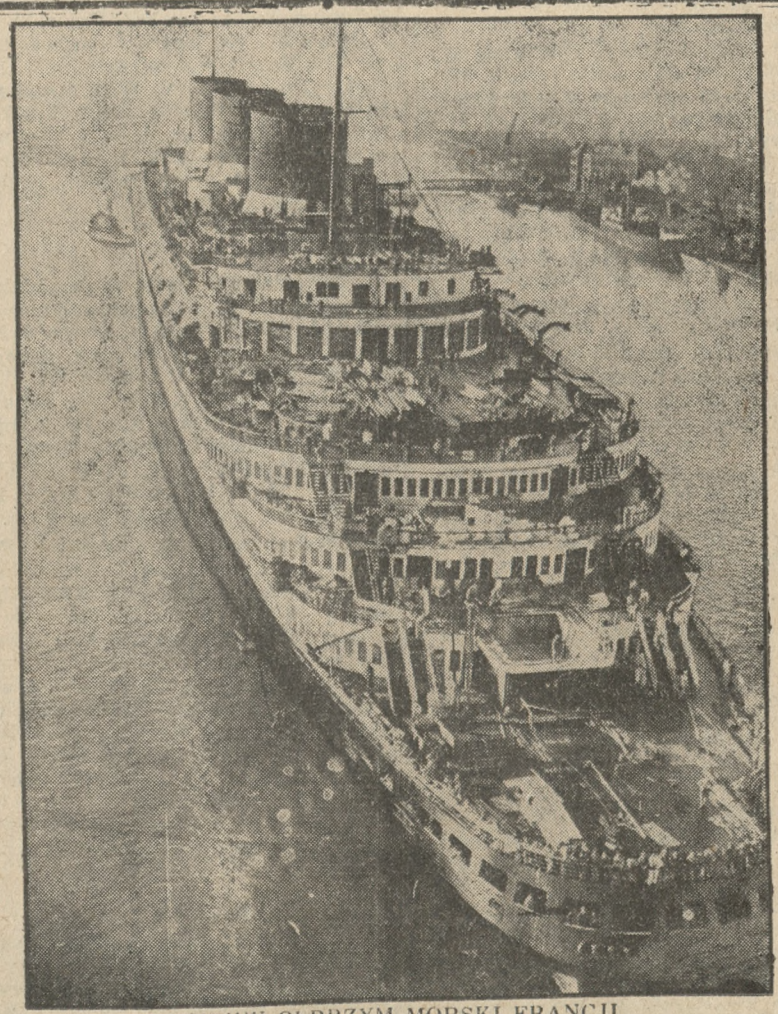

NOWY OLBRZYM MORSKI FRANCJI

W suchym doku stoczni w Saint Nazaire kończy się budowę „Normandji", najnowszego olbrzyma transoceanicznego Francji, który pod koniec roku podejmie podróż dziewiczą na oceanie Atlantyckim.

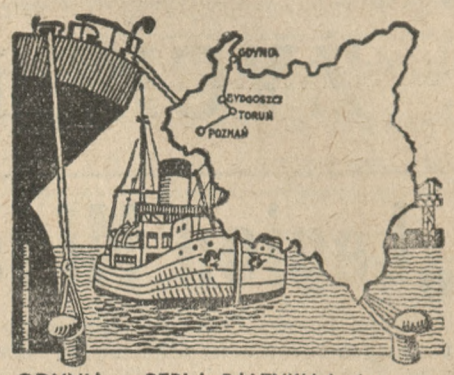

=Podróż po Polsce=

GDYNIA — PERŁA BAŁTYKU budzi swym rozmachem podziw na całym świecie. Jej mieszkańcy jak również letnicy zastosowują w szerokiej mierze zarówno podczas szalejącego sztormu jak przy słonecznej pogodzie chroniący „KREM MIAFLOR" i higjeniczny puder „LORAN" firmy HENRYK ŻAK Poznań.

Pg 3 104-7 278

nr. 6 dwutygodnika polskiej myśli narodowej opuścił już prasę i zawiera następujące artykuły:

O historyku Bogumile Trzcińskim
Aleksander Rogalski.

Za zachodnim kordonem
Franciszek Strzałko.

Polskie wyznanie wiary
J. B.

Iluzje statystyczne
Adam Marcinkowski.

Spotkanie
Wł. Sadowski.

Pamiętnik szlachecki
Jan Bielatowicz.

O prostocie Norwida
Stanisław Cywiński.

Wiersze wybrane

Szukamy nowych talentów

Maksymiljan Svabinsky
Hilary Majkowski.

Z wystaw warszawskich

Rranciszek Ksawery Tuczyński, zapomniany wiekopolski pisarz ludowy
E. D.

„Wystawa włoska" w krakowskim Pałacu Sztuki
Antoni Zawadzki.

„Literatura narodowa"
M. K. Dziewanowski.

Kadzielnica
Iwan Bunin.

Teatr Polski
Remigjusz Ney.

Opera
Marjan Łebkowski.

Cena egzemplarza 30 gr. Administracja Św. Marcin 65.

ŻYCIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

„Legjon Młodych" postąpił nieuczciwie"

Już po burzy i gorączce wyborczej na naszym terenie akademickim. Jedynie Warszawę czeka jeszcze szereg batalij. Dlatego właśnie odkładamy analizę cyfrową tegorocznych wyborów do czasu ich zakończenia.

Tymczasem warto tu słów kilka poświęcić technice wyborczej młodego B. B. oraz jej skutkom. Na szczególną uwagę zasługuje potworna wprost demagogja „sanacji", która bez jakiegokolwiek poczucia odpowiedzialności rzucała obracankami na prawo i lewo.

Szczególnie w dniu wyborów ulotki jej aż roiły się od obiecanek:

1) że zniży czynsz w domach:

2) obniży cenę obiadów;

3) że oni jedynie są obrońcami samorządu „Bratniej Pomocy", (do której w ub. roku wprowadzili komisarza!) i t. p.

Nie będziemy tu omawiali rzucanych przytem niesłychanych oszczerstw, które graniczyły z jakiemś szaleńczem delirium. Demagogja „sanacji" osiągnęła swój punkt szczytowy, gdy „Legjon Młodych", Związek Pol. Młodzieży Demokratycznej i „Strzelec" poczęły zachwalać, że ich lista jest „jedynie katolicka", „narodowa" i „czysto polska"! Rzecz jasna, że wysuwając te hasła, które dla olbrzymiej większości młodzieży nie są tylko hasłami wyborczemi, lecz głęboko pojętem „credo" moralnem, pragnęli wprowadzić w błąd ogół głosującej młodzieży.

Inny cel tej roboty nie istniał, ponieważ wybitnie antykatolickie i antynarodowe stanowisko tych organizacyj jest i było znane oddawna.

Było to więc poprostu grube i nieprzyzwoite nadużycie, które miało „blok młodzieży prorządowej" doprowadzić do zwycięstwa. Tego zresztą zwycięstwa, do którego przygotowywali się przez pół roku swoich komisarycznych rządów i którego byli zupełnie pewni.

Tymczasem wyniki wyborów wykazały, że pomimo ich maksymalnej mobilzacji, pomimo oszczerczej i demagogicznej kampanji, a wreszcie pomimo olbrzymiego za ich rządów spadku ilości członków w „Bratniej Pomocy", ogół młodzieży zdecydowanie przechylił szalę zwycięstwa na stronę tych, którzy szli dotąd i pójdą zawsze uczciwą drogą prawdy.

W konsekwencji młodzież narodowa zwyciężyła, utrzymując w wyjątkowo dla siebie ciężkich warunkach swój stan posiadania. Niewybredne metody „sanacji" jeszcze raz spaliły na panewce.

Ale na tem nie skończyło się niepowodzenie pupilków B. B. Oto nazajutrz po wyborach ukazało się oświadczenie Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej, które kończy kilkudniowy przedwyborczy sojusz rozbitej na grupki „sanacji".

By uniknąć jakiegokolwiek zdeformowania myśli przewodniej oświadczenia, przytaczamy je in extenso:

„Oświadczenie

„W związku z ulotką przedwyborczą, podpisaną przez Akademicki Blok Gospodarczy, a wydaną przez Legjon Młodych, stwierdzamy:

„Rezygnując ze swej samodzielności organizacyjnej na czas wyborów do Bratniej Pomocy U. P. wychodziliśmy z założenia, że przez scalenie Lewicy Akademickiej czynimy skuteczniejszą walkę o dobro najniezamożniejszych naszych kolegów.

„Dając wyraz naszemu rzeczowemu ustosunkowaniu się do tego zagadnienia, wysuwaliśmy zawsze postulaty natury społeczno-gospodarczej, uznając szafowanie hasłami nacjonalistycznemi i wyznaniowemi za najpospolitszą demagogję, co więcej, za niezgodne z podstawowemi zasadami naszej ideologji. Nie przynależność do tej czy innej grupy wyznaniowej czy narodowej, a praca będzie dla nas zawsze miernikiem wartości, jaką reprezentuje każdy z nas wobec Polski.

„W związku z tem oświadczamy, że Legjon Młodych, wydając w dniu 14 bm. wyżej wymienioną ulotkę, postąpił nieuczciwie tak wobec nas, jak i wobec głoszonej przez siebie ideologji.

„Związek Polskiej Młodz. Demokratycznej U. P."

A zatem Z. P. M. D., niestety dopiero po wyborach, wycofał się z zakłamanego frontu „prawdziwie katolickiego i narodowego" „Legjonu Młodych" i „Strzelca", uznając „szafowanie hasłami nacjonalistycznemi i wyznaniowemi za demagogję, co więcej za niezgodne z zasadami naszej ideologji".

Zakończenie tego oświadczenia brzmi: „Legjon Młodych postąpił nieuczciwie tak wobec nas, jak i wobec głoszonej przez siebie ideologji".

Ze swej strony dodamy tylko, że największą nieuczciwość popełniły te grupy razem wzięte wobec młodzieży akademickiej, którą usiłowały w dzień wyborów okłamać i w błąd wprowadzić swojemi „ultra-katolickiemi" i „narodowemi" hasłami, po to, żeby nazajutrz zarzucać sobie nawzajem nieuczciwość.

Na szczęście młodzież poznała się na nich i bez spóźnionego oświadczenia.

Wyborcze pokłosie...

POZNAŃ

— Walne zebranie Koła Polonistów S. U. P. Dnia 24 lutego b. r. w obecności kuratora p. prof. dr. T. Grabowskiego odbyło się walne zebranie Koła Polonistów S. U. P. Zebraniu przewodniczył kol. Cezary Gołkowski. Po sprawozdaniu zarządu nastąpiło sprawozdanie komisji rewizyjnej, złożone przez przewodniczącą kol. Barbarę Jamrosiównę, która też podała wniosek o uchwalenie absolutorjum ustępującemu zarządowi. Walne zebranie wniosek przyjęło.

Przystąpiono do wyboru nowych władz. Nowy zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: prezes — kol. Andrzej Bukowski, wiceprezes I — kol. Eryk Wilk, wiceprezes II — kol. Marjan Smereka. sekretarz — kol. Wanda Głownek, skarbnik — kol. Celina Krajewska, bibljotekarz — kol. Edmund Misiołek; członkowie zarządu gospodyni — kol. Renata Trąmpczyńska, sekretarz II — kol. Roman Nowicki, bibljotekarz II — kol. Hanna Świeżawska, kier. czytelni — kol. Antoni Jaworski.

W skład komisji rewizyjnej weszli: przewodniczący — kol. Aleksander Rogalski, wiceprzewodn. — kol. Jan Hernik, sekretarz — kol. Hieronim Michalski.

Sąd koleżeński stanowią kol. kol.: Cezary Gołkowski, Irena Wiśniewska i Czesław Pilichowski.

W wolnych głosach przemawiali: prof. dr. Grabowski, kol. Walczak, kol. Bukowski.

— Nowe władze Koła Naukowego W. S. H. W dniu 19 lutego b. r. odbyło się walne zebranie Koła Naukowego, towarzystwa studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu, na którem wybrano nowe władze w składzie następującym: prezes — Mikołaj Bychowiec, wiceprezes: — Król Aleksander, członkowie: — Dominikowski Stanisław, Muchowski Rudolf, Talpa Franciszek, Hornig Alfred, Piotrowski Władysław, Sieradzki Mieczysław.

— Zebranie konstytucyjne Koła Prawników i Ekonomistów. Po pięknym sukcesie młodzieży narodowej w wyborach do Koła Prawników U. P., w dniu 16 bm. odbyło się w obecności kuratora Koła p. rektora prof. dr. Z. Lisowskiego zebranie konstytucyjne.

Prezesem jednogłośnie obrano kol. Zygmunta Celichowskiego.

Poza tem w spokojnej i rzeczowej atmosferze dokonano dalszego wyboru prezydjum i rozdziału agend w sposób następujący: I wiceprezes — Mikołajczak Feliks, II wiceprezes — Nowak Jan, sekretarz Musiał Zenon, skarbnik — Przytarski Franciszek, powielarnia — Glogrer Augustyn, sekcja informacyjna i redaktor „Prawa" — Maciąg Władysław, bibljotekarz — Szymanek, gospodarz — Maik Eugenjusz, wolny człowiek — Werner Günther.

Przewodniczącym komisji rewizyjnej został kol. Sajdak Stefan, przewodniczącym sądu koleżeńskiego Leon Taylor.

— Walne zebranie Bratniej Pomocy W. S. H. — Sukces młodzieży narodowej.

W dniu 16 bm. — jak już pokrótce „K. P." donosił — odbyło się w drugim terminie walne zebranie sprawozdawcze Bratniej Pomocy W. S. H. Prezes Bratniej Pomocy kol. Gołębiowski, powitawszy na wstępie reprezentantów władz akademickich prof. Skalskiego, oraz kuratora „Br. Pom." prof. Żardeckiego, odczytał listę zmarłych członków stowarzyszenia i wezwał obecnych do uczczenia ich pamięci jednominutowem milczeniem.

Zkolei przystąpiono do wyboru przewodniczącego zebrania, którym obrano jednomyślnie kol. M. Bychowca.

Protokół z poprzedniego walnego zebrania przyjęto bez dyskusji.

Następnie złożył sprawozdanie z działalności ustępującego zarządu prezes „Br. Pomocy" kol. Gołębiowski, z działalności komisji rewizyjnej kol. Świerzawski. Po sprawozdaniach nastąpiła ożywiona dyskusja, w której zabierało głos wielu mówców, szczególnie z „Legjonu Młodych". Ci ostatni, jak zwykle, skierowali dyskusję na tory niepoważne. Ciętą odpowiedź dał im ustępujący prezes.

Do próby sił doszło z okazji wyboru komisji regulaminowej. Okazało się, że młodzież **narodowa ma zdecydowaną przewagę.**

Po dyskusji nad sprawozdaniami ustępujących władz stowarzyszenia uchwalono im absolutorjum olbrzymią większością głosów młodzieży narodowej.

Wybory w „Bratniej Pomocy" W. S. H. odbędą się dopiero w maju. Będą one niewątpliwie zwycięskie dla obozu narodowego.

— Wybory do Bratniej Pomocy słuch. Wyższej Szkoły Bud. Masz. i Elek. w Poznaniu. 100 proc. zwycięstwo listy narodowej. W dniu 9 bm. odbyły się wybory nowych władz „Bratniej Pomocy słuch. Wyższej Szkoły Bud. Maszyn i Elektr. W wyborach tych całkowity sukces odniosła młodzież narodowa, wprowadzając swoich kandydatów na wszystkie miejsca w zarządzie i komisji rewizyjnej. „Sanacja" wobec kompletnego braku „wyznawców" — mimo, iż istnieje oficjalnie „Legjon Młodych" — nie wystawiła nawet listy.

Nowoobrany zarząd ukonstytuował się następująco: Sarnowicz W. — prezes. Góral Zb. — wiceprezes, Donimirski K. — sekretarz, Owsiany — skarbnik, Raciborski — sklep, Żbikowski M. — agenda zdrowia, Podhorski P. — agenda pośr. pracy, Zych H. — sekcja rozrywkowa. Do komisji rewizyjnej weszli nast. koledzy: Marciniak — przewodniczący, Napierała i Grabowski — członkowie.

LWÓW

— Władze Bratniej Pomocy Stud. U. J. K. Dnia 9 bm. odbyło się zebranie nowych władz, wybranych 1 marca br. Władze ukonstytuowały się w następującym składzie: zarząd: kol. Rubin Jan Kazimierz, wiceprezesi: kol. Pazdro Leszek, i Tarnawski Andrzej, sekretarz: kol. Skiba Władysław, skarbnik: kol. Rzucidło Władysław, sekretarjat świadczeniowy kol. Drewniewska Jadwiga, ref. wpisowy kol. Nowogrodzka Marja, ref. administracyjny kol. Zalot Ludwik, ref. mieszkaniowy kol. Podgórski Edward, komisja procesowa kol. kol. Niezgoda Adam, Toruń Adam, Suchorek i Pitala, ref. pożyczek długoterminowych kol. Miśków Józef, ref. pożyczek krótkoterminowych kol. Kabel Józef, komisja żywnościowa kol. Paterak Benedykt i Skoropada Mikołaj, ref. pośrednictwa pracy kol. Suski, ref. odzieżowy kol. Mykietko, archiwum kol. Pajorski.

Komisja rewizyjna: przewodniczący kol. Rut Kazimierz, wiceprzew. kol. Antonowicz Tadeusz i kol. Wiszniowska Zofja, sekretarz kol. Chomik Jan. Sąd koleżeński: przew. kol. Twardowski Tadeusz, wiceprzewodniczący kol. Zathej Kazimierz, sekretarz kol. Pisarski Roman, prokurator kol. Weigel Andrzej.

KRAKÓW

— Młodzież narodowa w zarządzie Bratniaka. W wyniku przeprowadzonych wyborów do władz Bratniej Pomocy S. U. J. weszli następujący koledzy narodowcy: Mrowiec A., Trecz M., Rączy Wł., Meixner H., Bielatowicz J., Kubik Wł., Dujanowicz Cz., Kozioł W., Pisarz St. Do komisji rewizyjnej koledzy: Dusza, Kwapniewski, Sychta, Krzyżanowski, Janik, Szuberlak, Jawniak i do sądu koleżeńskiego: Brylińskі, Ciołkosz, Piątkowski, Szuchaja.

— Walne zebranie Bratniej Pomocy Medyków U. J. Dnia 8 bm. odbyło się walne zebranie sprawozdawcze Bratniej Pomocy Medyków U. J. Na przewodniczącego zebrania wybrano kol. Wład. Radeckiego, członka Młodzieży Wszechpolskiej. Padło za nim 113 głosów — przeciw 76 („sanacja" i Żydzi). Sprawozdanie ustępującego zarządu złożył prezes Brzeski, poczem na wniosek komisji rewizyjnej 110 głosami przeciw 39 „sanacji" uchwalono zarządowi absolutorjum.

Do wyborów zgłoszono dwie listy: narodową i „sanacyjno"-żydowską.

WARSZAWA

— Bratnia Pomoc S. U. W. Z powodu zgłoszenia jednej tylko listy — obozu narodowego — wybory się nie odbyły. Dnia 1 marca w obecności p. kuratora prof. Tatarkiewicza odbyło się zebranie nowego zarządu, na którego czele stanął po raz drugi kol. Władysław Gągol.

— Koło Filozoficzno - Psychologiczne S. U. W. Ogromną większością głosów wybrano zarząd narodowy. Prezesurę objął kol. Grzelecki Stanisław.

— Koło Chemików S. U. W. Młodzież narodowa uzyskała olbrzymią przewagę, wybierając zarząd narodowy z kol. Jastrzębskim z K! Veletia jako prezesem. — Opozycja nieliczna.

WILNO.

— Wybory w Bratniej Pomocy U. St. Batorego. Po zwycięskiem dla młodzieży narodowej walnem zebraniu sprawozdawczem „Bratniaka" wileńskiego, odbyły się niedawno wybory. Początkowo zgłoszono dwie listy: 1) narodową i 2) komunistyczno-„sanacyjną". W ostatni jednak dzień lista nr. 2 w obawie przed zupełną klęską wycofała się.

Wobec tego lista narodowa zdobyła wszystkie mandaty. Prezesem stowarzyszenia nadal będzie kol. Świeżewski.

Fakt załamania się „sanacyjnego" frontu na terenie akademickim Wilna jest jednym z najbardziej symptomatycznych objawów bankructwa **„sanacji" i jej warcholskich metod.**

Akademicka Sekcja Młodych w Warszawie przy pracy

— Ciekawy odczyt w Sekcji Młodych Str. Nar. Staraniem sekcji akademickiej Młodych Stronnictwa Narodowego w Warszawie odbył się w dniu 28 ub. m. odczyt wygłoszony przez prof. dr. Morawskiego, którego streszczenie zamieszczamy.

Modnym w dzisiejszych czasach na zachodzie Europy i w Polsce stał się termin rewizjonizmu. We Francji literatura rewizjonistyczna ma już pewien dorobek w postaci dzieł o Ludwiku XI, XIV, XVIII i XIX, a wytworzenie się poszczególnych syntez znalazło miejsce w znakomitem dziele Jakóba Breville — „Histoire de la France". Dzieła te na język polski przetłumaczone jeszcze nie zostały i dlatego dla szerszego ogółu są niedostępne z wielką szkodą dla naszego ruchu rewizjonistycznego. Tłumaczy się bardzo często książki o małej lub żadnej wartości, a o dziełach o prawdziwej wartości się zapomina.

Ruch rewizjonistyczny panuje także we Włoszech. Faszyści, ze znanym rozmachem, odmawiają wolnomularstwu jakiejkolwiek roli w odbudowaniu Włoch i głoszą, iż we Włoszech już niema masonerji. Twierdzenie powyższe jest nieco przesadzone, gdyż masonerja wprawdzie nieco podupadła we Włoszech, jednakże należy pamiętać, iż masoni, przepędzeni z jednego miejsca, skupiają się w drugiem. Rewizjonizm włoski jest niepewny i niewiadomo, czy wyda pożądane owoce.

W hitlerowskich Niemczech ukazały się także dwa dzieła w duchu rewizjonistycznym — antyludwigoskim, lecz niewiadomo, czy hitlerowcy zdołali już wyleczyć się z wpływów lóż wolnomularskich.

W Polsce od dłuższego już czasu w opinji światlejszej istnieje zrozumienie potrzeby rewizji naszej historji. Istnieją dwa prądy: szkoły R. Dmowskiego i szkoły odbronzowniczej Boy'a i Górki. O ile pierwsza z nich wgłębiła się w dzieje naszego narodu i bada rolę, jaką odegrała w nich masonerja, to druga zajmuje się „odbronzowywaniem" Mickiewicza i Sienkiewicza.

Z pomocą polskim wysiłkom rewizjonistycznym mogłaby przyjść nauka oficjalna np. Fundusz Kultury Narodowej, lub Polska Akademja Umiejętności, — z tej strony jednak widoczna jest obawa wejścia na tą drogę. Z pomocą Polskiej Akademji Umiejętności ukazały się dotychczas dwa tylko tomiki: mało wartościowa broszura Emila Kipy oraz St. Małachowskiego „Wykaz loż wolnomularskich w Polsce".

Z uznaniem należy przywitać początek jaki dała księgarnia św. Wojciecha wydając prace prof. Morawskiego (w druku).

Chcąc w polskim ruchu rewizjonistycznym uzyskać prawdziwe i trwałe wyniki, zgodne z punktem widzenia katolickim i narodowym, trzeba zdobyć się na cywilną odwagę w głoszeniu prawdy. Z drugiej strony potrzebne są do tego także środki finansowe. Zwróceniem uwagi na tą dziedzinę pracy oraz życzeniem skierowanem pod adresem młodych, by się lepiej wywiązali z bardzo obszernej i ciężkiej pracy, niż jej poprzednicy, zakończył swe przemówienie prelegent (DACZ).

— Sekcja Akademicka Stronnictwa Narodowego. W dniu 6 bm. odbyło się zebranie kandydatów, na którem referat na temat „Historja ruchu narodowego" wygłosił kol. Bajkowski.

Dyżury Sekcji Akademickiej: poniedziałki, wtorki, piątki i soboty od godz. 13—14; środy i czwartki pomiędzy godz. 19—20.

Czytajcie i prenumerujcie „GŁOS"

Organizacja rzemiosła polskiego we Francji

Według prasy warszawskiej ministerstwo przemysłu i handlu przesłało do konsulatu generalnego Rzeczypospolitej w Lille (Półn. Francja) pismo w sprawie organizacji rzemiosła polskiego na terenie emigracyjnym we Francji

W myśl tego pisma, ministerstwo przemysłu i handlu będzie uznawało dyplomy rzemieślnicze, wydane w ramach przepisów francuskich, uznając je jako równoważne ze świadectwami egzaminów, złożonych w Polsce.

Świadectwo egzaminu mistrzowskiego będzie uznawane, jeżeli egzamin był złożony we Francji przed komisją egzaminacyjną zrzeszenia rzemieślników polskich, emigrantów, na podstawie regulaminu egzaminacyjnego, który nie powinien odbiegać od tego rodzaju regulaminu, obowiązującego w Polsce i w obecności delegata właściwego terytorjalnego konsulatu Rzeczypospolitej we Francji oraz biegłego z wykształceniem technicznem, obejmującem dane rzemiosło, delegowanego przez Radę Emigracyjną przy ambasadzie Rzeczypospolitej w Paryżu.

Regulamin komisyj egzaminacyjnych i programy egzaminacyjne z przystosowaniem do warunkow na emigracji, będą opracowane przez Zw. Izb Rzemieślniczych.

Należy dodać, że projektowane jest utworzenie zrzeszenia rzemieślników polskich zamieszkałych w Francji.

Poznańskie Tow. Muzyczne

Jutro recital Zygmunta Lisickiego

Jutro, w piątek, dnia 22 marca o godzinie 8 wieczorem w sali koncertowej św. Marcina wystąpi ceniony i dobrze nam znany z zalet artystycznych pianista Zygmunt Lisicki. Artystę tego mieliśmy nieraz sposobność podziwiać na naszych estradach, ostatni jego występ w koncercie symfonicznym orkiestry miejskiej w Teatrze Wielkim dowiódł o wysokich walorach artystycznych naszego pianisty.

Piękny i interesujący program, który prof. Lisicki wykona, składa się z utworów Bacha, Schumanna, Liszta, Debussy'ego, Szymanowskiego i in.

Koncert ten odbędzie się w ramach koncertów Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego.

Przedsprzedaż biletów w cenie 2 zł na wszystkie miejsca (włącznie opłat) w firmie A. Szrejbrowski, ul. Pierackiego 20, w dzień koncertu od godz. 7,30 przy wejściu na salę.

Członkowie Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego mają wstęp wolny.

Koncert religijny

Szlachetny cel i ciekawy koncert ściągną z pewnością publiczność we wtorek 26 marca o godz. 20 do Auli Uniwersyteckiej. Tow. „Caritas" poparte przez Wielkopolską Szkołę Muzyczną urządza koncert religijny, który w programie zawiera utwory Poznaniowi nieznane, mianowicie Henryka Schütza oratorjum pasyjne „Siedem słów Chrystusa na krzyżu", Pergolesiego „Stabat mater" i Astorgi „Stabat mater" na głosy solowe, chór i orkiestrę. Ponieważ ceny biletów równają się cenom biletów kinowych, daje się każdemu sposobność zapoznania się z czołowemi dziełami literatury muzycznej oraz przyczynienia się do ulżenia doli tych, którzy się o pomoc upominać nie umieją. — Przedsprzedaż biletów w kancelarji Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej, ul. Fr. Ratajczaka 36.

32 Loterja Państwowa

CIĄGNIENIE PIERWSZE

W pierwszym dniu ciągnienia 2 klasy wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł na nr. 111049.

Po **10.000 zł** na nr. nr.: 23527 78815 144260.

5.000 zł na nr. 111062.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 9844 22532 41752 115283 124336 179442.

Po **500 zł** na nr. nr.: 26167 36235 91115 135479.

Po **400 zł** na nr. nr.: 6525 36860 46849 75388 75634 81753 132220 139734 180778.

Po **250 zł** na nr. nr.: 2907 6631 7273 15230 30138 35898 35949 59179 65802 67841 83261 89871 96396 123877 125429 131906 150599 160023 160694 180954 183234.

Po **200 zł** na nr. nr.: 9368 15454 33173 36851 45196 49394 56013 63453 65025 70821 82263 84995 87042 90726 91526 95274 109750 112855 123977 126786 135666 139029 146847 147960 149372 155646 156123 158417 166879 172525 178267.

Po 150 złotych na numery:

57 252 459 79 90 713 1509 39 633 713 877 239 424 4168 202 5384 635 6256 7194 890 8654 874 9471 769 906 10560 11167 580 766 922 12194 676 14669 15014 163 68 804 07 16418 809 17056 150 747 843 18063 151 209 657 822 19144 499 20083 125 546 21340 23043 249 25217 359 663 26179 416 555 658 27060 219 419 896 978 28441 643 761 29314 29 820 80 30038 124 31006 15 126 94 95 820 33101 249 67 34064 572 671 759 72 98 36057 261 37286 616 803.

39110 925 62 40378 460 41665 42327 584 719 43017 51 445 594 44163 45820 48 46111 517 47398 629 805 57 924 48059 655 59 49371 50116 918 51425 59 52132 36 655 53246 548 815 54733 55095 231 56160 355 887 57172 365 58235 336 465 60047 82 461 671 85 61075 726 71 916 62145 78 215 843 974 88 63480 779 64039 65029 53 424 66560 900 67335 776 986 68002 863 69474 508 70 834 70024 608 71287 72271 301 520 73560 74164 243 508 75424 897.

76546 900 54 77346 80 581 78240 628 708 872 79241 805 16 80009 698 899 81389 82244 62 83134 523 661 84308 948 78 85470 583 86037 184 801 87218 585 88254 495 506 89255 333 577 950 90649 56 729 91173 205 782 92529 67 70 665 927 93311 606 94017 855 96238 643 776 97164 98046 403 653 100068 114 102145 498 697 103580 621 104168 452 996 105172 680 106239 377 714 820 107166 108012 683 721 63 76 992 109053 274 616 116619 766 112473 977 113552.

114530 65 115262 822 58 119059 80 98 163 79 207 311 566 650 121217 27 402 87 672 888 122353 655 825 62 979 123377 511 709 124905 45 125251 126030 482 89 127159 774 128139 76 309 411 569 622 69 862 130561 739 960 131356 751 132017 287 305 490 728 80 133030 546 745 847 55 134606 971 135571 694 820 136160 420 137162 376 678 832 79 138317 678 756 139815 963 140135 220 637 141690 778 871 907 142384 801 143360 880 144131 394 647 87 145286 695 762 146571 847 88 998 147225 309 18 486 773 148243 347 149112 509 151455 969.

152402 04 153162 764 154583 624 933 155318 406 540 949 156160 566 858 157059 360 521 607 17 963 158340 754 944 50 79 159180 160061 393 161003 119 610 83 162030 643 79 956 164005 35 464 607 52 165732 166010 547 78 749 64 868 85 916 167070 812 168113 96 285 169209 170062 84 460 515 171435 901 172378 721 957 174567 765 843 91 175097 400 23 31 806 979 176258 479 919 177070 500 781 178979 179350 849 189319 90 181137 270 540 782 182304 183305 795.

Po złotych 50 na numery:

371 1323 66 500 52 2213 668 3060 61 232 75 447 564 604 963 4455 634 767 907 5012 509 828 73 6075 77 150 343 942 7087 445 72 89 534 8010 60 299 9074 178 421 770 10106 38 478 79 596 779 94 12668 13295 97 500 660 824 14259 303 540 992 150079 214 751 16240 727 29 40 17117 541 633 786 18302 24 31 581 766 19420 572 20104 64 208 21634 930 22110 386 542 97 675 704 23443 671 945 24122 954 25014 288 381 26069 474 835 933 27411 22 914 28204 838 29560 850 30158 328 39 31507 32036 211 599 687 32140 238 536 697 907 34087 367 509 35032 460 986 36124 254 571 732 37275 80 438 556 83 725 801.

38131 420 613 39618 40209 63 313 718 41077 404 16 691 774 42166 94 217 41 388 419 70 772 43040 505 607 10 44157 326 656 720 45192 310 653 46057 143 315 47474 514 753 48000 7 495 736 49174 269 570 816 925 52 50306 556 907 51360 751 819 52435 666 814 54245 323 99 180 698 877 55185 352 59 81 770 56565 601 74 57141 390 697 746 74 963 58186 539 59090 237 60000 228 38 315 497 671 814 61223 60 614 757 62754 63123 39 248 66 69 311 456 694 884 920 64 65124 326 484 803 66007 113 34 600 67056 82 99 434 68277 93 369 673 69180 81 330 959 70039 110 56 848 71115 316 52 60 997 72112 400 709 73479 80 603 708 29 74058 428 605 75120 253 406.

76182 845 77059 525 857 78033 48 169 526 646 60 64 79244 346 842 80156 382 81082 173 314 477 630 73 722 915 82140 83137 283 422 502 753 833 84044 223 385 452 572 757 85444 58 554 67 631 86150 270 361 400 515 87019 330 430 88236 477 828 79 89044 318 59 483 674 882 90000 401 4 18 39 515 48 91082 302 40 487 851 58 92116 281 774 970 93618 91 994 94216 70 405 721 919 95252 327 96104 38 273 96 602 44 926 97483 566 99156 250 513 75 6100297 742 101062 102302 416 764 871 938 103271 341 480 763 91 823 104118 417 556 77 801 921 105155 64 452 82 540 603 106585 735 107131 516 758 108242 394 408 638 953 109011 92 741 875 919 110012 570 111604 112251 353 725 113269 93 558.

114148 371 466 590 713 945 115396 639 116405 534 626 82 858 117300 419 932 118272 304 87 463 715 119140 317 409 97 120232 435 121238 303 543 83 859 122092 171 281 429 877 123379 91 426 33 522 707 812 124602 80 722 885 125099 124 50 279 334 740 968 126125 40 501 19 127283 405 529 637 128157 207 316 574 977 129029 75 269 520 68 130008 334 473 518 32 131109 856 85 914 132026 108 706 133059 344 453 726 46 134281 395 530 698 739 808 135081 173 222 343 75 722 343 75 722 136262 342 97 867 91 137069 141 246 806 951 138270 361 620 701 841 910 139075 585 823 140279 142517 58 625 143282 534 895 144011 49 623 744 145314 782 889 945 146071 113 90 410 741 801 43 147434 665 980 148331 657 827 61 149065 285 364 515 781 861 70 150155 82 96 236 82 353 430 533 703 94 151049 56 203 614 888 964 77.

152046 339 448 2926 153929 154590 155218 355 420 871 156084 159 294 385 467 698 839 157281 385 864 158095 232 701 853 929 159321 879 160381 601 719 855 56 975 161056 120 425 564 962 162422 784 163370 934 43 80 164111 949 165671 779 166109 72 330 744 886 167227 733 168019 174 745 812 66 169157 915 170126 348 633 804 983 171228 411 47 573 172034 102 173205 628 975 174063 366 944 58 175222 367 691 845 53 931 99 176187 342 489 542 884 978 177225 178168 505 179029 489 526 614 84 180239 966 181013 153 63 260 352 887 182031 41 407 184305 587 695 747 87 969.

CIĄGNIENIE DRUGIE

Po 150 zł na n-ry:

315 503 1654 2773 4788 5158 984 6719 7496 8610 9255 856 10446 13482 550 14453 970 15061 16095 600 603 17225 18757 19064 208 21032 76 23951 24526 25625 748 26455 27525 32230 23955 96 34203 910 35372.

40673 41684 43590 635 45684 46483 47660 49060 220 40 50290 52824 53630 54338 597 678 55296 57969 58353 661 60389 61701 965 62158 357 63010 274 563 64379 568 65792 67156 242 368 68195 418 88 945 69280 70234 71297 72353 74399 490 75603.

76551 65 78654 79282 80060 81241 497 887 84122 357 85057 86039 87710 88343 90200 92401 629 93569 96184 98649 99051 100238 102041 103359 526 106422 38 850 107802 108108 230 109364 112937.

115561 117091 495 118230 394 120751 121781 126563 819 128086 124 129572 133654 134408 750 901 88 135945 136013 41 138091 807 139046 141367 142338 144419 145240 147305 149037 491 894 903 150779 151123 32.

152272 153106 154190 387 432 50 986 155214 796 156240 158247 159237 374 748 160305 597 874 163545 730 164339 167390 168112 86 169594 170248 703 971 171520 172018 173130 976 174532 670 175908 176649 179626 173756 990 184517.

Po 50 zł na n-ry:

2637 9154 381 635 973 4823 5182 6966 8497 566 9143 10223 11178 256 778 12412 843 13166 14856 15190 356 844 17729 58910 60 18509 848 21765 22856 23675 24451 26437 981 28658 30403 531 31164 660 32169 320 862 33446 75 543 35823 933 36191 205 480 858 37328 66 506 897.

39025 913 36 597 41405 42996 43138 256 442 44028 934 45243 627 885 47507 48167 49507 50059 612 51853 90 53495 905 54205 495 745 986 55494 812 56145 57329 58311 643 762 84 59271 60045 632 857 80 61558 62212 517 63070 66544 774 67178 68047 295 69798 70045 112 734 71190 936 73464 84 949 74188 471 915 75572 853.

76957 77893 78594 79649 80248 726 81197 83258 614 86165 87516 88671 923 89582 90007 713 91494 93698 975 94583 803 52 95978 96102 471 98425 94 99043 100607 101076 103590 104061 107 427 597 105596 841 106129 107078 691 108052 501 887 109497 110535 723 97 111278 626 987 112632 112632 113371.

114574 115078 685 877 116007 209 499 849 984 117717 118647 119345 53 120007 123875 125375 126954 127211 345 128810 80 130197 131749 52 71 934 132004 133144 135334 558 136984 137067 138490 139429 140068 141960 142850 143113 793 144269 345 145979 146602 147273 148450 518 648 149679 838 150139 840 62.

153199 455 155483 156217 83 404 45 617 864 157112 159487 160063 427 161645 926 162314 163401 164727 166093 214 954 167036 168997 169939 170971 171249 650 174144 257 431 175762 989 176996 177214 427 87 179108 180496 662 181159 183125 539 63 752 55 184368 455.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

10 000 zł na nr. 57305.

5 000 zł na nr. 103006.

Po 2 000 zł na n-ry: 69416 143519 161400 184388.

Po 1 000 zł na n-ry: 18194 41933 50346 57735 59390 114932 133913 154264.

Po 500 zł na n-ry: 39687 46641 60078 66140 110989 116767.

Po 400 zł na n-ry: 27138 35078 44288 77723 84079 131234 148 031 151248 163841 171728.

Po 250 zł na n-ry: 1779 6649 10070 11621 17464 28841 65636 77899 85902 95678 117185 118196 1322881 147786 163785 173289 180350 184850.

Po 200 zł na n-ry: 1782 3606 17464 17508 21845 32721 34054 35165 36662 39639 53043 54187 59831 61593 64102 64794 68146 71051 77849 82862 86289 87606 89809 93124 104733 116460 116529 123185 132268 137383 140166 141887 147786 153598 166090 169427 171578.

Po 150 zł na n-ry:

383 1337 2777 888 918 41 3975 4160 5556 6318 472 622 653 7009 317 787 9131 250 10372 466 11838 71 12638 13669 14550 68 16279 373 77 17089 339 805 19129 373 76 941 20145 981 22404 525 23210 379 25131 946 75 26232 27863 987 29361 30026 810 93 35192 827 926 36713 846 37205.

38128 39366 40518 70 41017 430 43785 44385 540 45489 900 46749 864 41 601 898 939 49895 51888 900 71 52157 812 53777 884 55022 25 108 57 56041 90 726 57626 40 58481 60334 407 884 62025 220 63488 65327 532 66879 67201 69456 637 712 72 70113 518 695 885 71375 73052 74441 75953.

76055 827 77892 78206 472 914 79056 364 989 80611 60 82746 83437 70 84820 85282 88126 534 666 769 89310 418 92389 482 652 93512 687 94761 97809 923 98391 420 67 99781 100651 101467 102172 104023 281 105392 679 106258 107055 98 108756 110668 111380 841 56 113039 488 569.

114404 581 115534 116138 960 118548 848 119321 120061 328 448 121611 122055 314 123661 124020 356 556 125055 807 127972 129552 71 130482 131080 82 133182 381 134683 138052 265 301 139168 140344 501 141030 91 853 142030 584 143270 455 80 144921 73 145148 146409 670 984 147480 149204 742 990 150013 25 134 740 151577.

152479 722 72 969 153437 585 642 155492 543 156036 770 157332 555 158364 160108 24 66 750 161394 163092 261 778 165166 244 445 166533 950 168490 564 169323 170057 288 789 171426 565 627 813 172295 173558 175018 811 91 176000 712 177703 178716 179589 180841 181001 17 807 183143.

Po zł 50 na n-ry:

533 1743 810 63 927 2758 3155 5787 836 6385 7045 642 763 10077 265 365 79 432 12132 226 698 949 13160 14466 15267 927 17805 18093 373 518 886 19452 699 20124 21546 958 22069 248 316 51 524 939 72 23088 132 934 24101 359 25709 26 26567 689 27795 28335 96 29674 30152 754 31744 900 32806 999 33860 34422 61 64 680 919 35414 937 36384 495 37156.

39432 88 582 40698 41904 67 42036 697 925 47 43154 892 44703 841 45414 47255 48834 49915 50221 51374 52741 77 53320 825 55212 903 56076 240 57824 58253 94 348 491 59545 669 61425 40 795 62034 362 63479 778 64211 434 80 515 693 65365 849 66369 562 719 980 67111 307 68226 97 587 806 72 69342 571 70117 73026 242 840 74285 313 572.

77140 682 930 78036 114 603 735 79514 606 53 80575 679 81030 691 973 82167 485 814 83217 424 554 704 945 85571 622 86874 88185 699 89228 495 615 42 728 895 90097 951 91464 70 673 787 876 994 92309 93441 550 600 752 94632 96015 689 97776 913 98055 99037 86 322 28 423 817 100237 587 879 101587 740 920 102989 103290 675 104260 552 106056 120 284 107154 270 108112 724 810 109833 40 110272 726 825 36 948 111499 605 112908 113354 412 61.

115451 116164 488 711 118347 749 928 119304 120387 121325 122181 319 124242 125119 323 438 678 126509 634 799 902 15 127157 432 128111 356 416 41 753 827 130672 132573 133878 134175 135090 949 136823 137209 892 943 138159 72 93 139421 805 140092 370 610 72 790 141309 616 988 142637 827 143311 626 707 95 144720 832 145248 363 146200 147552 941 148021 151 149652 898 150145 227 661 889 151312.

152283 153004 154438 155524 156078 303 157212 495 158096 269 159370 447 93 161061 343 162325 641 866 163047 69 502 883 164624 165003 576 166775 942 167559 168566 710 169238 90 447 806 170368 171052 173296 301 174482 175180 225 673 803 176464 177213 70 730 178029 179672 180156 404 181656 183441 815 52 184338 510 616 744.

Fabryka samochodów Polskiego Fiata jest wyposażona w najnowsze urządzenia fabryczne, których nie posiada nawet cały szereg znanych fabryk zagranicznych.

dg 1 422

Kinoteatr „Słońce"

W niedzielę, 24. b. m., o godz. 12 pod protektoratem JW. Pani Prezydentowej Więckowskiej i ks. radcy Putza przedstawienie dla dzieci i młodzieży

Teatr Marjonetek

Chiński Mur

czyli 101 awantura „Strachu na Wróble". Bilety po 25 gr, 50 gr i 1 zł są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, Br. Pierackiego 20, tel. 56-38. **Całkowity dochód na kolonje wakacyjne dla młodzieży.**

zg 107

Dziś Nowaczyński w „I. K. S'ie"

Dziś, punktualnie o godz. 10 odbędzie się drugi wieczór loży autorów „X" na budowę Muzeum Narodowego w Krakowie. Sensacją wieczoru będzie słowo wstępne Adolfa Nowaczyńskiego. Po raz pierwszy usłyszy publiczność „X'u" recytatorkę Joannę Poraską, która wypowie szereg satyr Pigwy, Swinarskiego i Kołodziejczyka. Pozatem wystąpią z autorecytacjami Aleksander Janta-Połczyński, Szymon Pigwa i Artur Marja Swinarski.

Nowa metoda nauczania języka angielskiego

Uniwersytetu Oxfordskiego

Prof. J. Zarembina, której kursy praktyczne języków obcych (przy ul. Przecznicy 6, m. 7) cieszą się wielkiem powodzeniem, rozpoczyna wiosenną serję swoich wykładów języka francuskiego i angielskiego.

Dowiadujemy się, że kursa te będzie p. Zarembina prowadziła według najnowszej metody **Uniwersytetu Oxfordskiego,** który wydał ostatnio t. zw. **Oxfordski kurs językowy.** Jest to wynik opracowania nowej metody **nauczania,** opartej na długotrwałych badaniach nad współczesnem językoznawstwem. Grono profesorów przy wydziale filozoficznym Uniwersytetu w Oxford oddało się kilkuletnim studjom nad badaniem, jakie podstawowe słowa i pojęcia tworzą początki elementarzy angielskich, używanych na całym świecie. Kurs cały dzieli się na kilka oddziałów (wydanych w postaci bardzo tanich książeczek), z których pierwszy kurs już po 3-ch miesiącach daje uczniowi możność rozmowy w nowo opanowanym języku. System Uniw. Oxfordskiego został już zaprowadzony z wielkim sukcesem w kolonjach i krajach dominjalnych, a obecnie rozchodzi się także i w krajach europejskich. W Polsce jest prawie nieznany i teraz znajdzie zastosowanie na kursach **prof. Zarembiny.**

zg 106

SPORT

Przed mistrzostwami Polski

Z okólnika Poznańskiego Okręgowego Związku Bokserskiego

Mistrzostwa Polski odbędą się w dniach 5, 6 i 7 kwietnia rb. w hali reprezentacyjnej w następujących godzinach: a) przedboje w piątek 5 kwietnia o godz. 20, b) ćwierćfinały w sobotę 6 kwietnia rb. o godz. 19, c) półfinały w niedzielę 7 kwietnia rb. o godz. 12, d) finały w niedzielę 7 kwietnia rb. o godz. 19.

Ważenie i badanie lekarskie odbędzie się w piątek w hotelu „Monopol" od godz. 17 do 18. Kontrolne ważenia odbywają się każdorazowo na półtorej a najpóźniej na jedną godzinę przed rozpoczęciem zawodów. Zebranie delegatów poszczególnych okręgów i losowanie walk odbędzie się w piątek punktualnie o godz. 18 w lokalu P. Z. B. Okręgi są zobowiązane nadesłać nazwiska startujących zawodników najpóźniej do dnia 31 marca do wydz. sportowego POZB Poznań, hotel „Monopol".

Gry sportowe

Bawiła w Wilnie akademicka drużyna estońska, która rozegrała dwa spotkania z wileńskim AZS. Oba te spotkania wygrali Estończycy w siatkówce 2:0 (15:13, 19:17), w koszykówce 68:19 (25:10). Z Wilna Estończycy udają się do Warszawy, gdzie spotkają się z AZS i YMCA.

Lekka atletyka

W ostatnich międzynarodowych zawodach w Nowym Jorku, Kucharski nie startował, gdyż generalny konsul zakazał mu udziału z powodu silnego przeziębienia. Drugim powodem zakazu był brak pozwolenia międzynarodowej federacji na dłuższy pobyt w Ameryce, Kucharski bowiem, jako amator, miał prawo startować zagranicą w ciągu 3 tygodni które już upłynęły. W czwartek opuszcza on Amerykę, udając się na pokładzie „Kościuszki" do Polski.

Pięściarstwo

Na mistrzostwa Polski Warszawa wyznaczyła następujących pięściarzy: w. musza: Wieczorek (CWS), rez. Rundstein; w. kogucia: Rotholc, rez. Teddy (Legja); w. piórkowa: Polus (Warsz.), rez. Kozłowski (Skoda); w. lekka: Bąkowski (Skoda), rez. Fichliński (Fort Bema); w. półśrednia: Doroba II (Legja), rez. Jańczak (Polonja); w. średnia: Pisarski (Skoda), rez. Pilnik; w. półciężka: Doroba I (Legja), rez. Karpiński (CWS); w. ciężka: Mizerski (Legja), rez. Sowiński (Polonja). Poza tem wyjeżdżają mistrzowie Polski: Czortek (Skoda) w muszej; Forlański (Warszawianka) w piórkowej i Seweryniak (Skoda) w półśredniej. Sekundantami Warszawy będą: pp. Feliks Stamm i Eugenjusz Cendrowski.

Piłka nożna

Zarząd PZPN finalizuje projekty międzypaństwowych spotkań. Definitywnie odbędą się spotkania: Polska i Rumunja 3 listopada w Bukareszcie, Polska i Niemcy 15 września we Wrocławiu, Polska i Belgja 1 września w Brukseli, Polska i Łotwa w Warszawie 1 lub 15 września, Polska i Austrja 12 maja w Wiedniu, Polska i Austrja 6 października w Polsce. (PAT)

„Warta" i „Pogoń". Zawody te odbędą się w niedzielę o godz. 16 na boisku „Warty". Ligowa drużyna „zielonych" bardzo starannie przygotowuje się do zbliżającego pierwszego spotkania z „Cracovią". „Warta" będzie miała okazję zrewanżowania się za poniesioną porażkę na turnieju jubileuszowym „Pogoni". (kom)

Różne

Przed olimpjadą. W ministerstwie propagandy w Berlinie odbyło się przyjęcie dla korpusu dyplomatycznego oraz przedstawicieli pism zagranicznych. Był m. in. również obecny min. Goering, mni. Neurath i min. Darre. Na tem przyjęciu kierownik sportu niemieckiego Tschammer von Osten omawiał stan przygotowań do przyszłorocznej olimpjady berlijskiej. (tel. wł.)

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 17 marca 1935 r., o godzinie 7 wiecz. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, moja najukochańsza żona, bratowa i ciocia, ś. p.

z Stalińskich

Rozalja Jasińska

przeżywszy lat 62. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 22 marca, o godz. 5 po południu z kaplicy wojskowej Wały Jana III na cmentarz farny przy ulicy Bukowskiej.

W ciężkim smutku pogrążony

zg 10 743 **mąż.**

W czwartek, dnia 21 marca 1935 r., o godz. 7,30 rozstała się z tym światem, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, kochana córka, siostra, bratowa i ciocia, ś. p.

Władysława z Małeckich Piątkowska

w 48 roku życia, o czem zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążone

dzieci i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 24. b. m., o godz. 17-tej z kaplicy cmentarnej w Górczynie. Msza św. żałobna we wtorek, 26. b. m., o godzinie 7,30 rano w kościele św. Michała przy ul. Stolarskiej. zg 10 744

Poznań, ul. Skryta 11, Buk, Bydgoszcz, Berlin, Łódź, Wągrowiec.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjał", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Dnia 19 marca 1935 r., o godz. 20,20 zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., ś. p.

Leonard Lekszycki

Eksportacja zwłok z kostnicy szpitala okręgowego przy Wałach Jana III do kościoła garnizonowego odbędzie się w sobotę, 23. b. m., o godz. 10. Po mszy św. pogrzeb na cmentarz św. Marcina przy ulicy Towarowej.

W głębokim smutku pogrążeni

zg 10 745 **rodzice, bracia, bratowa i bratankowie.**

Dobrze i tanio

każdy maluje kto u nas

farby i lakiery

kupuje.

Centr. Skład Farb

Piekary obok składu kołder.

Tel. 32-05

Obsługa ściśle fachowa.

ng 7 517/8

NOWOŚCI WIOSENNE

w obecnym sezonie **U NAS SPECJALNIE TANIO!!**

Prosimy przekonać się o tem! Polecamy w olbrzymim wyborze:

Przepiękne tkaniny na płaszcze, kostjumy, komplety i suknie. Gotowe płaszcze damskie według modeli paryskich i wiedeńskich, również kostjumy, komplety i bluski. Kurtki futrzane i lisy. Pierwszorzędne bielskie materjały na ubrania i płaszcze męskie.

DOM HANDLOWY F. WOŹNIAK POZNAŃ UL. RYNKOWA (Kramarska 16)

ng 7599/7600

Lokal handlowy

parter, z dwoma oknami wystawowemi, centralne ogrzewanie, dobry punkt Starego Rynku od zaraz korzystnie **do oddania.** Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego **dg 1 444**

St. Grabianowski i S-ka S. A.

Poznań, Pl. Wolności 11, tel. 40-10 40-11

poleca do dostawy z składu względ. z reprez. hut **Blachy, Pręty, Rury, Druty: miedz., mosięż., alumn., cynk i zdobnicze. Metale, Armaturę (bronz. i żel.), Szczeliwo, Pasy (skórzane i z sierści wielbłądziej), Tygle grafitowe i inne artykuły techniczne.** dg 1 403/4

Stenotypisty-Księgowego

siły rutynowanej, z ładnym charakterem pisma, obeznanego z księgowością i sprawami ubezpieczeń społecznych, o skromnych wymaganiach, z dobremi referencjami, **poszukuje** zaraz większy majątek ziemski w Pozn. Zgłoszenia, z których nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi, przyjmuje Kurjer Poznański pod **zg 10 740**

KASJERKĘ - KSIĄŻKOWĄ

z dłuższą praktyką, władająca również językiem niemieckim **poszukujemy.** Reflektujemy tylko na siłę mającą odpowiednie kwalifikacje. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zg 10 739**

W postępowaniu upadłościowem w majątek **Zofji Dernow w Poznaniu, ul. Br. Pierackiego 8,** znak akt II. Na. 47/34 ma za zgodą wydziału wierzycieli nastąpić podział zaliczkowy. Uwzględnione mają być ustalone wierzytelności w klasie VI. w wysokości zł 67 009,40, do podziału wyznaczono sumę zł 16 752.30, czyli stawka wynosi 25%. Wykaz uwzględnionych wierzytelności wyłożony jest do wglądu zainteresowanych w Sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu, pokój 47. ng 6 770

Poznań, dnia 20 marca 1935 r.

Zarządca masy (—) Kazimierz Kabaciński, ul. Spokojna 10.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,15.

1. KAMIENICE

Willę
amortyzacyjna dwumieszkaniową komfortowa, ogród sprzedam — wpłaty 24 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 636

Parcelę
ulica Warszawska korzystnie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 152

Administrację Nieruchomości
przyjmie zaprzysięż. rew. ksiąg. załatwi także wszelkie sprawy podatkowe ewentl. za mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 709

Kamienica
centrum pierwszorzędna budowa, dochód ustaw. 24 628. Cena 180 tysięcy, wpłaty 100—120 000, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 230

Willę
kupię okolicy Teatru Wielkiego Oferty Kurjer Poznański p 2007

Dom
nowy sprzedam. Andrzejewski, Marcina 20. zdg 67 064

Kamienicę
kupię, ściśle, centrum gotówką, wprost właściciela. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 846

Śródmieściu
sprzedam masywny dom za siedmiokrotny czynsz, wpłaty 40 000. Radowicz, ul. Półwiejska 38 a. zdg 67 013

2. PIENIĄDZ

1 500
Współpracownika, współpracowniczkę przyjmę. Rentowny interes. Spokojna praca umysłowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 756

2 000
pożyczki lub wspólnika szukam zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 66 784

3 000
do 5 000 pożyczki udzielę na czas określony kupcowi lub aptece. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 791

Pięćdziesiąt
złotych pożyczki udzielę pod zastaw maszyny pisania. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 799

Młyn
poszukuje do swoich filji dwie osoby gwarancją. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 973

4. OSOBISTE

Nieodpartem pragnieniem każdego człowieka, jest uniknąć tej troski, co na niego czeka. Troski nie unikniesz, ale ja osłodzisz, gdy

na podwieczorki

do Webera chodzisz! ng 6 755

Wszystkie weksle
akceptant Wilhelm Waga, żyro Pelagja Janiszewska, Swarzędz, unieważniam nieodpowiadam. Pelagja Janiszewska. zdg 66 720

Znaczki pocztowe
kupię, udzielę pożyczkę pod zastaw zbioru. Oferty „Par" 54,60 Pg 3106-54.60

Świadków
dnia 7 sierpnia 34 r. o godz. 3,20 na ul. Wierzbięcice róg Stromej zderzył się rowerzysta z moim samochodem, przy wymijaniu tramwaju i wozu. Łask. zgłoszenia ul. Fabryczna 2a, m. 2. zdg 67 039/40

6. OŻENKI

Panna
lat 23, szatynka krawcowa, posiadająca 2 000 zł wyjdzie zamąż za dobrego rzemieślnika lub niższego urzędnika do lat 30, z dobrym charakterem i stałą pracą. Oferty tylko poważne do Kurjera Poznańskiego zdg 66 701

Największy wybór
zamożnych zdecydowanych panpanów poleca „Echo", Poznań, św. Marcin 68. Tel. 50-30. zdg 66 905

7. SPRZEDAŻE

Zakład
fryzjerski, dobrze prosperujący, mieszkaniem tanio sprzedam. — Wskaże Kurjer Poznański zdg 66 764

Radjoaparat
„Natavis" 4 lamp. zupełnie nowy, dwa głośniki dynamiczne, adapter, 28 płyt tanio na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 66 762

Limuzyna
Alfa Romeo, Fiat otwarty tanio Strzelecka 15. zdg 66 757

2 rowery
męskie korzystnie. Stary Rynek 92, m. 7. zdg 66 925

Skład
każdą branże tanio sprzedam. Półwiejska 34, m. 3. zdg 66 989

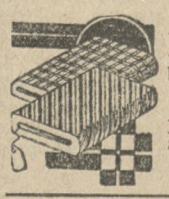

Materjały
Wiosenne. Nowości wielki wybór

Molenda
Poznań. — Plac Świętokrzyski 1.
Pg 2 908-6.12

Parcelel
narożnikowa Aleja Wielkopolska 1 300 m², ul. Sporna 940 m², Grunwaldzka 1 000 m², Krasińskiego 800 m² tanio sprzedam. Maciejewski, Zwierzyniecka 8, telefon 62-66. zdg 105

Gabinet
ciężki, dębowy, rzeźbiony, jak nowy tanio sprzedam. Magazyn Mebli, Podgórna 6. zdg 66 851

Kolonjalkę
dobrze prosperująca, centrum 2 pokoje słoneczne kuchnia sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 849

Pianino
Sommerfelda czarne jak nowe tanio sprzedam. Podgórna 6 m. 5. zdg 66 849

Spowodu
przeprowadzki na prowincję, bufet oraz fortepian bardzo korzystnie na sprzedaż. Za Bramką 4, m. 5. zdg 66 844

Rower
sportowy na „cynglach" sprzedam. ul. Asnyka 3, m. 9. zdg 66 930

Tylko Woźna
1 a, Polski Dom Komisowy, meble używane

jadalnie nowoczesne
gabinety bogato rzeźbione, sypialnie,

kuchnie
brzoza, kluby.

bemar
dywany, pościele puchowe oraz meble wszelkiego rodzaju. Sprzedaje i kupuje.

Płacę najwyższe ceny.
zdg 66 988

Metalową
szafę wystawową 60×170 oraz używane klisze 6×9, 9×12, 10×15 sprzedam Foto Zieliński, św. Marcin 54. zdg 66 725

Pianino
Drygas czarne jak nowe tanio sprzedam Wodna 12. I ptr. zdg 66 850

Samochód
Lancia w dobrym stanie tanio sprzedam Garaże Brzeskiauto, godz. 1—3. zdg 66 431

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe
„Continental"
Triumf techniki Jakość niedoścignioną. Przedstawicielstwo:
Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań Sew. Mielżyńskiego 21. Tel. 21-24. ng 6 273

Antyczne meble
mahoniowe, brzozowe, obrazy świeczniki żydowskie sprzedam. Skarbowa 4, parter, lewo. zdg 66 567

Skrzypce
okazyjnie sprzedam. Poddany, Szamarzewskiego 34. zdg 66 842

Wózek
dziecięcy głęboki sprzedam. Poznańska 46/48 — 22. zdg 66 983

Rower
korzystnie. Słowackiego 48, m. 6 zdg 66 982

Fryzjerski
zakład sprzedam. Kurjer Pozn. zdg 66 977

Ogrodnicze
noże nożyce, (sekatory), rozpylacze do kwiatów, piłki do drzew, djamenty szklarskie poleca w wielkim wyborze
Ed. Karge
Poznań, ul. Nowa 7/8. Pg 2436-12.21

Meble używane
sypialnie jadalnie, gabinety kuchnie lustra lampy najtaniej Dom Komisowy Wroniecka 6/8. ng 5930

Szkło stołowe — szlifow. Porcelanę — Fajans
poleca
tanio F-a C. Ratt,
27 Grudnia 4. zdg 66 794

Centralny Magazyn Mebli
Marjan Buśko
Marcin 59
Wielki wybór Przystępne ceny. ng 6768

Gramofony
płyty, ceny najniższe F. Bałoń Poznań, ul. 27 Grudnia 3 (w podwórzu). dg 1 416-17

Urządzenia domowe jadalnie — sypialnie
oraz wszelkie meble używane sprzedaje Wożna 16 Nowy Dom Komisowy. ng 6750

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 2901/2

Maszyny do pisania i liczenia

najkorzystniej
Kochanowicz i Ska
Ratajczaka 14. Pg 2 933-11,58

Narybek
karpia do sprzedania. Maj. Wielkie, p Swadzim, powiat Poznań zdg 65 886

Sprzedam
tanio całkowite urządzenie
kawiarni
bufet, stoły marmurowe, krzesła wiedeńskie, kanapy, urządzenie kuchenne. Inowrocław, Piłsudskiego 5 m. 2. zdg 66 828

Parkietowe posadzki
dostarcza solidnie i fachowo znana firma
Koraszewski i Marweg
Poznań Plac Wolności 14a. dg 1156/7

Meble kuchenne wprost wytwórni
najkorzystniej kupie
Piaskowa 3, Koniecki,
ulica leży przy Tamie Garbarskiej. zdg 64 627

Płaszcze damskie, swetry, bluzki, spódniczki, bielizne, pończochy
poleca najtaniej
S. Cichocki
Wrocławska 5/6 dg 1442

Stół
rozciągany na 24 osób tanio. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 873

Kolonjalka
maglem. mieszkaniem tanio. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 66 865

Rower
męski, Długa 3 stróż. zdg 66 857

Ciężarówka Ford
1½ tonn gotowy do jazdy korzystnie do oddania. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemian. Aleje Marcinkowskiego 13, pokój 9. dg 1451

Maszyna
damska okrągłem czółenkiem — korzystnie. Śniadeckich 6a. — 7. zdg 67 068

Harmonjum
sprzedam. Matejki 60, m. 3. zdg 66 710

Waga uchylna „Schember" 325,—
dobrze utrzymana. Szkolna 7/8 m. 8. zdg 66 834

Regały
różne okazyjnie Wielka 20 Okazyjny Skład. zdg 66 833

„National"
kasę amerykańską sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 832

Samochód
ciężarowy 2½ tonny Citroen po remoncie na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 752

Urządzenie
piekarni tanio sprzedam. Św. Marcin 68, II ptr., lewo. zdg 66 745

Wózek
dziecięcy dobrym stanie sprzedam. Szymborska 7 — 8. zdg 66 796

Jadalnia
„Empire" jadalnia 500,— Stolarnia, Bukowska 9. zdg 67 023

Parcele — Sołacz
korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 67 026

Powózka
półkryta na sprzedaż. Olejniczak Łanowa 13, Wilda. zdg 66 934

4 osobowy samochód
kryty limuzyna w bardzo dobrym stanie korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Poznański Bank Ziemian, Al. Marcinkowskiego 13, pokój 10. dg 1453

Maszyny do pisania

małe i duże nowe i używane największy wybór — najniższe ceny — Gwarancja. — Skóra i S-ka. Poznań Aleje Marcinkowskiego nr. 23 ngr 6 689

Meble
poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 64 961

Aparat radjowy
nowy na prąd zmienny i rower chłopięcy sprzedam korzystnie. M. Wieczorek, Kraszewskiego 3, m. 11. zdg 66 495

Parcele
pod wille, kamienice, Dębiec — Wilda sprzedam — Zaremba, Górna Wilda 48. zdg 66 959

Dog
młody Za Grobla 2 — 17. zdg 66 950

Podłogi
kilkaset metrów kwadratowych tanio sprzedam. Strusia 11, Stolarnia. zdg 66 215

Kiosk - kasa
dobrym stanie zaraz do sprzedania. Wiadomość w kinie „Europa", św. Marcin 65. zdg 66 908

Samochód
„Benjamin" na 3 osoby gotowy do jazdy sprzedam. Zaremba, Górna Wilda 51. zdg 66 966

Stary Rynek
dom handlowy, wpłata 25 000 sprzeda właściciel. Oferty „Par" 12,19. Pg 3107-12,19

Samochód
4 osobowy mały ekonomiczny. Kraszewskiego 1. m. 15. zdg 67 020

Restauracja
z pełną koncesją Wożna 7/8 dawniejsza Bauernschänke jest tanio do nabycia. zdg 66 923

Skład obuwia
z towarem około 600 par dobrego obuwia tanio za 3 000 złotych na sprzedaż. Wroniecka Nr. 19. zdg 66 922

Praktykę
dentystyczną, zaprowadzoną, — małem mieście tanio zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 739

Parcelę
pod wille ulica Wyspiańskiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 874

Fryzjerski
zakład dobrze urządzony sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 823

Radjo-amatorzy!
przed zakupem części radjowych wstąpcie do firmy
„Żarówka"
Poznań, Al. Marcinkowskiego 16 przy kościele, a przekonacie się, że tam wszystko najtaniej. dg 1 392

11. KUPNA

Złoto
srebro, brylanty, kwity lombardowe kupuje „Occasion", Franszczyński, Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 66 199

Bańki i beczki kupuje
puste od oleju lub pokostu. Otto Dee, Międzychód. ng 7595/6

Złoto
srebro, kwity lombardowe kupuje, najwyższe ceny płaci „Lamus", Strzelecka 1. Pg 2923-53.450

Autobus
dobrze utrzymany kupię. Przybył, Kępno, Rynek 33. ng 7587

Rower
dziecięcy dwukołowy kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 781

Beczki
o pojemności cal 50 ltr kupi Antoni Piliński, Fabryka Octu i Musztardy, Bydgoszcz. ng 7 557

Okazyjny
skład Wielka 20, sprzedaje kupuje wszelkie urządzenia domowe — biurowe ng6747

Złoto
srebro, brylanty, kwity lombardowe kupuje „Occasion", Franszczyński, Poznań Aleje Marcinkowskiego 23. zd 66 200

Motor
prąd stały 220 volt 25 do 30 koni dwa motory po 2 konie, dwa po 3 konie kupię płacąc gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 774

Porcelanę
obiadową kupię na 12—18. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 732

Maszynę
do pisania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 789

Lodówkę
większą w dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 999

Wydrę
brązową na kołnierz i futro sportowe długie kupię. Oferty Kurjer Poznański dg 1447

Chodnik
kokosowy 10—20 m. długi. 75 — 1.20 m. szeroki kupię. Oferty Kurjer Poznański dg 1446

Półciężarówkę
w dobrym stanie kupię zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 936

Kawiarnię
i cukiernię w centrum kupię za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 67 002

3 pokoje
łazienka odnowione 75.— od kwietnia. zwrot prac mal. Staszica 8, właściciel. zdg 67 050

12. DO WYNAJĘCIA

Pięciopokojowe
komfortowe III piętro. Pocztowa 16. Dozorca. zdg 66 654

Dwupokojowe
komfortowe I piętro. Ostrówek 10. Dozorca. zdg 66 653

Czteropokojowe
komfortowe Sołacz wynajmę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 640

3-pokojowe
mieszkanie na początku Łazarza, częściowo umeblowane za zgodą gospodarza do oddania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 456

Pokój
kuchnię od zaraz. Patrona Jeckowskiego 41, mieszkanie 5. Telefon 46-70 dg 1393

5
pokoi przynależytościami II ubikacje przemysłowe zaraz do wynajęcia. ul. Długa 11. zdg 66 570

Czteropokojowe
komfortowe. Sołacz. Podolska 14 zdg 66 554

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus", Plac Wolności 14 a. Informacje bezpłatne. zdg 56 169

Willa
pięciopokojowa, ogród, Szelągowska 4, obejrzeć 16—18. zdg 66 773

Pokój
i kuchnia do wynajęcia. Sienna 3, m. 2. zdg 66 753

Pokój
z kuchnią pół roku zgóry, miesięcznie 40 zł., Chociszewskiego 43. zdg 60 749

Trzypokojowe
frontowe, komfortowe, drugie piętro, ogrzewanie centralne wodne. Matejki 48, portjer. zdg 66 808

Czteropokojowe
komfortowe 85.— Matejki, trzypokojowe 56.— centrum, dwupokojowe komfortowe 41.— jednopokojowe 23.—. „Pawilon". Focha 15. zdg 66 877

Centrum
3 pokoje komfort od 1. 4. Wrocławska 30 m. 20, zwrot kosztów 300 zł od 18 do 21. zdg 66 872

Trzypokojowe
łazienka od 1 4. Sołacz. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 822

Dwupokojowe
kuchnią w centrum oddam z meblami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 952

Czteropokojowe
słoneczne centrum korzystnie. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 66 926

Jeden-
lub dwa pokoje z meblami na biuro lub mieszkalne do wynajęcia plac Wolności. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 920

3 pokojowe
zaraz Chociszewskiego 15. zdg 66 911

Trzypokojowe
willi ogrodem Starołęce. Zgłoszenia: Plac Sapieżyński 2 a — m. 16. zdg 67 006

Mieszkanie
3 pokojowe, pokoik, kuchnia, łazienka, ogród w Swarzędzu przy dworcu wynajmie gospodarz. — Zgłoszenia „Par", nr. 12,22. Pg 3108-12,22

2
małe pokoje od gospodarza 50,— wejście furtką. Spokojna 18. zdg 67 025

Dwupokojowe
komfortowe, telefon 77-44 gospodarz. zdg 67 032

13. SZUKA MIESZK.

3 pokoi
słonecznych z komfortem wysoki parter do II piętra włącznie w śródmieściu ewentl. w pobliżu od 1 maja poszukuje urzęd. bank. Pośrednicy wykluczeni. Oferty z podaniem warunków, wysokości czynszu i dokładnego określenia położenia mieszkania Kurjer Poznański zdg 66 722

Wielkiego
pokoju próżnego lub 2 zaraz blisko Chwaliszewa 76, emeryt. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 707

5—6 pokoi
przynależnościami 15 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 105

Mieszkania
do 3 pokoi poszukuje. Pośrednicy wykluczeni Oferty Kurjer Poznański zdg 66 755

Poszukuję
pokoju z kuchnią ewentl. portjerstwa w Puszczykowie lub w Luboniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 751

Pokoju
kuchni dam rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 807

Trzypokojowego
łazienka, centrum poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 734

3
pokojowego parter, piętro urzędnika. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 66 785

Od
1. lub 15. 4. poszukuję 2 pokoi z kuchnią urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 787

2—3
pokojowego rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 819

Pokoju
używaniem kuchni szukam u samotnej osoby Oferty Kurjer Poznański zdg 66 958

4—5
pokojowego. Jeżyce, Śródmieście Oferty Kurjer Poznański zdg 66 956

Poszukuję
dwa pokoje kuchnie wprost od gospodarza rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 830

Urzędnik
poszukuje 2 pokoje kuchni od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 831

Pokój
kuchnia sut. tylko bezdzietnym, emeryt. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 912

Poszukuję
mieszkania 2 pokojowego łazienka, Wilda — Łazarz. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 66 909

5
pokojowego mieszkania z centralnem i w centrum poszukuje wprost od gospodarza ewentl. za rok zgóry. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 67 010

Mieszkania
4—5 pokojowego najwyżej II ptr. w nowoczesnej kamienicy, willi, poszukuje inżynier na poważnem stanowisku, bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 67 001

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Mieszkanie
3 pokojowe Jeżyce zamienię w centrum na takie same wzgl 4-5 pokojowe Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 799

15. POKOJE UMEBL.

Panienki
na pokój a 10 zł Piekary 10, m. 15 dom boczny zdg 66 903

Frontowy
Śniadeckich 9 — 10. zdg 66 643

Jednoosobowy
słoneczny, Dąbrowskiego 41, — mieszkanie 6. zdg 66 713

Dwuosobowy
Śniadeckich 15, m. 1. zdg 66 708

Pokój
frontowy, utrzymaniem. Strzelecka 6, m. 10. zdg 66 771

Pokój
Wielkie Garbary 23a, m. 10. zdg 66 728

Słowackiego
25—13. zdg 66 724

Słoneczny
Wierzbięcice 55, m. 3. zdg 66 802

Dwuosobowy
front, elektryczność, pościel pożądana. Małżeństwo kuchnia. — Romana Szymańskiego 9, m. 8. zdg 66 803

Pokój
słoneczny frontowy. Spokojna 16 a — 25. zdg 66 783

Elegancki
utrzymaniem.
2 osobowy
utrzymaniem. bez od 1. 4. Podgórna 4 m. 8. zdg 66 875

Pokój
utrzymaniem. Ogrodowa 2 — 8 zdg 66 817

Jeden
dwuosobowy. Ratajczaka 12—10 zdg 66 815

Pokój
klatki 1—2 panom. Matejki 65 — m. 3. zdg 66 864

Dwuosobowy
Półwiejska 38 I piętro, lewo. zdg 66 863

Pokój
słoneczny frontowy, Wrocławska 14 — 10. zdg 66 862

Pokoje
elektryczność, korzystnie. Plac Nowomiejski 5, II wejście ogrodowe, mieszkanie 30. zdg 67 000

Dwuosobowy
elegancki komfort tanio. Rybaki 20, m. 10. zdg 67 030

Pokoik
skromny. Matejki 68 — 1. zdg 66 981

2
przyległe dwuosobowe lub małżeństwu. Dąbrowskiego 18 — 4. zdg 66 980

Słoneczny
elegancki duży. Dąbrowskiego 33 m. 8. zdg 66 976

Nowomiejski
6a — 25. frontowy duży, balkonowy, drugi mały. zdg 66 955

Klatki
schodowej dla panów. Wojciecha 30 m. 7. zdg 66 921

Elegancki
jeden- dwuosobowy (telefon) Piekary 9 — 2. zdg 66 906

Frontowy
jedno- dwuosobowy. Pocztowa 21 m. 4. zdg 66 910

Plac Nowomiejski
9 m. 13. zdg 66 901

Pokój
Sew. Mielżyńskiego 22, m. 21. III wchód. zdg 66 961

Przyjezdnym
centrum wysoki parter, telefon. Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 67 017

Miły
utrzymanie. Aleje Marcinkowskiego 2 — 7. zdg 67 035

Przyjezdnym
Plac Sapieżyński 2 a, m. 16. zdg 67 007

15,—
Mostowa 14 — 8. zdg 67 021

Szymańskiego
8. Nowacka. zdg 67 024

Przyjezdnemu
niekrępujący. Ratajczaka 9—8. zdg 66 933

Panu
dwom lepszym domu. Małeckiego 31 — 8. zdg 66 931

Wrocławska
5/6 — 5. zdg 67 011

Panienkę
na elegancki wspólny tanio. Rybaki 20, m. 10. zdg 67 029

Słowackiego
29 — 10. zdg 66 994

16. SZUKA POKOJU

Dla
2 panów na stanowiskach przy solidnej narodowej rodzinie pokoju eleganckiego z ewentualnem utrzymaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 397

Szukam
1 osobowego słonecznego, niekrępującego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 714

Umeblowanego
czystego śródmieściu pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 768

Urzędnik
poszukuje słonecznego, czystego umeblowanego pokoju z dobrem utrzymaniem z wszelkiemi wygodami od 1. 4. 35. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 770

Próżnego
pokoju frontowego śródmieście poszukuje starszy pan. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 66 878

Pokoju
próżnego, częściowo umeblowanego, parter, I piętro, front, dla samotnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 821

Umeblowanego
okolica Pocztowej panna skromna złotych 20 — 25.— Oferty Kurjer Poznański zdg 66 984

Klatki
na soboty i niedzielę poszukuje przyjezdny. Oferty Kurjer Poznański dg 1449

Panienka
szuka pokoju skromnego niekrępującego w śródmieściu. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 66 917

17. LOKALE

Duży skład
na hurt lub detal z dwoma przyległemi ubikacjami na każdą branżę wolny. Plac Sapieżyński 2. Informacje: Piekarnia, św. Marcin 5. zdg 66 565

Skład
przy Rynku Wildeckim do wynajęcia. Gospodarz, Przemysłowa 1. zdg 66 938

Składu
obszernego w centrum ewentl. z piwnicami lub pracownią poszukuje, czynsz rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 67 004

18. DZIERŻAWY

Ogród
owocowo-warzywny, ca. 2 morgi przy ul. Dąbrowskiego 90 wydzierżawię zaraz ogrodnikowi. — Administrator. zdg 66 825/6

Ogród
9 mórg z budynkami cały opłotowany w Głównej zaraz wydzierżawię, telefon 2267 zdg 66 816

Pokoje biurowe
względnie lokale klubowe od zaraz do wydzierżawienia. Poznański Bank Ziemian, Al. Marcinkowskiego 13, pokój 9. dg 1452

programy radjowe

WARSZAWA

Piątek, dnia 22 marca.

6.30 Audycja poranna; **8.00** Audycja dla szkół; **12.05** Koncert zesp. sal. Wilkosza; **12.50** Chwilka dla kobiet; **12.55** Dziennik południowy; **13.00** Koncert popularny (płyty); **15.45** „W Praterze znów kwitną drzewa" — koncert ork. kam. A. Hermana (tr. z Krakowa); **16.30** „Listy od dzieci"; **16.45** Recital śpiewaczy Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej (tr. z Krakowa); **17.00** „Dyskutujemy"; **17.15** Roman Statkowski: V kwartet smyczkowy e-moll op. 40 w wyk. Warsz. kw. Kamiński — I-sze skrz., Z. Lederman — II-gie skrz. J. Górnowski — alt. i M. Neuteich — wiol.; **17.40** Audycja dla chorych w opr. ks. Rekasa (tr. ze Lwowa); **18.10** Fragment słuchowiskowy z „Juljusza Cezara" Szekspira, w przekł. Cypriana Norwida; **18.45** Fr. Lehara: Melodje z op. „Kraina uśmiechu" (płyty); **19.15** „Skrzynka pocztowa-rolnicza"; **19.25** Wiadomości sportowe; **1935** Koncert ork. Lw. Kola Mand. „Hejnał" pod dyr. A. Eplera; **19.50** Feljeton aktualny; **20.00** „Jak spędzić święto?"; **20.05** Pogandanka muzycz.; **20.15** Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. wyk. Ork. Filharmonji Warsz. pod dyr. Grzegorza Fitelberga i Cecylja Hansen (skrzypce). — W przerwie Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce"; **22.30** Recytacje poezyj; **22.45** Cykl „Nauki Wielkopostne" — „O kwestji chleba" ks. August Jakóbisiak; **23.05** Muzyka lekka i taneczna.

POZNAŃ

Poznań — 6.30 Audycje poranne (tr. z Warszawy): **7.45** Program na dz. bież.; **7.50** Wskazówki praktyczne; **8.00** Tr. z Warszawy; **13.15** Przegląd giełd., wiad. gospod. roln. i stan wody w Warcie; **15.45** tr. z Krakowa. Warszawy i Lwowa; **18.45** Marsze (płyty): 1) Dostal: Marsz lotników. Teike: Zwycięstwo; 2) Liszt: Rakoczy; 3) Kalme: Gdy gwardja maszeruje. Weseli kotlarze; 4) Teichert Marsz marynarzy z fanfarami; **19.07** Program na dzień nast.; **19.15** Skrzynka rolnicza; **19.25** Wiadomości sport. Poznania **19.30** Tr. z Warszawy; **20.00** „Jak spędzić święto?" (wygł. prof. J. Kilarski; **20.05** Tr. z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Piątek, dnia 22 marca.

Programy zagraniczne. — Radio Paris — 21.00: Wieczór piosenek. **Koenigswusterhausen — 12.00** Koncert z Mannheimu. **14.00** Rozmaitości z płyt. **16.00** Koncert z Monachjum. **19.00** Wesoła muzyka i śpiew na powitanie wiosny **20.15** Audycja państwowa z twórczości i życia Bacha. **Londyn — 20.30** Utwory muzyczne Posforda. **21.30** Słuchowisko. **Luksemburg — 20.40** Wieczór holenderski. Muzyka i śpiew oraz koncetr rozrywkowy. **22.30** R. Coster śpiewa pieśni holenderskie. **Kalundborg i Kopenhaga — 20.15** Muzyka kościelna. **21.00** Słuchowisko. **Oslo — 19.45** Fortepian. **20.00** Literacki wieczór norweski. **Budapeszt — 19.25** „Siła przeznaczenia" opera Verdiego. **Beromuenster — 19.45** Opowiadania. **21.10** Koncert. **Stutgart — 19.00** Muzyka lekka i taneczna. **20.15** Z Berlina. **Wiedeń — 19.30** Przeboje jutra **20.15** „Clavigo" tragedja Goethego.. **22.25** Bajki i marzenia z muzyka. **Praga — 12.35** Koncert z Brna. **15.55** Koncert z Mor. Ostrawy. **19.10** Solo na saksofonie. **19.30** Śpiew. **20.35** Koncert symfoniczny. **Rzym — 20.45** Sztuka studencka. **Sottens — 20.30** Koncert symfoniczny. **Monachjum — 21.15** Koncert mandolinistów. **Medjolan — 20.45** Według zapowiedzi. **Bukareszt — 20.15 i 21.15** Koncert symfoniczny **Lipsk — 21.15** Wielki koncert popularny. **Wrocław — 21.15** Koncert wieczorny. **Królewiec — 21.15** Koncert.

22. ZGUBY

Zgubiono
kamizelkę. G Wilda. Oddać wynagrodzeniem. Marciniak — Różana 12. zdg 66 861

Okulary
przy Kraszewskiego 2—4. Łaskawy zwrot Kraszewskiego 4 — 6. zdg 66 979

23. ROZMAITE

Zamienię
hipotekę pewną na 3 000 zł. na samochód lub parcele. Oferty Kurjer Poznański dg 1448

Przeprowadzki
uskutecznia solidnie,
Meble
przechowuje starannie, wszelkie
Zwózki
wykonuje tanio
„Transport"
A. Roclawski, Nowy Rynek 13, telefon 25-00. zdg 66 951

Inteligentną
panią, pana, starszą 7 000 przyjmą bezdzietni emeryci do towarzystwa wieś miasto. Oferty Kurjer Poznański zdg 6 940

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr, kart, ręki. Przyjmuje 10 rana — 9 wieczorem. Podgórna 13, mieszkanie 10. zdg 66 935

24. NAUKA

Młoda
inteligentna, maturą, francuskiem, niemieckiem, przyjmie jakąkolwiek posadę biurową, udzieli konwersacyj lub korepetycyj zakres gimnazjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 65 397

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11 Nowy kurs
1 kwietnia
zdg 60 223

TEATRY

Poznań, czwartek, 21. 3.

TEATR POLSKI: — Dziś „Studentka".
Piątek, 22. 3. „Rozkoszna dziewczyna".

TEATR WIELKI (Opera): Dziś: „Kraina uśmiechu".
Piątek, 22. 3. „Kraina uśmiechu".
Sobota, 23. 3. „Nieszpory sycylijskie".

TEATR NOWY: Dziś: — Wieczór Baletu Parnella.
Piątek, 22. 3. „Wieczór Baletu Parnella".
Ceny biletów zniżone od 1—4 zł.
Sobota, 23. 3., godz. 4 popoł. „Występ teatru dla dzieci T. Ortyma".

ng 5484

KINA

Poznań, czwartek, 21. 3.

APOLLO: „Antek Policmajster".
CORSO: „Bestja Morska".
GWIAZDA: „Wiosenna Parada".
METROPOLIS: „Antek Policmajster".
MOJE: „Tysiącdruga noc".
OŚWIATOWE T. C. L.: — 1) „80 minut naokoło świata". 2) „Brat djabła".
ORZEŁ: „Postrach Meksyku" i „Walka o szyb".
RENAISSANCE: „Viva — Villa".
SFINKS: „Dziesiąty kochanek" — Anny Ondra.
SŁOŃCE: Wesoła wdówka.
TĘCZA-Łazarz: „Czarna Perła".
TĘCZA-Wilda: „Czarna Perła".
WILSONA: „Klub Dżentelmenów".

Nauka kroju
jest najlepszym systemem prof. Lewańskiego. Tomaszewski, ulica Pocztowa 1 dg 914

Perfect English!
Dr. Arend, Bachelor of Arts (London), lektor uniwersytetu, W. S. H. Początek kursów pierwszego maja. Codziennie 5—8, Murna 1. Pg 2935-54,43

Kursy handlowe Sawickiego
plac Wolności 2. Nowy kurs handlowy oraz księgowości rolniczej 1 kwietnia. zdg 66 946

25. MUZYKA

Skrzypaczka
młoda pragnie wstąpić do orkiestry. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 890

Pianista
pierwszorzędny acordeon potrzebny 1 kwietnia. Oferty Kalisz, Agentura Orędownika, Piłsudskiego 18, pod „Szybki". ng 7597

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Żelaźniak
młody za małem wynagrodzeniem, miejscowość obojętna szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 997/8

Uczciwa
córka kolejarza prowincji szkołą gospodarczą poszukuje posady zaraz później. Oferty pod — Uczciwa — poczta Sątopy, pow. Nowy-Tomyśl zdg 67 009

Magazynier
z branży żelaza poszukuje od zaraz posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 775

Młoda
uczciwa dziewczyna poszukuje posługi przed południem. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 672

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje posady do bezdzietnego małżeństwa lub do samotnego pana. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 66 457

Biurowy
poszukuje posady biuralisty — woźnego inkasenta Gwarancja 500 zł Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 470

Osoba
średnim wieku poszukuje zarządu domu Poważne rekomendacje. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 661

Szofer - służący
kawaler poszukuje posady 1. 4. Oferty Kurjer Poznański. zdg 66 591

Pomorzanka
z dobrej rodziny szuka posady od 1 kwietnia lub od 1 maja jako pokojówka, umiejąca dobrze prasować sztywną bieliznę. Miejscowość obojętna, lecz najchętniej na majątek. Zgłoszenie do Kurjera Pozn. pod zdg 66 668

Ogrodnik - szofer
służący, żonaty, dobrze polecony szuka posady za skromnem wynagrodzeniem. Oferty proszę Kurjer Poznański zdg 66 666

Poszukuję
posady woźnego, magazyniera, portjera, mam 6 letnią praktykę biurową po wojskowości, gwarancja zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 645

Przyjmę
posadę woźnego, portjera, stróża albo inne zajęcie, kaucja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 66 721

Kucharka
poszukuje posady z dobrem gotowaniem w lepszym domu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 711

Doświadczony bilansista
poszukuje posady, prowadzi także księgowość w abonamencie i godzinowo oraz załatwia wszelkie sprawy podatkowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 706

Pokojowa
szuka posady zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 769

Wychowawczyni
lat 20, dobre polecenia ewentl. na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 772

Pomocnik
biurowy poszukuje od zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 777

Bona
znająca dobrze swój zawód — czysta, uczciwa z niemieckiem, szycie robótki, poszukuje posady, lepszy dom Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 738

Panienka
do obsługi gości lub początkująca do bufetu. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 778

Panienka
z dobrej rodziny szuka posady do dzieci i lżejszych prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 763

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z dobrem gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 754

Bezrobotny
poszukuje pracy majarskiej — także godła, reklamy na płótnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 747

Biuralistka
buchalterka-kasjerka szuka posady — wyjedzie. Małe wynagrodzenie. Oferty Poznań, Szamarzewskiego 33 — 6. zdg 66 744

Nauczycielka-wychowawczyni
zezwolenie zakres szkoły powszechnej, języki szuka posady. Oferty Poznań, Szamarzewskiego 36 — 6. zdg 66 740

Piekarz - cukiernik
samodzielną praktyką, dobremi świadectwami po wojskowości poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 741

Kelner
rutynowany fachowiec, zna obce języki, kaucja szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 740

Uczeń
z 2 letnią praktyką ślusarz - mechanik, znajomością kotłów parowych szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 929

300 zł
kaucji wstawię za posadę palacza ogrzewania centralnego, woźnego lub stróża. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 809

Gosposia
starsza, zaufana, z dobrem gotowaniem polecenia szuka posady, także na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 805

Rządca
Ślązak, 43 lat rzutki, energ. i sumienny dobry rolnik od roku 1932 w Poznańskiem szuka posady od zaraz. Wymagania skromne. Łaskawe oferty Jan Jarek, Bogucin, poczta Poznań X. zdg 66 737

Francuzka
ze znajomością angielskiego przyjmie posadę w charakterze guwernantki damę de compagnie na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 730

Panienka
szuka posady. Zna pisanie na maszynach, stenografję. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 66 727

Młoda
przyjmie posadę w ekspedycji — najchętniej w konfekcji damskiej za skromnem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański. zdg 66 726

Dziewczyna
starsza szuka posługi za pokoik. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 801

Panna
uczciwa, kilka lat na jednej posadzie, samodzielna z dobrem gotowaniem szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 800

Służąca
starsza, uczciwa do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 780

Inteligentna
panienka poszukuje posady do składu, dzieci, lekkich prac domowych w Gdyni zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 788

Gosposia
dobrze gotuje, dobrze polecona, długoletnie świadectwa szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 790

Wiejska kucharka
w średnim wieku, kilkoletn. praktyką obeznana dokładnie w swym zawodzie w zaprawach, hodowanie drobiu, zna wykwintną kuchnię, z dobremi świadectwami poszukuje posady na majątku od 1. kwietnia. Oferty proszę Kurjer Poznański zdg 66 891

Kucharka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 876

Dziewczyna
z prowincji posiadająca dobre świadectwa, umiejąca cośkolwiek gotować szuka posady od zaraz lub 1 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 818

Wychowawczyni
dobrze polecona, praktyka, pomoc w naukach od 1. 4. szuka posady Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 841

Dziewczyna
starsza poszukuje posady do wszystkiego u starszych państwa pensja 30 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 990

Inteligentna
do pomocy pani domu na przedpołudnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 985

Dziewczyna
przychodnia do dziecka poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 957

Gosposia
średni wiek samodzielna, poszukuje posady od 1 kwietnia. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 945

19 letnia
poszukuje posady do dzieci lub do wszystkiego Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 932

Dziewczyna
samodzielna poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 937

Biuralistka
szuka praktyki wynagrodzeniem lub bez. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 501

Ekspedjentka
dobre świadectwa szuka posady, gwarancja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 797

Dziewczyna
starsza, poszukuje całodziennej posługi z gotowaniem do wszystkiego od 1 kwietnia lub zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 689

Dziewczyna
gotowaniem od wszystkiego, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznańskn zdg 66 585

Kuchmistrzyni
wykwalifikowana w swym zawodzie poszukuje posady zaraz lub później Miejscowość obojętna, najchętniej w lecznicy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 566

Uczciwa
pracowita i religijna 20 letnia szuka posady do wszelkich prac domowych bez gotowania od 1 kwietnia 1935 oraz pokojowa z dobremi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 639

Uczennica
do piekarza lub rzeźnika szuka posady, złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 629

Krawcowa
poza dom 1 zł dziennie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 593

Praktykant gospodarczy
sierota z dobremi referencjami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 667

Krawcowa
poszukuje posady do składu konfekcyjnego lub magazynu. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 644

Absolwent
3 sem szkoły rolniczej, syn rolnika z praktyką poszukuje posady na majątku od 1. 4. 35. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 584

Gospodyni
zna wykwintną kuchnię hodowlę drobiu, obeznana wszechstronnie z gospodarstwem domowem — szuka posady na majątek lub probostwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 533

Dziewczyna
uczciwa szuka posady w restauracji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 531

Maturzysta
zdrowy, energiczny po wojskowości szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 684

Urzędnik gospodarczy
kawaler, lat 30, ukończoną szkołą rolniczą, 8 lat praktyki, energiczny organizator robocizny, poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. 1935 Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 66 662

Posługaczka
sumienna, uczciwa z gotowaniem lub bez poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 434

Pomocnik
gastr. ewentl. z kaucją szuka posady. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 66 439

Ekspedjentka - kasjerka
z branży piekarsko - cukierniczej zna Ekspress szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 442

Poszukuję
posady dobrem gotowaniem, bez spania zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 447

Kucharka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 448

Panna
szuka posady do restauracji lub kawiarni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 471

Dziewczyna
młoda poszukuje posady do pomocy pani lub dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 484

Biuralistka
praktyką, wynagrodzeniem lub bez szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 66 501

27. WOLNE MIEJSCA

Czeladnik
szewski potrzebny zaraz. Poznań Kraszewskiego 16. zdg 66 914

Pomocnik
obuwniczy na męską szytą pracę potrzebny. Kozia 18 zdg 67 012

Pokojowa
młoda zdrowa, energiczna potrzebna od 1. 4. 35. Zgłoszenia pisemne lub osobiste: Kościan, Aleja Kościuszki 24, Rozwadowska. zdg 66 766

Z dobremi świadectwami
bezwzględnie uczciwa służąca do wszystkiego może się zgłosić przy ulicy Słowackiego 19, m. 4. piętro drugie o 4 po poł. zdg 66 679

Szofer
mechanik, który umie naprawiać maszyny do szycia potrzebny. — Oferty Kurjer Poznański zdg 66 716

Chłopiec
do posyłek z rowerem potrzebny od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 66 767

Akwizytora
dzielnego poszukuje przedsiębiorstwo ekspedycyjne. Krótkie oferty Kurjer Poznański zdg 66 703

Służąca
do wszystkiego (bez gotowania) potrzebna 1. 4.. Szwajcarska 12a m. 6. zdg 66 748

Dziewczyna
z gotowaniem wszelkich prac polecona potrzebna 1. 4. Przezborska Rogoźno Wlkp. zdg 66 733

Silnego
człowieka do wszelkich prac. — Po wojskowości. Rataje, Wioślarska 71. zdg 66 731

Dziewczyna
uczciwa, pilna, potrzebna do domowej pracy i dzieci z gotowaniem od 1 4. Półwiejska 9b, — mieszkanie 2. zdg 66 804

Biuralistki (ty)
rutynowanej korespondencji handlowej buchalterji, zestawianiu bilansów, pisaniu maszyną poszukuję. Kaucja 300 złotych. Oferty podaniem wynagrodzenia Kurjer Poznański zdg 66 871

Kucharka
pokojowe potrzebne na wyjazd, pensjonat Gajowa 4. m. 9. Pg 3105-54,53

Marszantka
młodsza s[illegible] potrzebna „Maryla" Wodna 10. zdg [illegible]

Poszukuję
stebnerki, dobra pracę zaraz. Kozia 18 — 10 II p. front. zdg 66 866

Ekspedjentka
tylko z branży potrzebna od 1-go kwietnia. Artt, skład obuwia — Plac Wolności 18. zdg 66 860

Służąca
dobrze polecona do wszystkiego z gotowaniem od 1. Zgłoszenia 4 6 Szymańska, Aleja Małopolska 10 zdg 66 996

Panienka
na filję piekarską z kaucją potrzebna. Adres Kurjer Poznański zdg 66 995

Marszantki
samodzielne potrzebne. Wronieczka 6, Guzik. zdg 66 987

Młodszy
pomocnik krawiecki zaraz. Żórawia 4, m. 12. zdg 66 978

Cukiernik
kawaler, pierwszorzędny fachowiec na ciastka, torty i lody potrzebny na wyjazd nad morze od maja. Szczegółowe oferty z referencjami i podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 66 969

Kucharkę
dziewczynę z gotowaniem dziewczyna do wszystkiego od 1. Zgłoszenie między 4—6. Restauracja Św. Marcin 49. zdg 66 760

Kucharka
pierwszorzędna siła, kuchnia warszawska, wyjazd nad morze od kwietnia potrzebna. Szczegółowe oferty z referencjami i podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 66 968

Pokoik
za posługę. Poplińskich 11 m. 7. zdg 66 942

Fryzjer
potrzebny. Małeckiego 5. dg1445

Kelner
potrzebny. Cukiernia Zaremba, Górna Wilda 51. zdg 66 960

Inteligentna
panienka potrzebna. Księgarnia Ślusarska 7. zdg 66 954

Dziewczyna
umiejąca czysto sprzątać i prać może się zgłosić. Pocztowa 26, m. 11, od 7—9 wieczór. zdg 66 906

Podróżujących
zbierać fotografie, prowizje, pobory. Poznań, Sapieżyński 8. — m. 5. zdg 66 824

Krawcowa
pierwszorzędna z krojem potrzebna na stałe. Św. Marcin 33 m. 6. zdg 66 927

Poszukuję
młodszego ekspedjenta skład bławatów z dobremi świadectwami. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 66 915

Pomocnik
zegarmistrzowski I siła, który wykonuje drobne złotnictwo od 1 4. potrzebny. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 66 907

Marszantka
zdolna M. Klatkiewicz, Szkolna 11. zdg 66 904

Szofer - ogrodnik
kawaler skromnych wymagań potrzebny na wieś od 1 czerwca. — Uwzględnia się jedynie oferty z dobremi świadectwami, poleceniami i podaniem warunków. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 66 892

Kuchmistrz
młodszy - kawaler, wykwintna kuchnia warszawska, pierwszorzędna siła na zimny bufet potrzebny na wyjazd nad morze od maja. Szczegółowe oferty z referencjami i podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 66 967

Podręczniarka
krawiecka. — Szamarzewskiego 20/22 — 13. zdg 66 970

Cukiernik
pierwszorzędny samodzielny do wypieku ciast może się zgłosić, stała dobra posada. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 67 005

Kelner
rutynowany, kawiarnia, jako kierownik może się zgłosić do Kurjera Poznańskiego zdg 67 003

Krawcowe
pierwszorzędne kilkoletnią praktyką potrzebne. Kantaka 8/9. — mieszkanie 3. zdg 67 018

Urzędnik
gospodarczy, dobre referencje, potrzebny na majątek 1 500 mórg od 1 kwietnia. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego zdg 67 022

Uczeń
elektrotechniczny potrzebny mała kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 67 027

Rutynowanej
stenotypistki handlowej poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 67 028

Szofer
z gotówką 100 zł zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdg 66 932

28. ROZRYWKA

Kino Tęcza — Łazarz
„Rzymskie Skandale". zdg 66 852

Humor zagraniczny

Fotografja — zimą.
(„Der lustige Sachse" — Lipsk). S. F.

Co rutro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrow Wielkop.

Przedpłata na miesiąc kwiecień 193' roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.30, w dni przedświąteczne do godz. 11.15, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań nr 200 149